

www.libtool.com.cn

*MASTER
NEGATIVE
NO. 93-81201-8*

www.libtool.com.cn

MICROFILMED 1993

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States - Title 17, United States Code - concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or other reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

This institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

www.fotoof.com.cn

POLYBIUS

TITLE:

**POLYBII HISTORICIARUM
LIBER XXX QUOAD...**

PLACE:

CAMPIS

DATE:

1919

93-8/207-8

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88P77
IF19

Historiae. 1919.

Polybius.

Polybii Historiarum liber XXX quoad fieri
potuit restitutus. Dissertatio inauguralis quam
... submittet Samuel Koperberg. Campis, Kok,
1919.

99 p.

Koperberg's thesis, Amsterdam. 1919.

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm

REDUCTION RATIO: 1/x

IMAGE PLACEMENT: IA IIA IB IIB

DATE FILMED: 3-22-93

INITIALS MCY

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

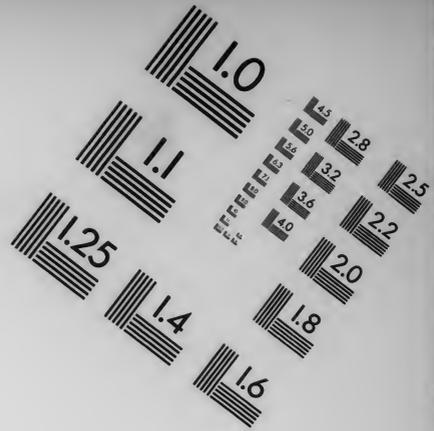
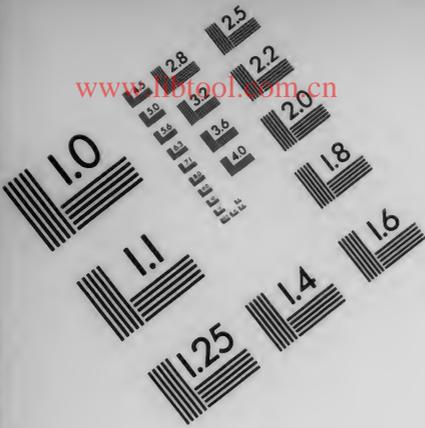
www.nbfcol.com.cn

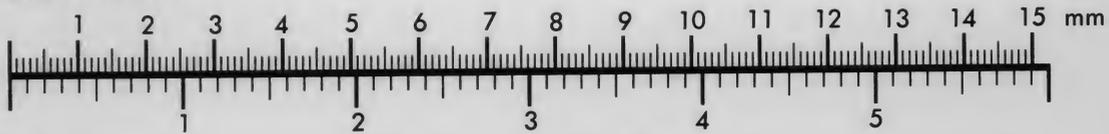
AIM

Association for Information and Image Management

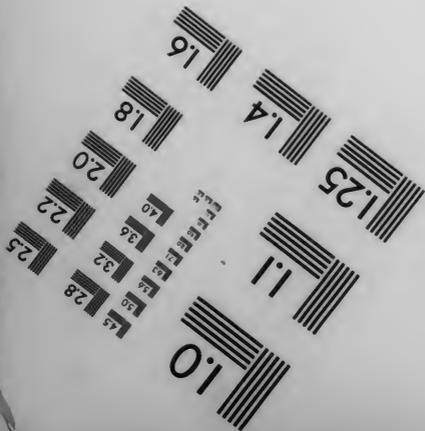
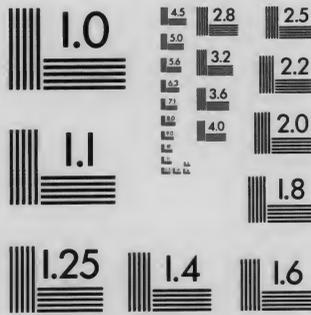
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

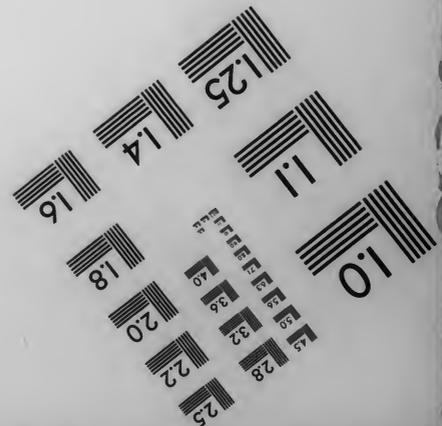
Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

www.libtool.com.cn

**POLYBII HISTORIARUM
LIBER XXX**

QUOAD FIERI POTUIT RESTITUTUS

S. KOPERBERG

88P77 IF19

Columbia University
in the City of New York

LIBRARY

POLYBII HISTORIARUM LIBER XXX

QUOAD FIERI POTUIT RESTITUTUS

DISSERTATIO INAUGURALIS, QUAM EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI CONRADI KUIPER, LITT. CLASS. DOCT., IN FAC. LITT. PROF. ORD., NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE THEORETICAE ET LITTERARUM HUMANIORUM DECRETO PRO GRADU DOCTORATUS SUMMISQUE IN LITTERARUM CLASSICARUM DISCIPLINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS IN UNIVERSITATE AMSTELODAMENSI RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS PUBLICO EXAMINI SUBMITTET SAMUEL KOPERBERG AMSTELODAMENSIS DIE XX MENSIS FEBRUARII ANNI MCMXIX HORA III.

K.M. Oct. 4, 1920
A.S.P. " 12 "

88P77
IF19

*Mortuorum meorum memoriae
Usque dedicatum*

*Studiis meis academicis ad finem perductis gratiae mihi agenda
sunt viris clarissimis, quorum exemplum me incitavit, doctrina erudit:*

*Tibi, vir clarissime Boissevain, cui placuit, ut promotor meus
esses, quamquam mihi non contigit, ut lectionibus tuis interesssem,
cuiusque comitatem doctrinam patientiam singulae huius libelli paginae
testantur;*

*Tibi, vir clarissime Kuiper, cuius humanitatem semper grato
animo recordabor, lectiones nunquam obliviscar;*

*Tibi, vir clarissime Six, cui multa me debere profiteor discipulorum
eruditionem et in Academia et domi tuae augenti;*

*Vobis, van Melle, Valetton, Karsten, Beck C. M. V.,
quibus grati animi testimonium utinam vivis offerre licuisset;*

*Tibi, vir clarissime de Boer, ob benevolentiam mihi praestitam,
quamquam, ut institutione tua fruere, mihi non contigit.*

*Restat, ut gratias agam viris ornatissimis J. H. Kok librario,
H. M. Verheijen officinae typographicae praefecto, W. Hupser
typographo pro auxilio mihi in hoc libello edendo strenue dato.*

PRAEFATIO.

Die verlorenen Bücher des Polybios liessen sich daraus [ex Livio, Diodoro, Excerptis] zum Teil rekonstruieren, eine Aufgabe, die notwendig einmal geleistet werden muss. Beloch apud Gercke und Norden *Einleitung in die Altertumswissenschaft* III p. 140.

Librum aliquem Polybii ex disiectis historici membris restituere ut conarer monitus a promotore v. c., opus haud ingratum libens suscepi. Quod ut recte perficerem ante omnes Nisseni notus liber *Kritische Untersuchungen über die Quellen der vierten und fünften Dekade des Livius* mihi consulendus erat.

Nissenus quantum de Polybio meritis sit, et unicuique in his rebus versanti notum est et ex eo quoque patet, quod, quae de libro Polybiano XXX restituendo disputavit, ea omnia fere recte eum disputavisse apparuit.

Recte enim vidit (l.l. p. 110 ss.) ex omnibus, qui Polybii scriinia compilaverunt, diligentissime eum secutum esse Diodorum, verba res sententias eius ita excerpisse, ut saepe *ἀπολεξῆι* eum exscriberet saepe contrahens et suo dicendi genere usus a genuinis Polybii verbis discederet; Livium autem (l.l. p. 113), quamquam complura patriae amore et arte oratoria permotus mutaverit, tamen, quod ad res attinet, testem locupletiore esse, ubicunque ei has ob causas diffidere non sit necesse; Plutarchum postremo (l.l. p. 117 s.) multo magis valere ad Livii narrationes corrigendas, quam ad ipsius Polybii verba investiganda.

Ceterorum autem (Plinii, Strabonis, Justini) tam pauca erant, quae e Polybiano fonte fluxerunt, ut de his pro certo vix quicquam affirmare liceat.

Appianum autem, a Nisseno (l.l. p. 113 ss.) dissentiens, non ex Polybio ipso, sed ex scriptore intermedio hausisse credo, cuius opinionis rationem reddidisse me spero in appendicibus. Ibi quoque omnia tractavi, de quibus aliter sentiebam ac Nisseno aliisque viris doctis visum erat, quae in adnotationibus breviter explicari non poterant.

OLYMP. 153, 1.

I. RES ITALIÆ.

A. Attalus Romæ.

Pol. XXX, 1—3 B-W.; Hu.

Liv. XLV, 19—20, 3.

Exc. Urs. & 79, de Boor p. 323.

1. Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ-
 2 τὸν ἦλθε παρὰ τοῦ βασι-
 3 λέως Εὐμένους ἀδελφὸς
 4 Ἄτταλος, ἔχων μὲν πρόφασιν, εἰ καὶ
 5 μὴ τὸ κατὰ τοὺς Γαλάτας ἐγεγόνει
 6 σύμπτωμα περὶ τὴν βασιλείαν, ὅμως
 7 ἐλθεῖν εἰς τὴν Ρώμην ἕνεκεν τοῦ
 8 συγχαρῆναι τῇ συγκλήτῳ καὶ τυχεῖν
 9 τινος ἐπισημασίας διὰ τὸ συμπεπο-
 10 λεμηκέναι καὶ πάντων εὐμενῶς σφίσι
 11 μετεσχηκέναι τῶν κινδύνων τότε δὲ
 12 καὶ διὰ τὴν Γαλατικὴν περίστασιν
 13 ἠναγκασμένος ἦκεν εἰς τὴν Ρώμην.
 14 πάντων δὲ φιλοφρόνως αὐτὸν ἀπο-
 15 δεχομένον διὰ τε τὴν ἐν τῇ στρατείᾳ
 16 γεγενημένην συνήθειαν καὶ διὰ τὸ
 17 δοκεῖν εὖνον αὐτοῖς ὑπάρχειν, καὶ
 18 γινομένης τῆς ἀπαντήσεως ὑπὲρ τὴν
 19 προσδοκίαν, μετέωρος ἐγενήθη ταῖς
 20 ἐλπίσιν, οὐκ εἰδὼς τὴν ἀληθινὴν

Inter multas regum gentiumque et po- 19.
 pulorum legationes Attalus, frater regis
 Eumenis, maxime convertit in se om-
 nium oculos animosque. exceptus enim 2
 est ab iis, qui simul eo bello milita-
 verant, haud paulo benignius, quam 5
 si ipse rex Eumenes venisset. adduxe- 3
 rant eum duae in speciem honestae 3
 res, una gratulatio conveniens in ea
 victoria, quam ipse adiuvisset, altera 10
 querimonia Gallici tumultus acceptae-
 que cladis, qua regnum in dubium 4
 adductum esset. suberat et secreta 4
 spes honorum praemiorumque ab se-
 natu, [quae vix salva pietate ei con-
 tingere poterant.]

1 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον] Legatio Attali anno 167 a. Chr. i. e. Olympiadis 153 primo anno, commemoratur a Livio. Polybius autem cum soleat initium novae cuiusque Olympiadis novi libri initio ponere (Wachsmuth, *Einleitung i. d. Studium d. alten Geschichte* p. 646) exordiumque cuiusque libri capere ex rebus Italiae (Nissen p. 66.) haec legatio, quippe quae ad res Italiae pertineat, initio novi libri attribuenda est. Fragmentum autem, quod in Excerptorum Ursi serie praecedit, spectans ad res orientis si recte libro XXIX attributum est, fragmentum nostrum ex initio libri XXX petatum esse apparet.

1 Inter multas e. q. s.] Cf. Nissen p. 31, 274, 339. Metzung p. 6, 30. Verba et argumentum indicant Livium ex Polybio hausisse; sed, ut artes principum Romanorum velaret, sententiam Polybii depravat.

15-16 quae—poterant.] His verbis Attalus Romam venisse indicatur, ut fratrem regno pelleret aut certe partem regni acciperet; apud Polybium autem τινὸς ἐπισημασίας causa Attalus venit.

5 αἰτίαν τῆς ἀποδοχῆς. διὸ καὶ παρ' ὀλίγον ἦλθε τοῦ λυμήνασθαι τὰ σφέ-
 6 τερα πράγματα καὶ τὴν ὅλην βασι-
 7 λείαν. τῶν γὰρ πλείστων Ῥωμαίων ἀπηλλοτριωμένων τῆς τοῦ βασιλέως
 8 Εὐμένους εὐνοίας καὶ πεπεισμένων αὐτὸν πλάγιον ἐν τῷ πολέμῳ γεγονέ-
 9 ναι, λαλοῦντα τῷ Περσεὶ καὶ τοῖς καιροῖς ἐφειδρεύοντα τοῖς κατ' αὐτῶν,
 10 ἔνοι οὖν τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν λαμβάνον-
 11 τες εἰς τὰς χεῖρας τὸν Ἄτταλον παρε-
 12 κάλον τὴν μὲν ὑπὲρ τὰδελφοῦ πρεσ-
 13 βείαν ἀποδέσθαι, περὶ δ' ἑαυτοῦ ποιῆσθαι τοὺς λόγους βούλεσθαι
 14 γὰρ αὐτῷ τὴν σύγκλητον συγκατα-
 15 σκευάζειν ἰδίαν ἀρχὴν καὶ δυναστείαν διὰ τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς τὸν
 16 ἀδελφόν. ἐφ' οἷς συνέβαινε τὸν Ἄττα-
 17 λον ἐπὶ πολλῷ μετεωρίζεσθαι καὶ συγ-
 18 κατανεύειν «ἐν» ταῖς κατ' ἰδίαν ὁμι-
 19 λίας τοῖς εἰς τοῦτο τὸ μέρος αὐτὸν παρορμῶσιν. τέλος δὲ πρὸς ἐπίου-
 20 τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν συνέθετο καὶ παρελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ποιή-
 21 σεσθαι τοὺς περὶ τούτων λόγους.
 2. Τοιαύτης δ' οὔσης τῆς διαθέσεως περὶ τὸν Ἄτταλον, ὅτετυσάμενος ὁ βασιλεύς τὸ μέλλον ἐπιπέμπει Στρατίον

14 βούλεσθαι Ursinus, βουλεύεσθαι.
 20 ἐν add. Casaubonus.

10-25 erant—imposuisset.] Sententia Polybii detorta est, nam illi „quidam Romanorum non boni auctores” apud Polybium appellantur ἐνοι τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, tum itaque—negare (§ 6) verba velata sunt, contra Polybii τὴν μὲν . . . πρεσβείαν—λόγους (12—14) nulla perspicuitate carent, nimius denique Livius dicens eorum hominum—imposuisset (§ 7); ex Polybio enim Attalum flexibilem tantum fingimus, non malum.

24 a animo] cum in V post animis (sic) trium vel quattuor litterarum spatium sit, nescit Weissenborn-Heraeus, an nimis in lacuna fuerit, coll. Catulli 51, 14 *nimumque gestis*.

τὸν ἰατρὸν εἰς τὴν Ῥώμην, ὃς μεγίστην
 2 παρ' αὐτῷ πίστιν εἶχε, τὰ μὲν ὑποδεί-
 3 ξας, τὰ δ' ἐντειλόμενος πᾶσαν εἰσενέγ-
 4 κασθαι μηχανὴν πρὸς τὸ μὴ κατακο-
 5 λουθῆσαι τὸν Ἄτταλον τοῖς βουλο-
 6 μένοις λυμήνασθαι τὴν βασιλείαν
 7 αὐτῶν. ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν Ῥώμην καὶ λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας τὸν Ἄτταλον πολλοὺς μὲν καὶ ποικίλους
 8 διέθετο λόγους· καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος
 9 ἔχων τι νουνεχῆς καὶ πειστικόν· μόγις δὲ καθίκετο τῆς προθέσεως καὶ μετε-
 10 κάλεσε τὸν Ἄτταλον ἀπὸ τῆς ἀλόγου φορᾶς, θεῖς ὑπὸ τὴν ὄψιν ὅτι κατὰ
 11 μὲν τὸ παρὸν συμβασιλεύει τὰδελφῶν,
 12 τούτῳ διαφέρων ἐκείνου τῷ μὴ διά-
 13 δημα περιτίθεσθαι μηδὲ χρηματίζειν βασιλεύς, τὴν δὲ λοιπὴν ἴσῃν καὶ τὴν
 14 αὐτῆν ἔχων ἐξουσίαν, εἰς δὲ τὸ μέλλον ὁμολογουμένως καταλείπεται διάδο-
 15 χος τῆς ἀρχῆς, οὐ μακρὰν ταύτης
 16 «τῆς» ἐλπίδος ὑπαρχούσης, ἅτε τοῦ βασιλέως διὰ μὲν τὴν σωματικὴν ἀσθένειαν αἰεὶ προσδοκῶντος τὴν ἐκ
 17 τοῦ βίου μετάστασιν, διὰ δὲ τὴν
 18 ἀπαιδίαν οὐδ' εἰ βουλευθεῖν δυνα-
 19 μένου τὴν ἀρχὴν ἄλλῳ καταλιπεῖν

10 καὶ] γὰρ add. Buettner-Wobst, v. Fleckeis, *annal.* 1889, 683.

15 συμβασιλεύει Ursinus, συμβουλεύει.

22 τῆς add. Reiske 705 Schweighaeuser.

speculator rerum, quae a fratre age-
 rentur, monitorque fidus, si decedi fide
 5 vidisset.

is ad occupatas iam aures sollicitatum-
 9 que iam animum cum venisset, adgres-
 10 sus tempestivis sermonibus

rem prope prolapsam restituit,

aliis alia regna crevisse rebus dicendo;
 15 regnum eorum novum, nullis vetustis
 16 fundatum opibus, fraterna stare con-
 17 cordia, quod unus nomen regium et
 18 praecipuum capitis insigne gerat, om-
 19 nes fratres regnent. Attalum vero, qui
 20 aetate proximus (sit), quis non pro rege
 21 habeat? neque eo solum, quia tantas
 22 praesentes eius opes cernat, sed quod
 23 haud ambiguum sit prope diem regna-
 24 turum; eam infirmitatem aetatemque
 25 Eumenis esse nullam stirpem liberum
 26 habentis;

20 sit] add. Harant.

14-17 aliis—concordia . . . 18-21 omnes—habeat] Haec Polybius hic non habet; sed, quia non repugnant cum Polybii § 9 *σπερήσει* e. q. s. et Livius illa verba non vertit, huc ab eo translata et exornata videntur, ut initium orationis Stratii inveniat et lectores Romani certiores fiant de rebus Pergamenis; cf. Nissen p. 28.

6 οὐδέπω γὰρ ἀναδεδειγμένος ἐτύγ-
χανεν κατὰ φύσιν υἱὸς ὧν αὐτῷ ὁ
μετὰ ταῦτα διαδεξάμενος τὴν ἀρχήν.
7 τὸ δὲ συνέχον, θανμάζειν ἔφη πόσα
βλάπτει τοὺς ἐνεσιῶτας καιρούς. με-
γάλην γὰρ δεῖν ἔχειν πᾶσι τοῖς
8 θεοῖς χάριν, εἰ συμπνεύσαντες καὶ μᾶ
γνώμη χρώμενοι δύναιτο τὸν ἀπὸ
Γαλατῶν φόβον ἀπώσασθαι καὶ τὸν
9 ἀπὸ τούτων ἐφεσιῶτα κίνδυνον. εἰ
δὲ νῦν εἰς στάσιν καὶ διαφορὰν ἦξει
πρὸς τὸν ἀδελφόν, πρόδηλον εἶναι
διότι καταστρέψει τὴν βασιλείαν καὶ
στερήσει μὲν αὐτὸν καὶ τῆς πα-
ρουσῆς ἐξουσίας καὶ τῆς εἰς τὸ μέλ-
λον ἐλπίδος, στερήσει δὲ καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἐν αὐτῇ
10 δυναστείας. ταῦτα δὴ καὶ τούτοις
ἕτερα παραπλήσια διατιθέμενος ὁ

necdum enim agnoverat eum,

qui postea regnavit.

quid adtinere vim adferre rei sua
sponte ad eum mox venturae?

accessisse etiam novam tempestatem
regno tumultus Gallici, cui vix con-
sensu et concordia regum resisti queat;
si vero ad externum bellum domestica
seditio adiciatur, sisti non posse. nec
aliud eum, quam, ne frater in regno
moriatur, sibi ipsi spem propinquam
regni erepturum. [si utraque gloriosa
res esset, et servasse fratri regnum et
eripuisse, servati tamen regni, quae
iuncta pietati sit, potioem laudem <fu-
tura] fuisse. sed enimvero cum detes-

2 αὐτῷ ἐ] cum hiatu; αὐτῷ τότε ἐ
Boissevain.

6 δεῖν ἔχειν Hultsch Buettner-Wobst,
εἰδέναι Ursinus, εἶναι.

1 agnoverat] Nemo dubitat, quin hoc verbo vertatur ἀναδεδειγμένος; sed viri docti certant, recte necne; cf. Nissen p. 274; Niese, *Geschichte d. Griechischen u. Makedonischen Staaten* III p. 204.

15-20 p. 5 si utraque—praestitisset.] Cf. Nissen p. 26s. *im Ganzen hat er* (sc. Livius) *in dieser* (sc. oratorischen) *Beziehung... den Polybius bedeutend erweitert.* So... XLV, 19. Nec pro certo adfirmare possumus aliquid ab epitomatore recisum esse; nam, ταῦτα δὴ καὶ τούτοις (ἕτερα) παραπλήσια apud Polybium passim, ubi nihil deest (Schweigh. s. v.); et προειρημένος (Pol. c. 3, 1) Polybius „dicere amat non solum de eis, quorum nonnihil ante fecerat mentionem sed potissimum de his, quae proxime et modo nunc nominaverat” (Schw. s. v.); igitur non necessario ponendum est ab epitomatore Polybium hic contractum esse, itaque inter c. 2, 9 et c. 3, 1 quaedam deesse. Attamen fortasse Polybius incorruptus plura habuit; nam Livius c. 19, 16 Persei exitum comparat cum impiorum fratrum eventu, fabulis tradito, id est cum fati Eteoclis et Polynicis (v. Scala *die Studien des Polybius* I p. 81); novimus autem Polybium interdum ex tragoediis exempla afferre (v. Scala l. l. p. 80). Praeterea ipsum exemplum Persei ab egressione rhetorica, in qua Livius nihil nisi verba, non argumenta affert, discrepare videtur.

Στρατιός ἔπεισε τὸν Ἀτταλον μένειν
ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

tabilis altera res et proxima parricidio
sit, quid ad deliberationem dubii super-
esse? utrum enim partem regni petitu-
rum esse, an totum erepturum? si par-
tem, ambo infirmos distractis viribus et
omnibus iniuriis pro<palam> obnoxios
fore; si totum, privatumne ergo mai-
orem fratrem, an exulem <esse> illa aetate,
illa corporis infirmitate, an <ad> ultimum
mori iussurum?] (*egregium enim, ut fa-
bulis traditus impiorum fratrum even-
tus taceatur, Persei exitum videri, qui
ex fraterna caede raptum diadema in
templo Samothracum, velut praesen-
tibus dis exigentibus poenas, ad pedes
victoris hostis prostratus posuerit.*) [eos
ipsos, qui non illi amici, sed Eumeni
infesti stimulent eum, pietatem con-
stantiamque laudaturos, si fidem ad
ultimum fratri praestitisset.]

3. Διόπερ εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλη-
τον ὁ προειρημένος συνεχάρη μὲν
ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν καὶ περὶ τῆς καθ'
αὐτὸν εὐνοίας καὶ προθυμίας, ἣν
παρέσχετο κατὰ τὸν πρὸς Περσέα
2 πόλεμον, ἀπελογίσαστο παραπλησίως
δὲ καὶ περὶ τοῦ πέμψαι πρεσβευτὰς
τοὺς παρακαθέξοντας τὴν τῶν Γαλα-

[Haec plus valere in Attali ani-
mo.] itaque introductus in senatum
gratulatus victoriam est; sua merita
eo bello (*fratrisque*). [si qua erant, et

6 propalam] Weissenborn-Heraeus,
pro V in fine versus.

8 esse] add. H. I. Müller.

9 ad] add. Duker.

10-16 egregium—posuerit.] Fortasse hic latet sententia quaedam Polybii (v. ann. antec.)

21-22 Haec—animō.] Satis supervacanea; finis orationis a Livio excogitata.
24 fratrisque.] Apud Polybium fortasse aliquid excidit; nam, quamquam non solum „in duorum substantivorum concursu, illud, quod cum κατὰ in accusativo construitur, vim habet genitivi,” (Schw. s. v. κατὰ II, 2) cf. Dem. 2, 27; 19, 2, tamen κατὰ αὐτὸν supervacaneum videtur, nisi cum contrario quodam coniunctum est. Fortasse abest, quod Livius habet in „fratrisque” et legendum est: περὶ τῆς αὐτοῦ τε καὶ εὐμένους εὐνοίας vel tale quid (de hiatu cf. B-W. in *Fleckeis. annal.* 1889, 671 ss. *das Zusammentreffen von καὶ und vocalisch anlautenden Eigennamen ist in beschränkter Weise gestattet*); quia autem etiam παρέσχετο in παρίσχετο mutandum est, dubito.

24-2 p. 6 si qua erant—erat.] A Livio additum, fortasse ut lectores Romanos de rebus Gallaticis mox narrandis certiores faceret; cf. Nissen p. 28.

Pol. XXX, 1-3 B-W.; Hu.

Liv. XLV, 19-20, 3.

τῶν ἀπόνουσαν καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐξ
ἀρχῆς αὐτοὺς ἀποκαταστήσοντας διά-
2 θεσιν παρεκάλειε διὰ πλειόνων. ἐποιή-
σατο δὲ λόγους καὶ περὶ τῆς Αἰνίων
καὶ τῆς Μαρωνειῶν πόλεως, ἀξιῶν 5
4 αὐτῷ δοθῆναι ταύτας ἐν δωρεᾷ. τὸν
δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως λόγον καὶ
τὸν περὶ τοῦ μερισμοῦ τῆς ἀρχῆς
5 εἰς τέλος παρεσιώπησεν. ἡ δὲ σύγ-
κλητος ὑπολαμβάνουσα πάλιν αὐτὸν 10
ἰδία περὶ τούτων εἰσπορεύσεσθαι,
τούς τε πρεσβευτὰς συμπέμψειν ὑπέ-
σχετο καὶ τοῖς εἰδισμένοις δώροις
ἐτίμησεν αὐτὸν μεγαλομερῶς· ἐπηγ-
γείλατο δὲ καὶ τὰς προειρημένας 15
6 πόλεις δώσειν. ἐπειδὴ δὲ παρατὰ
τυχῶν τῶν φιλανθρώπων ὤρμησεν
ἐκ τῆς Ῥώμης οὐδὲν ποιήσας τῶν
προσδοκωμένων, διαφρευθεῖσα τῶν
ἐλπίδων ἡ συγκλητος ἄλλο μὲν οὐ- 20
7 δὲν εἶχε ποιεῖν, ἔτι δὲ κατὰ τὴν
Ἰταλίαν ὄντος αὐτοῦ τὴν μὲν Αἶνον
καὶ τὴν Μαρόνεια ἠλευθέρωσεν,
ἀθετήσασα τὴν ἐπαγγελίαν, τοὺς δὲ
περὶ τὸν Πρόπλιον Λικίνιον ἔπεμψε 25
8 πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Γαλάτας. οἷς
ποίας μὲν ἔδωκεν ἐντολὰς εἰπεῖν οὐ
ῥάδιον, στοχάζεσθαι δ' ἐκ τῶν μετὰ
9 ταῦτα συμβάντων οὐ δυσχερές. τοῦτο
δ' ἔσται δῆλον ἐκ τῶν πράξεων αὐτῶν. 30

16 παρατὰ τυχῶν τῶν Reiske, παρὰ
τῶν τυχόντων.

9 ut] del, Gronovius.

6-14 ita destituta—sunt.] Nec Aenum et Maroneam Attalo primum datas
mox ademptas nec legatos promissos nec mandata Licinii ullo verbo Livius
memorat; ut senatui parcat, Polybium depravat. De Diodoro XXXI, 7 v. app. I.

B. Legatio Rhodiorum.

Polybius

XXX, 4-5, B-W. Hu.

4 Ἦκον δὲ καὶ παρὰ
Ῥοδίων πρέσβεις,
πρῶτον μὲν οἱ περὶ
Φιλοκράτην, μετὰ
δὲ τοὺτους οἱ περὶ
Φιλόφρονα καὶ Ἀσ-
2 τυμήδην. οἱ γὰρ
Ῥόδιοι κομισάμενοι
τὴν ἀπόκρισιν, ἦν
οἱ περὶ τὸν Ἀγέ-
πολιν ἔλαβον εὐ-
θέρως μετὰ τὴν πα-
ράταξιν, καὶ θεω-
ροῦντες ἐκ ταύτης
τὴν πρὸς αὐτοὺς
ὀργὴν καὶ τὴν ἀνά-
τασιν τῆς συγκλή-
του παρατίκα τὰς
προειρημένας πρεσ-
3 βείας ἐξέπεμψαν. οἱ
δὲ περὶ τὸν Ἀστυ-
μήδην καὶ Φιλόφρο-
να, κατανοοῦντες
ἐκ τῶν ἐντεύξεων
καὶ κοινῇ καὶ κατ'
ἰδίαν τὴν ὑπόφρασιν

6 Φιλόφρονα] φιλο-
κράτην Ursinus in
marg. codicis sui e
Liv. XLV, 25, 5; v.
Ullrich 77 s.

16 ἀνάτασιν Ca-
saubonus, ἀνάστασιν.

Diodorus

a XXXI, 5, 3. Di.

b XXXI, 5, 1. Di.

c XXXI, 5, 2. Di.

Exc. Urs 19, de Boor p. 402. Ὅτι εἰς Ῥώμην παρεγένοντο πρεσβευταὶ Ῥοδίων πρὸς τὰς γε-
γενημένας κατ' αὐ-
τῶν διαβολὰς ἀπο-
λογησόμενοι. ἐδό-
κουν γὰρ ἐν τῷ
πρὸς Περσέα πο-
λέμῳ ταῖς εὐνοίαις
ἀποκεκλικέναι πρὸς
τὸν βασιλέα καὶ
προδεδωκέναι τὴν
πρὸς Ῥωμαίους φι-
λίαν.

Photius Ἄμα δὲ τού-
p. 515. τοῖς πραττο-
μένοις εἰς Ῥώμην
παρεγένοντο πρεσ-
βευταὶ Ῥοδίων, τὰς
γεγενημένας δια-
βολὰς κατ' αὐτῶν
ἀπολύσασθαι· ἐδό-
κουν γὰρ ἐν τῷ
πρὸς Περσέα πο-
λέμῳ ταῖς εὐνοίαις
ἀποκεκλικέναι πρὸς
τὸν βασιλέα καὶ
προδεδωκέναι τὴν
πρὸς Ῥωμαίους φι-
λίαν.

ὀρῶντες δὲ

1 De Liv. XLV, 20, 4-25, 4, v. app. II.

Polybius

Diodorus

XXX, 4-5, B-W. Hu. a XXXI, 5, 3. Di. b XXXI, 5, 1. Di. c XXXI, 5, 2. Di.

καὶ τὴν ἀλλοτριότητα τῶν ἀνθρώπων τὴν πρὸς αὐτούς, εἰς ἀδυσμίαν ὀλοσχερῆ καὶ δυσχεροῦσαν ἐπέπιπτον. ὡς δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις ἀναβάς ἐπὶ τοὺς ἐμβόλους παρεκάλει τοὺς ὄχλους ἐπὶ τὸν κατὰ Ῥοδίων πόλεμον, τότε δὴ παντάπασιν ἔξω τοῦ φρονεῖν γενόμενοι διὰ τὸν περὶ τῆς πατρίδος κίνδυνον εἰς τοιαύτην ἦλθον διάθεσιν ὥστε καὶ φαιὰ λαβεῖν ἱμάτια καὶ κατὰ τὰς παρακλήσεις μηκέτι παρακαλεῖν μηδ' ἀξιούσιν τοὺς φίλους, ἀλλὰ δεῖσθαι μετὰ δακρύων μηδὲν ἀνηκεστον βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν. 6 μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἰσαγαγόντος

τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς αὐτούς, εἰς ἀδυσμίαν ἐπέπιπτον. ὡς δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις συναγαγὼν ἐκκλησίαν παρεκάλει τὰ πλήθη πρὸς τὸν κατὰ Ῥοδίων πόλεμον, τότε ὀλοσχερῶς δεῖσαντες περὶ τῆς πατρίδος εἰς τοιαύτην ἦλθον κατάπληξιν ὥστε πένθιμον ἀναλαβεῖν ἐσθῆτα, κατὰ δὲ τὰς ἐντεύξεις τῶν φίλων μηκέτι παρακαλεῖν μηδὲ ἀξιούσιν, ἀλλὰ δεῖσθαι μετὰ δακρύων μηδὲν ἀνηκεστον περὶ αὐτῶν βουλευσασθαι. εἰσαγαγόντος δὲ αὐ-

μηδὲν δὲ ἀνύοντες ὧν ἐπρέσβευον, εἰς ἀδυσμίαν ἐπέπιπτον, ἐπέπιπτον, πρῶτος μὲν ἐποιεῖτο τὸν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας λόγον Φιλόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. καὶ πολλὰ πρὸς δέησιν εἰπόντες, ὅτε δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ κύκνειον ἐξηγήσαντες ἔλαβον ἀποκρίσεις τοιαύτας, δι' ὧν τοῦ μὲν ὀλοσχεροῦς φόβου τοῦ

20 παρακλήσεις] ἐντεύξεις, Wesseling et Bekker e Diodoro; at contra Diodorus, verbo consono παρακαλεῖν offensus, ἐντεύξεις in παρακλήσεις mutasse videtur.

22 παρακαλεῖν Ursinus Polybio, παραλιπεῖν.

Polybius

Diodorus

XXX, 4-5, B-W. Hu. a XXXI, 5, 3. Di. b XXXI, 5, 1. Di. c XXXI, 5, 2. Di.

αὐτούς Ἀντωνίου τοῦ δημάρχου, καὶ τὸν στρατηγὸν τὸν παρακαλοῦντα πρὸς τὸν πόλεμον κατασπάσαντος ἀπὸ τῶν ἐμβόλων, ἐποιεῖτο τοὺς λόγους πρῶτον μὲν Φιλόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. καὶ πολλὰ πρὸς δέησιν εἰπόντες, ὅτε δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ κύκνειον ἐξηγήσαντες ἔλαβον ἀποκρίσεις τοιαύτας, δι' ὧν τοῦ μὲν ὀλοσχεροῦς φόβου τοῦ

τοὺς εἰς τὴν σύγκλητον ἑνὸς τῶν δημάρχων [καὶ παρακαλοῦντος] καὶ τὸν παρακαλοῦντα πρὸς τὸν πόλεμον κατασπάσαντος ἀπὸ τῶν ἐμβόλων, ἐποιεῖτο τοὺς λόγους. . . . 10 τὸν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας λόγον Φιλόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. καὶ πολλὰ πρὸς δέησιν καὶ παραίτησιν εἰπόντες, καὶ τὸ τελευταῖον κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ κύκνειον ἔσαντες, μόλις ἔλαβον ἀποκρίσεις, δι' ὧν τοῦ μὲν ὀλοσχεροῦς φόβου

τοὺς εἰς τὴν σύγκλητον ἑνὸς τῶν δημάρχων Ἀντωνίου, πρῶτος μὲν ἐποιεῖτο τὸν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας λόγον Φιλόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. καὶ πολλὰ πρὸς δέησιν καὶ παραίτησιν εἰπόντες, καὶ τὸ τελευταῖον κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ κύκνειον ἔσαντες, μόλις ἔλαβον ἀποκρίσεις, δι' ὧν τοῦ μὲν ὀλοσχεροῦς φόβου

Exc. Mai. 356, Boissvain p. 372. Οὔτοι δὲ πολλὰ πρὸς δέησιν καὶ παραίτησιν εἰπόντες καὶ τὸ τελευταῖον κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ κύκνειον ἔλαβον ἀποκρίσεις, φόβου

4 δημάρχου] τοῦ add. Campe, sed Diodorus lectionem tuetur. 10 πρῶτον] πρῶτος Schulze e Diod., sed discrimen non semper observatur cf. Kühner-Gerth II, 1 p. 275 A. 3. Diodori autem est talia corrigere.

3 καὶ παρακαλοῦντος del. Ursinus. 10 Lacunam indicavit Dindorf.

14-16 καὶ πολλὰ—εἰπόντες] Unde aliter atque ex Polybio haec fluxerint, non facile dicendum est; attamen Polybius plura de Astymedis oratione, cuius summa paragraphis 12-14 tradita est, hic non habuit; nec verisimile videtur orationem Philophronis, quippe qui secundas partes egerit neque ullo verbo Astymedis orationi opponatur, uberius tractatam esse.

www.libtool.com.cn
Polybius

Diodorus

XXX, 4-5. B-W. Hu.	a XXXI, 5, 3. Di.	b XXXI, 5, 1. Di.	c XXXI, 5, 2. Di.
κατὰ τὸν πόλεμον ἐδόκουν παραλεύσθαι, περι δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐγκλημάτων αὐτοῖς ἢ σύγκλητος πικρῶς καὶ βαρέως ὠνειδίσειν.	παρείθησαν, περι δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐγκλημάτων πικρῶς ὠνειδίσθησαν.	παρελύθησαν, περι δὲ τῶν ἐγκλημάτων πικρῶς ὠνειδίσθησαν.	παρείθησαν.

9 ἦν δ' ὁ νοῦς τῆς ἀποκρίσεως τοιοῦτος, ὅτι εἰ μὴ δι' ὀλίγους ἀνθρώπους τοὺς αὐτῶν φίλους, καὶ μάλιστα δι' αὐτούς, ἤδεισαν καλῶς καὶ δικαίως ὡς 10
10 δεόν ἦν αὐτοῖς χρῆσασθαι. ὁ δ' Ἀστυμήδης αὐτῷ μὲν ἐδόκει καλῶς εἰρηκέναι
11 περι τῆς πατρίδος, οὐ μὴν τοῖς γε παρεπιδημοῦσιν οὐδὲ τοῖς οἴκοι μένουσιν
12 τῶν Ἑλλήνων οὐδαμῶς ἤρεσκεν. ἐξέβαλε γὰρ ἔγγραπτον μετὰ ταῦτα ποιήσας
13 τὴν σύνταξιν τῆς δικαιολογίας, ἢ τοῖς πλείστοις τῶν ἀναλαμβάνοντων εἰς τὰς
14 χεῖρας αἴτιος ἐφαίνετο καὶ τελῶς ἀπίθανος. συνεστήσατο γὰρ τὴν δικαιολογίαν 15
15 οὐ μόνον ἐκ τῶν τῆς πατρίδος δικαίων, εἶ δὲ μᾶλλον ἐκ τῆς τῶν ἄλλων
16 κατηγορίας. τὰ μὲν γὰρ εὐεργετήματα καὶ συνεργήματα παραβάλλον καὶ
17 συγκρίνων τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐπειράτο ψευδοποιεῖν καὶ ταπεινοῦν, τὰ δὲ
18 τῶν Ῥοδίων ἠΐξανε, πολλαπλασιάζων καθ' ὅσον οἶός τ' ἦν τὰ δ' ἀμαρτή-
19 ματα κατὰ τοῦναντίον τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐξωνειδίξει πικρῶς καὶ δυσμενικῶς, 20
20 τὰ δὲ τῶν Ῥοδίων ἐπειράτο περιστέλλειν, ἵνα κατὰ τὴν παράθεσιν τὰ μὲν
21 οἰκεῖα μικρὰ καὶ συγγνώμης ἄξια φανῆ, τὰ δὲ τῶν πέλας ἀπαραίτητα καὶ
22 μεγάλα τελῶς, ἐφ' οἷς ἔφη συγγνώμης τετευχέναι τοὺς ἡμαρτηκῶτας ἅπαντας.
23 τὸ δὲ γένος τοῦτο τῆς δικαιολογίας οὐδαμῶς ἂν πρέπειν ἀνδρὶ πολιτικῷ
24 δόξειεν, ἐπεὶ τοῖς καὶ τῶν κοινοπραγησάντων περὶ τινῶν ἀπορρήτων = Exc. Mai. 25
25 οὐ τοὺς διὰ φόβον ἢ πόρον μηνυτὰς γενομένους τῶν συνειδῶτων 128. Boisse-
26 ἐπαινοῦμεν, ἀλλὰ τοὺς πᾶσαν ἐπιδεξαμένους βράσανον καὶ τιμωρίαν vain p. 196.
27 καὶ μηδενὶ τῶν συνειδῶτων παρατίους γενομένους τῆς αὐτῆς (-ιστορίσκων)
28 συμφορᾶς, τοῦτους ἀποδεχόμεθα καὶ τοῦτους ἀνδρας ἀγαθοὺς νομίζομεν.
29 ὁ δὲ διὰ τὸν ἀδηλον φόβον πάντα τὰ τῶν ἄλλων ἀμαρτήματα τιθεὶς ὑπὸ 30
30 τὴν ὄψιν τοῖς κρατοῦσιν καὶ καινοποιήσας, ὑπὲρ ὧν ὁ χρόνος εἰς λήθην
31 ἀγνόησει τοὺς ὑπερέχοντας, πῶς οὐκ ἔμελλε δυσαρεστήσειν τοῖς ἱστορήσασιν;

12 οἴκοι Campe, ἐκεῖ codd.; sed cum μένουσιν intellegendum non est.
17 εὐεργετήματα Schweighaeuser, ἐνεργήματα.
19 πολλαπλασιάζων Casaubonus, παραπλησιάζων.
26 πόρον scriptum sit an πόρον, non liquet sec. Boissevain, πόρον Maius Heyse, πόνου codd. exc. leg.

Pol. XXX, 4-5 B-W.; Hu. Diod. XXXI, 5, 2 Di. Liv. XLV, 25, 5-13.
5. Τὴν δὲ προειρημένην ἀπόκρισιν [Philocrates et Astymedes principes
οἱ μὲν περι τὸν Φιλοκράτην λαβόν- legationis erant.] partim cum Philo- 5
τες ἐξ αὐτῆς ὠρμησαν, οἱ δὲ περι crate renuntiare Rhodum legationem
τὸν Ἀστυμήδην αὐτόθι μένοντες παρ- placuit, partim cum Astymede Romae
ἤδρενον χάριν τοῦ μηδὲν αὐτοῦς 5 subsistere, <qui>, quae agerentur, sci-
λανθάνειν τῶν προσπιπόντων ἢ rent certioresque suos facerent. [in 6
2 λεγομένων κατὰ τῆς πατρίδος. προσ- praesentia deducere ante certam diem
πεσοῦσης δὲ τῆς ἀποκρίσεως ταύτης ex Lycia Cariaque iusserunt praefec-
εις τὴν Ῥόδον, δόξαντες | Exc. Mai. Ὅτι τῶν ἐπηρ- | tos.] haec Rhodum nun-
ἀπολελύσθαι τοῦ μερίσ- 357, Bois- τημένων φό- 10 tiata, quae per se tristia
του φόβου τοῦ κατὰ τὸν 372. βων fuissent, quia maioris mali
πόλεμον, τᾶλλα καίπερ ἐδόκουν ἀπολε- levatus erat timor, cum
ἀκμὴν ὄντα δυσχερῆ ῥα- λύσθαι, τὰ δ' ἄλλα καί- bellum timuissent, in gau-
- Exc. Mai. δίως ἔφερον. περ ὄντα δυσχερῆ ῥα- dium verterunt.
3 129. Boisse- οὕτως αἰεὶ τὰ 15 δίως ἔφερον. ὡς ἐπί- 15
vain p. 197, -συμπτωμά- μείζω τῶν παν γὰρ οἱ πολλοὶ διὰ τὸ
των. προσδοκω- μέγεθος τῶν προσδοκω-
μένων κακῶν λήθην ποι- μένων κακῶν καταφρο-
εἶ τῶν ἐλαττόνων συμ- νοῦσι τῶν ἐλαττόνων συμ-
4 πτωμάτων. διὸ καὶ πα- 20 πτωμάτων. itaque extemplo 7
ραχοῖμα ψηφισάμενοι τῇ Ῥώμῃ coronam viginti milium aureorum de-
στέφανον ἀπὸ δισμυρίων χρυσῶν creverunt;
καὶ καταστήσαντες πρεσβευτήν ἄμα.

2 Φιλοκράτην] Φιλόφρουχ Leutsch; sed Livius lectionem tuetur.
4 τὸν] Φιλόφρουχ καὶ add. v. Gelder Buettner-Wobst; sed Livius ex duabus legationibus apud Polybium non fecisset unam, si Polybius duorum principum alterius legationis nomina tradidisset.
22 δισμυρίων Schweighaeuser Nissen, quia textus Livii accuratior quam Excerptorum est, μυρίων.
5 qui] add. Gronovius.

1-2 Philocrates—erant.] Nomina legatorum a Polybio iam initio capitis 4 tradita hic demum Livius memorat (Nissen p. 275) ex duabus legationibus faciens unam.
6-9 in praesentia—praefectos.] Senatus consultum Livius ex Annalista sumpsit (Nissen l.l.) commotus obscuritate responsi principum Romanorum apud Polybium, qui hoc senatus consultum demum post Theaetudum profectum (c. 5, 12) habet; vide subiecti mutationem capitis 25, 5-6.

καὶ ναύαρχον Θεαίδητον ἐξέπεμπον
θερείας ἀρχομένης ἄγοντα τὸν στέφα-
νον καὶ μετὰ τούτων τοὺς περὶ Ῥο-
δοφῶντα, πειρασμένους κατὰ πάν-
τα τρόπον συμμαχίαν συνδέσθαι 5
πρὸς Ῥωμαίους. τούτο δ' ἐποίησαν
βουλόμενοι (δίχα) ψηφίσματος καὶ
προσβείας ἀποτυχεῖν, ἐὰν ἄλλως
δόξῃ Ῥωμαίοις, δι' αὐτῆς δὲ τῆς
τοῦ ναύαρχου προαιρέσεως τὴν κα- 10
τάπειραν ποιήσασθαι· τὴν γὰρ ἐξου-
σίαν εἶχε αὐτὴν ὁ ναύαρχος ἐκ τῶν
νόμων. οὕτως γὰρ ἦν πραγματικὸν
τὸ πολίτευμα τῶν Ῥοδίων ὡς σχεδὸν 15
ἕτη τετραράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν
κεκοινωνηκὸς ὁ δῆμος Ῥωμαίους
τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ καλλίστων
ἔργων οὐκ ἐπεποίητο πρὸς αὐτοὺς
συμμαχίαν. τίνος δὲ χάριν οὕτως 20
ἐχειρίζον οἱ Ῥόδιοι τὰ καθ' αὐτοὺς
οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν. βουλόμενοι
γὰρ μηδένα τῶν ἐν ταῖς ὑπεροχαῖς
καὶ δυναστείαις ἀπελπίζειν τὴν ἐξ
αὐτῶν ἐπικουρίαν καὶ συμμαχίαν,
οὐκ ἐβούλοντο συνδυάζειν οὐδὲ προ- 25
καταλαμβάνειν σφᾶς αὐτοὺς ὄρκους
καὶ συνθήκας, ἀλλ' ἀκέραιοι δια-
μένοντες κερδαίνειν τὰς ἐξ ἐκάστων
ἐλπίδας. τότε δὲ μεγάλην ἐποιοῦντο

1 Θεαίδητον Ullrich coll. XXIX, 11, 2,
Θεαίτητον codd. formam Graecam magis
usitatam suspectantes. Livius autem d
legisse videtur; et invenitur collegium
Rhodium Ἀπολλωνιαστῶν Θεαιδῆται Ἀστυ-
μήδων (v. Gelder Geschichte der alten
Rhodiër p. 365.)

7 δίχα Reiske, διὰ τοῦ.

28 κερδαίνειν Ursinus collato Livio,
κερτεύειν.

Theaedetum, praefectum
classis, in eam legationem miserunt.

societatem ab Romanis
ita volebant peti, ut nullum de ea re
scitum populi fieret aut litteris man-
daretur, quod, nisi impetrarent, maior
a repulsa ignominia esset. praefecti 8
classis id unius erat ius, ut agere de
ea re sine rogatione ulla perlata posset.

nam ita 9

per tot annos in amicitia fuerant,

ut sociali foedere se cum
Romanis non inligarent.

ob nullam
aliam causam, quam ne spem regibus
absciderent auxilii sui, si quid opus
esset,

neu sibi ipsis fructus
ex benignitate et fortuna eorum per-
cipiendi. tunc utique petenda societas 10

1 Theaedetum] Theodotum V,
vide iuxta.

φιλοτιμίαν, βουλόμενοι ταύτης τῆς
τιμῆς τυχεῖν παρὰ Ῥωμαίων, οὐ
κατεπειγόμενοι συμμαχίας οὐδ' ἀγω-
νιῶντες ἀπλῶς οὐδένα κατὰ τὸ πα-
ρὸν πλὴν αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων, 5
ἀλλὰ βουλόμενοι κατὰ τὴν ὑπέρθε-
σιν τῆς ἐπιβολῆς ἀφαιρεῖσθαι τὰς
ὑπονοίας τῶν δυσχερῆς τι διανοουμέ-
νων περὶ τῆς πόλεως. ἄρτι δὲ τῶν
περὶ τὸν Θεαίδητον καταπεπλευκό- 10
των, ἀπέστησαν Καύνιοι, κατελά-
βοντο δὲ καὶ Μυλασσεῖς τὰς ἐν
Ἐυρώμῳ πόλεις. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν
καιρὸν ἢ σύγκλητος ἐξέβαλε δόγμα
δίῳτι δεῖ Κᾶρας καὶ Λυκίους ἐλευ- 15
θέρους εἶναι πάντας, ὅσους προσέ-
νειμε Ῥοδίοις μετὰ τὸν Ἀντιοχικὸν
πόλεμον. τὰ μὲν οὖν κατὰ τοὺς
Κανίους καὶ τοὺς Ἐυρωμῆς τα- 20
χέως οἱ Ῥόδιοι διωρθώσαντο· τοὺς
μὲν γὰρ Κανίους Λύκωνα πέμ-
ψαντες μετὰ στρατιωτῶν ἠνάγκα-
σαν πάλιν ὑφ' αὐτοὺς τάττεσθαι,
καίπερ Κιβυρατῶν αὐτοῖς παραβοη- 25
θησάντων, ἐπὶ δὲ τὰς ἐν Ἐυρώμῳ

videbatur,

non
quae tutiores eos ab aliis faceret —
nec enim timebant quemquam praeter
Romanos —,

sed quae
ipsis Romanis minus suspectos.

sub idem 11
fere tempus et Caunii descivere ab
iis, et Mylassenses Euromensium op-
pida occuparunt. (non ita fracti animi 12
civitatis erant, ut non sentirent, si
Lycia et Caria ademptae ab Romanis
forent, cetera aut se ipsa per defec-
tionem liberarent aut a finitimis oc-
cuparentur, includi se insulae parvae
et sterilis agri litoribus, quae nequa-
quam alere tantae urbis populum
posset.)

missa igitur iuventute propere 13
et Caunios, quamquam Cibyratarum
asciverant auxilia, coegerunt imperio
parere;

et Mylassensis Alaban-

7 ἐπιβολῆς Casaubonus, ἐπιβουλῆς.

8 ὑπονοίας Ursinus collato Livio,
ἐπινοίας.

10 Θεαίδητον] vide p. 12, 1.

12 Μυλασσεῖς Ursinus, Μυλαστῆς. vide
iuxta.

21 γὰρ add. Schweighaeuser.

Λύκωνα πέμψαντες Hultsch, λυκων
ἀπέμψαντες.

12-20 non ita—posset.] Fortasse ex Polybio, quia a peritior auctore, quam
Livius est, narrata videntur, Nissenus quidem (p. 276) haec a Livio excogitata putat,
ut contextum restitueret pro senatus consulto iam supra ex annalium scriptore laudato
(cf. p. 11) hoc inserens, sed satis fuisset senatus consultum hic omittere.
De Polybio XXX, 6—9 B-W.; Hu. vide app. III.

11 Mylassenses 25 Mylassensis]
ita V. Duplicis s in hac urbe (ut variant
Halicarnasus et -nassus) testimonia ex titulis
et libris collegit Hertz ad Gell. 1, 13, 11,
quibus addit Weissenborn-Heraeus Inscr.
Gr. ad res Rom. pert. III, 384 Μυλασσεων,
papyr. Wirceburg. Hermae vol. XLI p.
107 Μύλασσεια, Herodoti 5, 21 Μυλασσεῖς,
Ptolemaei 5, 2, 20 Μύλασσα al. Monetae
urbis sane simplicem s. praebent.

Pol. XXX, 4-5 B-W.; Hu.

πόλεις στρατεύσαντες ἐνίκησαν μάχη
Μυλασσεῖς καὶ Ἀλαβανδεῖς, ἀμφοτέ-
ρων παραγενομένων μετὰ στρατιᾶς
16 ἐπ' Ὀρθωσίαν. τοῦ δὲ περὶ τῶν
Λυκίων καὶ Καρῶν δόγματος αὐτοῖς 5
προσπεσόντος, πάλιν ἀπεσοβήθησαν
ταῖς διανοίαις, δέξαντες μὴ ποτε
μάταιος μὲν αὐτοῖς ἢ τοῦ στεφάνου
δόσις γέγρονε, μάταιοι δ' αἱ περὶ
τῆς συμμαχίας ἐλπίδες. 10

2 Μυλασσεῖς] vide ad. Liv. p. 13, 11.

II. RES GRAECIÆ.

A. Res Illyrici.

Liv. XLV, 26.

Dum haec ibi, alia in Macedonia, alia Romae geruntur, interim (in) Illyrico
L. Anicius rege Gentio, sicut ante dictum est, in potestatem redacto Scodrae,
2 quae regia fuerat, praesidio inposito Gabinium praefecit, Rhizoni et Olcinio,
3 urbibus opportunis, C. Licinium. praepositis his Illyrico, reliquo exercitu in
Epirum est profectus. ubi prima Phanote ei dedita est omni multitudine cum 15
4 infulis obviam effusa. hinc praesidio inposito in Molossidem transgressus,
cuius omnibus oppidis praeter Passaronem et Tecmonem et Phylacen et
5 Horreum receptis primum ad Passaronem ducit. Antinous et Theodotus prin-

11 Romae geruntur] ed. Bas. 1531, *romaeinasiagerunt*.
in] add. eadem.

15 Phanote ei] Weissenborn-Heraeus collato genetivo Phanotes XLIII, 23,
1, *phanotaei*.

11 C. 26—C. 34, 9 Dum haec ibi—in Italiam traiecit] Haec omnia
Polybio deberi universo ex eo apparet, quod de rebus Graeciae agunt (cf. Nissen
p. 53 s.s.) et accuratam monstrant cognitionem geographicam, id, quod Polybio
proprium esse monet Nissen p. 73.

18-p. 15, 2 Antinous—Romanis.] Quamvis Polybius de ea re iam c. 7, 2 egerit,
tamen, quia ibi exempli solum gratia attacta est, optime suo tempore ab eo trac-
tatam esse potest, sicut de Achaeis quoque principibus Perseo faventibus ibi exempli
tantum gratia agit, de eisdem postea (c. 10, 8) fusius tractaturus.

Liv. XLV, 26.

cipes eius civitatis erant, insignes et favore Persei et odio adversus Romanos,
6 iidem universae genti auctores desciscendi ab Romanis. hi conscientia privatae
noxae, quia ipsis nulla spes veniae erat, ut communi ruina patriae opprime-
rentur, clausurunt portas, multitudinem, ut mortem servituti praeponerent,
7 hortantes. nemo adversus praepotentis viros hiscere audebat; tandem Theo- 5
dotus quidam, nobilis et ipse adulescens, cum maior a Romanis metus timorem
a principibus suis vicisset, [„quae vos rabies” inquit „agitat, qui duorum
8 hominum noxae civitatem accessionem facitis? equidem pro patria qui letum
opetissent, saepe fando audivi: <qui> patriam pro se perire aecum censerent,
hi primi inventi sunt. quin aperimus portas et imperium accipimus, quod 10
9 orbis terrarum accepit?"] haec dicentem cum multitudo sequeretur, Antinous
et Theodotus in primam stationem hostium inruperunt atque ibi offerentes
10 se ipsi vulneribus interfecti; urbs dedita est Romanis. simili pertinacia
Cephalonis principis clausum Tecmonem ipso interfecto per deditionem recepit.
11 nec Phylace nec Horreum oppugnationem tulerunt. pacata Epiro divisisque 15
in hiberna copiis per opportunas urbes, regressus ipse in Illyricum Scodrae,
quo quinque legati ab Roma venerant, evocatis ex tota provincia principibus
12 conventum habuit. ibi pro tribunali pronuntiavit de sententia consilii senatum
populumque Romanum Illyrios esse liberos iubere: praesidia ex omnibus
13 oppidis, arcibus, castellis sese deducturum. non solum liberos, sed etiam in- 20
munes fore Issenses et Taulantios, Dassaretiorum Pirustas, Rhizonitas, Olci-
14 niatas, quod incolumi Gentio ad Romanos defecissent. Daorsis quoque im-
munitatem dare, quod relicto Caravantio cum armis ad Romanos transissent.
Scodrensibus et Dassarensibus et Selepitanis ceterisque Illyriis vectigal dimi-
15 dium eius, quod regi pependissent, <impositum.> inde in tres partes Illyricum 25
divisit. unam eam fecit, quae supra Dictam est, alteram Labeatas omnis,
tertiam Agravonitas et Rhizonitas et Olciniatas accolaeque eorum. hac
formula dicta [in] Illyrico ipse inde Epiri Passaronem in hiberna redit.

8 civitatem] Gronovius, *civitates*.

9 qui] add. ed. Bas. 1531.

21-22 fore—Olciniatas] ed. Bas. 1531 satis dubia, *foressenesetaudantiosdas*
serentiorumtirustarasinitassol ciniatas.

22 Daorsis] sic, cum Weissenborn-Heraeo vel *Daorsis* scribendum videtur, cf.
Pauly-Wissowa *Reallexicon* s. v. *Daversi, doarseis*.

25 impositum] add. Weissenborn-Heraeus.

26 supra Dictam est] Weissenborn-Heraeus, *supradictamest*.

28 in] del. Madvig.

7-11 quae rabies—accepit?] Oratio a Livio arte rhetorica fabricata videtur.

Pol. XXX, 10 B-W.; Hu.

Liv. XLV, 27.

Dum haec in Illyrico geruntur, Paulus ante adventum decem legatorum Q. Maximum filium iam ab Roma regressum ad Aeginium et Agassas diripiendas mittit, Agassas, quod, cum Marcio consuli tradidissent urbem petita ultro societate Romana, defecerant rursus ad Persea; Aeginiensium novum crimen erat: famae de victoria Romanorum fidem non habentes in quosdam militum urbem ingressos hostiliter saevierant. ad Aeniorum quoque urbem diripiendam L. Postumium misit, quod pertinacius quam finitumae civitates in armis fuerant. autumni fere tempus erat; cuius temporis initio ad circumeundam Graeciam visendaque <quae> nobilitata fama maiora auribus accepta sunt, quam

10 oculis noscuntur, uti statuit. praeposito 6
castris C. Sulpicio Galo profectus cum
haud magno comitatu, tegentibus latera
Scipione filio et Athenaeo, Eumenis
regis fratre, per Thessaliam Delphos
15 petit, inclutum oraculum. ubi sacrificio 7
Apollini facto

Ex. Mai. Ἐξ ὧν μάλιστα κατιδοῦ
130, Bois- τις ἂν ἅμα τὴν δεξιότητα
sevain p. 197. καὶ τὴν ἀβεβαιότητα τῆς
τύχης, ὅταν ἅ μάλιστ' ἂν τις αὐτοῦ 20
χάριν οἴηται διαπονεῖν, ταῦτα παρὰ
πόδας εὐρίσκηται τοῖς ἐχθροῖς κα-
2 τασκευάζων κίονας γὰρ κατεσκευάζε
Περσεύς, καὶ ταύτας καταλαβὼν columnas, quibus imposituri statuas
ἀτελεῖς Δεύκιος Αἰμίλιος ἐτελείωσε 25 regis Persei fuerant,
καὶ τὰς αὐτοῦ εἰκόνας ἐπέστησεν. suis statuis victor destinavit.

20 ἄ add. Geel.

24 καταλαβὼν Lucht ex καταλῆπῶν
probabiliter, fieri tamen potest, ut ora-
tionis inconcinnitas eclogario debeatur
(Boissevain).

25 αὐτοῦ Lucht, ἰδίας Buettner-Wobst
auctore Hulstsch, αὐτοῦ.

9-26 De Plut. Aem. Paul. c. 28. vide app. IV.

Pol. XXX, 10 B-W.; Hu.

Liv. XLV, 27-28.

Lebadiae quoque templum Iovis Tro- 8
phonii adit: ibi cum vidisset os specus,
per quod oraculo utentes sciscitatum
deos descendunt, sacrificio Iovi Her-
5 cynnaeque facto, quorum ibi templum
est, Chalcidem ad spectaculum Euripi
Euboeaeque, tantae insulae, ponte con-
tinenti iunctae descendit. a Chalchide 9
Aulidem traicit, trium milium spatio
10 distantem, portum inclutum statione
quondam mille navium Agamemnoniae
classis, Dianaeque templum, ubi na-
vibus cursum ad Troiam filia victima
aris admota rex ille regum <petiit. inde 10
15 Oropum> Atticae ventum est, ubi pro
deo vates anticus colitur templumque
vetustum est fontibus rivisque circa
amoenum; Athenas inde, plenas qui- 11
dem et ipsas vetustae famae, multa
20 tamen visenda habentis, arcem, portus,
muros Piraeum urbi iungentis, navalia,
<monumenta> magnorum imperatorum,
simulacra deorum hominumque, omni
genere et materiae et artium insignia.
25 Sacrificio Minervae, praesidi arcis, in 28.
urbe facto profectus Corinthum altero
die pervenit. urbs erat tunc praeclara 2
ante excidium; arx quoque et Isthmus
praebuere spectaculum: arx intra
moenia in immanem altitudinem edita,

3 Suid. v. Ὁ δὲ θανμάσας τὴν τῆς
ἐγκαίριαν πόλεως θέσιν καὶ τὴν τῆς
ἀκροπόλεως ἐγκαίριαν πρὸς τε τοὺς 30

28-2 p. 18 Ὁ δὲ—τόπος.] Polybii frag-
mentum agnovit Ursinus, huc rettulit
Schweighaeuser.

14-15 <petiit. inde Oropum> add.
ed. Bas. 1531.

19 vetustae] Koehler, cf. IX, 43, 5;
XXXVII, 1, 7; XXXV, 12, 11, vetustate.

22 <monumenta> add. Crévier.

27-28 urbs—excidium] Ex auctore, qui Corinthum a Caesare restitutam
nesciat, haec verba manasse patet, ut monet Nissen p. 276.

Pol. XXX, 10 B-W.; Hu.

ἐντὸς Ἴσθμοῦ καὶ πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένους τόπους. —

⁴ Suid. v. Ἐπισημηγνάμενος δὲ τοῦ βάρου. Σικυῶνος τὴν ὀχυρότητα καὶ τὸ βάρος τῆς τῶν Ἀργείων πόλεως ἦλθεν εἰς Ἐπίδαυρον. —

⁵ Suid. v. Πάλαι μετέωρος ὢν πρὸς μετέωρος. τὴν τῆς Ὀλυμπίας θέαν ὄρμησε. —

⁶ Suid. v. Πολύβιος Λεύκιος Αἰμίλειος Φειδίε. μος παρῆν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τὸ ἄγαλμα θεασάμενος ἐξεπλάγη καὶ τοιοῦτον εἶπεν οὐ μόνος αὐτῷ δοκεῖ Φειδίε τὸν παρ' Ὀμήρω Δία μεμνησθαι, διότι μεγάλην ἔχων προσδοκίαν τῆς Ὀλυμπίας μεῖζω τῆς προσδοκίας εὐρηκῶς εἶη τὴν ἀλήθειαν. — quisque Persei bello privatim aut publice sensisset, inquireret, ne cuius metu

³⁻⁶ Ἐπισσημηγνάμενος—Ἐπίδαυρον.] vide adn. antec.

¹⁵⁻¹⁷ Πάλαι—ὄρμησε.] Polybii fragmentum agnovit et ad L. Aemilium Paullum rettulit Valesius.

²¹ τοιοῦτον] i. q. illud memorabile, τοιοῦτον Dindorf Buettner-Wobst.

⁶⁻⁹ quod—erat] Haec Lachmannus p. 60 a Livio ipso addita putat; sed scriptorem Latinum ea loca tam probe nosse Nisseno recto iudicio uso parum probabile visum. ²⁰⁻²² Olympiam—est] De Plutarchi Aem. Paul. c. 28 vide app. V.

Liv. XLV, 28.

scatens fontibus; Isthmus duo maria <ab> occasu et ortu solis finitima artis faucibus dirimens. Sicyonem inde et Argos, nobiles urbes, adit; inde haud parem opibus Epidaurum sed inclutam Aesculapi nobili templo, quod quinque milibus passuum ab urbe distans nunc vestigiis revolsorum donorum, tum donis dives erat, quae remediorum salutarium aegri mercedem sacraverant deo. inde Lacedaemonem adit, non operum magnificentia, sed disciplina institutisque memorabilem <incolentium>; unde per Megalopolim

Olympiam descendit. ubi et alia quidem spectanda ei visa: Iovem velut praesentem intuens motus animo est. itaque haud secus, quam si in Capitolio immolaturus esset, sacrificium amplius solito apparari iussit. ita peragrata Graecia, ut nihil eorum, quae

² <a b> add. ed. Bas. 1531. ¹³⁻¹⁴ incolentium] M. Mueller, ac silentiam, quae delent ed. Bas. 1531 Vahlen, ut dittographum antecedentis magnificentia.

Liv. XLV, 28.

sollicitaret animos sociorum, Demetriadem cum <comitatu> revertit. in itinere sordidata turba Aetolorum occurrit; mirantique et percunctanti, quid esset, defertur quingentos quinquaginta principes ab Lycisco et Tisippo, circumcesso senatu per milites Romanos, missos <ab> A. Baebio, <praefecto> praesidii, interfectos, alios in exilium actos esse, bonaque eorum, qui interfecti essent, et exulum possideri. iussis, qui arguebantur, Amphipoli adesse ipse convento Cn. Octavio Demetriade, postquam fama accidit traiecisse iam mare decem legatos, omnibus aliis omissis Apolloniam ad eos pergit. quo cum Perseus obviam Amphipoli omni solutus custodia processisset — id diei iter est —, ipsum quidem benigne <ad>locutus est; ceterum postquam in castra ad Amphipolim venit, graviter increpuit traditur C. Sulpicium, primum quod Persea tam procul a se vagari per provinciam passus esset, deinde quod adeo indulsisset militibus, ut nudare tegulis muros urbis ad tegenda hibernacula sua pateretur; referrique tegulas et refici detecta, sicut fuerant, iussit. et Persea quidem cum maiore filio Philippo traditos A. Postumio in custodiam misit; filium cum minore filio a Samothrace accitos Amphipolim omni liberali cultu habuit.

¹ <comitatu> add. Weissenborn-Heraeus.

⁴ <a b> add. Kreyssig. — <praefecto> add. Kreyssig.

¹⁰ <a d>locutus] Weissenborn-Heraeus, locutus.

¹³ militibus] ed. Bas. 1531, milites sibi.

¹⁻⁶ in itinere—Amphipoli adesse] Nissen p. 277 Polybii c. 11 cum nostro loco confert. Rectius, si quid video, cum Livii c. 31 coniungendum erit, ubi vide.

C. Conventus Amphipoli.

Diod. XXXI, 8, 6—9 Di.

Liv. XLV, 29.

⁶ Syncellus Chronogr. p. 367 s. ἐξέπεμψάν τε δέκα μὲν πρεσβευτὰς ἐκ τοῦ συνεδρίου εἰς Μακεδονίαν, πέντε δὲ εἰς Ἰλλυριοὺς, οἳ καὶ πρὸς Αἰμίλιον Μάρκον ἐλθόντες συνείδον τὰ τεῖχη Δημητριάδος πόλεως Μακεδόνων πρώτης καθελεῖν, Ἀμφιλόχους δὲ

¹ De Diod. XXXI, 8, 1—5 vide app. VI, de Plutarchi Aem. Paul. c. 28 app. VII, de Justino XXXIII, 2, 7 app. VIII.

Pol. XXX, 10 B-W.; Hu.

ἐντὸς Ἰσθμοῦ καὶ πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἀπολαμβάνομένους τόπους. —

⁴ Suid. v. Ἐπισημηγνάμενος δὲ τοῦ βάρου. Σικυῶνος τὴν ὀχυρότητα καὶ τὸ βάρος τῆς τῶν Ἀργείων πόλεως ἦλθεν εἰς Ἐπίδαυρον. —

⁵ Suid. v. Πάλαι μετέωρος ὢν πρὸς μετέωρος. τὴν τῆς Ὀλυμπίας θεῶν ὄρμησε. —

⁶ Suid. v. Πολύβιος Λεύκιος Αἰμί- Φειδίας. λιος παρῆν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τὸ ἄγαλμα θεασάμενος ἐξεπλάγη καὶ τοιοῦτον εἶπεν ὅτι μόνος ἀτιῶ δοκεῖ Φειδίας τὸν παρ' Ὀμήρω Δία μεμυῆσθαι, διότι μεγάλην ἔχων προσδοκίαν τῆς Ὀλυμπίας μείζω τῆς προσδοκίας εὐρηκῶς εἶη τὴν ἀλήθειαν. — quisque Persei bello privatim aut publice sensisset, inquireret, ne cuius metu

³⁻⁶ Ἐπισημηγνάμενος—Ἐπίδαυρον.] vide adn. antec.

¹⁵⁻¹⁷ Πάλαι—ὄρμησε.] Polybii fragmentum agnovit et ad L. Aemilium Paullum rettulit Valesius.

²¹ τοιοῦτον] i. q. illud memorabile, τοιοῦτον Dindorf Buettner-Wobst.

⁶⁻⁹ quod—erat] Haec Lachmannus p. 60 a Livio ipso addita putat; sed scriptorem Latinum ea loca tam probe nosse Nisseno recto iudicio uso parum probabile visum. ²⁰⁻²² Olympiam—est] De Plutarchi Aem. Paul. c. 28 vide app. V.

Liv. XLV, 28.

scatens fontibus; Isthmus duo maria <ab> occasu et ortu solis finitima artis faucibus dirimens. Sicyonem inde et Argos, nobiles urbes, adit; inde haud parem opibus Epidaurum sed inclutam Aesculapi nobili templo, quod quinque milibus passuum ab urbe distans nunc vestigiis revolorum donorum, tum donis dives erat, quae remediorum salutarium aegri mercedem sacraverant deo. inde Lacedaemonem adit, non operum magnificentia, sed disciplina institutisque memorabilem <incolentium>; unde per Megalopolim

Olympiam escendit. ubi et alia

quidem spectanda ei visa: Iovem velut praesentem intuens motus animo est. itaque haud secus, quam si in Capitolio immolaturus esset, sacrificium amplius solito apparari iussit. ita pergrata Graecia, ut nihil eorum, quae

² <a b> add. ed. Bas. 1531.

¹³⁻¹⁴ incolentium] M. Mueller, ac silentiam, quae delent ed. Bas. 1531 Vahlen, ut dittographum antecedentis magnificentia.

Liv. XLV, 28.

sollicitaret animos sociorum, Demetriadem cum <comitatu> revertit. in itinere sordidata turba Aetolorum occurrit; mirantique et percunctanti, quid esset, defertur quingentos quinquaginta principes ab Lycisco et Tisippo, circum- sesto senatu per milites Romanos, missos <ab> A. Baebio, <praefecto> praesidii, interfectos, alios in exilium actos esse, bonaque eorum, qui interfecti essent, et exulum possideri. iussis, qui arguebantur, Amphipoli adesse ipse convento Cn. Octavio Demetriade, postquam fama accidit traecisse iam mare decem legatos, omnibus aliis omissis Apolloniam ad eos pergat. quo cum Perseus obviam Amphipoli omni solutus custodia processisset — id diei iter est — ipsum quidem benigne <ad>locutus est; ceterum postquam in castra ad Amphipolim venit, graviter increpuisse traditur C. Sulpicium, primum quod Persea tam procul a se vagari per provinciam passus esset, deinde quod adeo indulsisset militibus, ut nudare tegulis muros urbis ad tegenda hibernacula sua pateretur; referrique tegulas et refici detecta, sicut fuerant, iussit. et Persea quidem cum maiore filio Philippo traditos A. Postumio in custodiam misit; filiam cum minore filio a Samothrace accitos Amphipolim omni liberali cultu habuit.

¹ <comitatu> add. Weissenborn-Heraeus.

⁴ <ab> add. Kreyssig. — <praefecto> add. Kreyssig.

¹⁰ <ad>locutus] Weissenborn-Heraeus, locutus.

¹³ militibus] ed. Bas. 1531, milites sibi.

¹⁻⁶ in itinere—Amphipoli adesse] Nissen p. 277 Polybii c. 11 cum nostro loco confert. Rectius, si quid video, cum Livii c. 31 coniungendum erit, ubi vide.

C. Conventus Amphipoli.

Diod. XXXI, 8, 6—9 Di.

Liv. XLV, 29.

⁶ Syncellus ἐξέπεμψάν τε δέκα μὲν Chronogr. προεβεντάς ἐκ τοῦ συνε- p. 367 s. δρίου εἰς Μακεδονίαν, πέντε δὲ εἰς Ἰλλυριούς, οἱ καὶ πρὸς Αἰμίλιον Μάρκον ἐλθόντες συνεῖδον τὰ τεῖχη Δημητριάδος πόλεως Μακεδόνων πρώτης καθελεῖν, Ἀμφιλόχους δὲ

¹ De Diod. XXXI, 8, 1—5 vide app. VI, de Plutarchi Aem. Paul. c. 28 app. VII, de Justino XXXIII, 2, 7 app. VIII.

Diod. XXXI, 8, 6—9 Di.

τῶν Αἰτωλῶν ἀποξεῦξαι, καὶ τοὺς
ἐπιφανεῖς ἀνδρας τῶν Μακεδόνων
εἰς ἓν συναγαγεῖν.

Liv. XLV, 29.

Ipsē, ubi dies venit, quo adesse Am- 29
5 rhipoli denos principes civitatum ius-
serat litterasque omnis, quae ubique
depositae essent, et pecuniam regiam
conferri, cum decem legatis circumfusa
10 omni multitudine Macedonum in tri-
bunali consedit. adsuetis regio imperio
tamen novi in<perii> formam terribilem
praebuit tribunal, summoto aditus,
praeco, accensus, insueta omnia oculis
auribusque, quae vel socios, nedum
15 hostis victos terrere possent. silentio
per praeconem facto Paulus Latinē,
quae senatui, quae sibi ex consilii
sententia visa essent, pronuntiavit. ea
Cn. Octavius praetor — nam et ipse
20 aderat — interpretata sermone Graeco
referebat: omnium primum liberos
esse iubere Macedonas, habentis urbes
easdem agrosque, utentes legibus suis,
annuos creantis magistratus; tributum
25 dimidium eius, quod pependissent regi-
bus, pendere populo Romano.

ἔνθα ἐλευθέρους
καὶ ἀφρουρήτους αὐτοὺς ἀφήκαν.

7 κατέλυσαν δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν με-
τάλλων ἀργύρου καὶ χρυσοῦ προσ-
όδους, διὰ τε τὸ τῶν ἐνοικούντων
ἀνεπηρέαστον καὶ ὅπως μὴ τινες 30

11 in<perii> corr. Harant.

24-26 tributum—Romano.] Paulo ante a Syncello (Diod. c. 8, 4 cf. Liv. c.
18, 7) in senatus consulto memorando iam traditum et hanc ob causam hic ab eo omissum.
27-29 κατέλυσαν—προσόδους.] A Livio omissum, quoniam necessario sequebatur ex
eo, quod metallorum exercendorum ius eis ademptum erat, id, quod memorat § 11.
27-3 p. 21 διὰ—ἀρχήν.] A Livio ommissa, ne vera consilia senatus patefiant; cf. Nissen
p. 29; nam c. 18 ex Annalium scriptore sumptum (Nissen p. 274) colorem habet
Romanis faventem.

Diod. XXXI, 8, 6—9 Di.

μετὰ ταῦτα νεωτερίζοιεν διὰ τῶν
χορημάτων ἀνακτώμενοι τὴν Μακε-
8 δόνων ἀρχήν. τὴν δὲ χώραν ὅλην
διεῖλον εἰς τέσσαρα μέρη, ὧν πρῶτον
τὰ μεταξὺ Νέστου ποταμοῦ καὶ 5
Στρυμόνος καὶ τὰ πρὸς ἀνατολήν
τοῦ Νέστου ἐρύματα

καὶ τὰ πρὸς
Ἀβδηρα καὶ Μαρόνειαν καὶ Αἶνον 10
πόλεις, πρὸς δυσμὰς δὲ τοῦ Στρυ-
μόνος Βισαλτία πᾶσα μετὰ τῆς ἐν
τῇ Σιντικῇ Ἡρακλείας δεύτερον
μέρος, ὅπερ ἀπὸ μὲν ἀνατολῆς
ὀρίζει ὁ Στρυμόν ποταμός,

ἀπὸ
δὲ δυσμῶν ὁ καλούμενος Ἄξιος
ποταμός καὶ οἱ παρακείμενοι αὐτῷ
τόποι

τρίτον, ὃ περιέχει κατὰ δυσμὰς 20
μὲν ὁ Πηνειὸς ποταμός, κατὰ
δὲ ἄρκτον τὸ λεγόμενον Βέρον
ὄρος, προστεθέντων καὶ τινῶν τόπων
τῆς Παιονίας,

5, 7 Νέστου] formam magis usitatam,
quam nec Livius nec Ptol. III, 12, 6
tuentur, Diodoro deberi facile credimus.

6 καὶ τὰ πρὸς] Livius rectius praeter,
quia Aenus, Maronea, Abdera regionis
trans Nessum ad orientem versae sunt.

10 Ἀβδηρα Scaliger, Ἀβδηρα.
12 Βισαλτία] cf. Herod. VII, 115; Li-
vius adiectivo usus est sequenti Σιντικῇ
adductus.

22 Βέρον] fortasse Βέρμιον, cf. Herod.
VIII, 138; Strabo VII frag. 25; 26; XIV,
5, 28.

3-10 p. 22 De Strabone VII frag. 48 vide app. IX.

13 quam Sinticen appellant.] Versionem produunt.

Liv. XLV, 29.

deinde in quattuor 5
regiones dividi Macedoniam: unam
fore et primam partem quod agri inter
Strymonem et Nessum sit amnem;
accessurum huic parti trans Nessum 6
ad orientem versum, qua Perseus te-
nuisset vicos, castella, oppida, praeter
Aenum et Maroneam et Abdera; 10
cis Strymonem autem vergentia ad
occasum, Bisalticam omnem cum
Heraclea, quam Sinticen appellant.
secundam fore regionem, quam ab ortu 7
15 Strymo amplecteretur amnis, praeter
Sinticen Heracleam et Bisaltas, ab
occasumque Axius terminaret fluvius,
additis Paeonibus, qui prope Axium
flumen ad regionem orientis colerent.
20 tertia pars facta, quam Axius ab
orientem, Peneus amnis ab occasu cin-
gunt; ad septentrionem Bora mons
obicitur; adiecta huic parti regio
Paeoniae, qua ab occasu praeter Axium

6 Nessum] vide iuxta ad Dio-
dorum.

9 praeter] vide iuxta.

12 Bisalticam] vide iuxta.

16 Sinticen Heracleam] sic,
non Sinticen, Heracleam, nam teste para-
grapho 7 cis Strymonem solum Bisaltia
et Heraclea sunt; praeterea et post Hera-
cleam soloecum esset.

22 Bora 3 p. 22 Boram] vide iuxta.

wDiod. l. XXXI, 8, 62-9 Di.

Liv. XLV, 29.

ἐν οἷς καὶ πόλεις ἀξιόλογοι Ἐδεσσα καὶ Βέροια τέταρτον καὶ τελευταῖον, περὶ τὸ Βέρον ὄρος συνάπτει τῇ Ἠπειρῷ καὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα τόποις. ἤγουντο δὲ καὶ τέσσαρες πόλεις τῶν αὐτῶν τεσσάρων μερῶν, τοῦ μὲν πρώτου Ἀμφίπολις, τοῦ δευτέρου Θεσσαλονίκη, τοῦ τρίτου Πέλλα, καὶ τοῦ τετάρτου Πελαγονία. ἐν ταύταις ἀρχηγοὶ τέσσαρες κατεστάθησαν καὶ οἱ φόροι ἠθροίζοντο.

amnem porrigitur; Edessa quoque et Beroea eodem concesserunt. quarta regio trans Boram montem, una parte confinis Illyrico, altera Epiro.

capita regionum, ubi concilia fierent, primae regionis Amphipolim, secundae Thessalonicon, tertiae Pellam, quartae Pelagoniam fecit. eo concilia suae cuiusque regionis indici, pecuniam conferri, ibi magistratus creari iussit. pronuntiavit deinde neque conubium neque commercium agrorum aedificiorumque inter se placere cuiquam extra fines regionis suae esse. metalla quoque auri atque argenti non exerceri, [nec] ferri et aeris permitti. vectigal exercentibus dimidium eius inpositum, quod pependissent regi. et sale investo uti vetuit. Dardanis repetentibus Paeoniam, quod et sua fuisset et continens esset finibus suis, omnibus dare libertatem pronuntiavit, qui sub regno Persei fuissent. post non impetratam Paeoniam salis commercium dedit; tertiae regioni imperavit, ut Stobos Paeoniae deveherent, pretiumque statuit. navalem materiam et ipsos caedere et alios pati vetuit.

ἐν δὲ τοῖς ἐσχάτοις τῆς Μακεδονίας τόποις διὰ τὰς τῶν παρακειμένων ἐθνῶν ἐπιβουλὰς κατέστησαν σιρατιώτας.

regionibus, quae ad fines barbaris essent — excepta autem tertia omnes erant —, permisit, ut praesidia armata in finibus extremis haberent.

3 trans Boram montem] ed. Bas. 1531, trans dorsum montem.

17 [nec] del. eadem. — ferri] eadem, fieri.

Liv. XLV, 30-31, 1.

Haec pronuntiata primo die conventus varie adfecerunt animos. libertas praeter spem data adrexit et levatum annum vectigal; regionatim commercio interruptis ita videri lacerata <Macedonia> tamquam animali in artus alterum alterius indigentis distracto: adeo, quanta Macedonia esset, quam divisui facilis, quam se ipsa quaeque contenta pars esset, Macedones quoque ignorabant. pars prima Bisaltas habet, fortissimos viros — trans Nessum amnem incolunt et circa Strymonem —, et multas frugum proprietates et metalla et opportunitatem Amphipolis, quae obiecta claudit omnes ab oriente sole in Macedoniam aditus. secunda pars celeberrimas urbes Thessalonicon <et> Cassandream habet, ad hoc Pallenen, fertilem ac frugiferam terram; maritimas quoque opportunitates ei praebent portus ad Toronen ac montem Athon Aeneam <que> et Acanthum, alii <ad Thessaliam> insulamque Euboeam, alii ad Hellespontum opportune versi. tertia regio nobilis urbes Edessam et Beroeam et Pellam habet et Vettiorum bellicosam gentem, incolas quoque permultos Gallos et Illyrios, in pigros cultores. quartam regionem Eordaei et Lyncestae et Pelagones incolunt; iuncta his Atintania et Tymphaeis et Elimiotis. frigida haec omnis duraque cultu et aspera plaga est; cultorum quoque ingenia terrae similia habet. ferocios eos et accolae barbari faciunt, nunc bello exercentes, nunc in pace miscentes ritus suos. divisa itaque Macedonia partium usibus separatis, quanta universa esset, ostendit. Macedoniae formula dicta cum leges quoque se daturum ostendisset, Aetoli deinde citati.

2 data adrexit] ed. Bas. 1531, datae adrextest. — commercio] Bekker, mescio; vide ad. v. 15.

3 ita] ed. Bas. 1531, ad; vide ad. v. 15. — <Macedonia> add. Vahlen.

5 quam se] H. I. Mueller, etase.

9 Thessalonicon <et>] thessalonicon.

11 ad Toronen ac montem] ed. Bas. 1531, ad toroneam montem.

12 Aeneam <que> et Acanthum] H. I. Mueller, eneaevocanthunc. — <ad Thessaliam> add. Harant.

14 Beroeam] veroeam.

15 Eordaei] Gronovius, sordeicommerciointerruptis ita videri laceratam, translatis huc versibus 2-3.

16-17 Atintania et Tymphaeis et Elimiotis] ed. Bas. 1531 et Palmerius, autincaniaestrymepalissetelimo nites.

19 ritus suos] ed. Bas. 1531, rivos.

20 universa esset] corr. Madvig.

www.libtool.com Pol. XXX, 11–12 B-W.; Hu.

Exc. Val. 99. 11. Ὅτι Αἰτωλοὶ τὸν βίον ἀπὸ ληστείας καὶ τῆς τοιαύτης
2 Roos p. 184. παρανομίας εἰώθεισαν ἔχειν. καὶ ἕως μὲν ἐξῆν τοὺς Ἑλληνας
φέρειν καὶ λεηλατεῖν, ἐκ τούτων ἐπορίζοντο τοὺς βίους,
3 πᾶσαν γῆν ἠγούμενοι πολεμίαν μετὰ δὲ ταῦτα Ῥωμαίων ἐπιστάντων τοῖς
πράγμασι κωλυθέντες τῆς ἕξωθεν ἐπικουρίας εἰς ἑαυτοὺς κατήτησαν. 5
4 καὶ πρότερον μὲν κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον οὐκ ἔστιν ὃ τῶν δεινῶν
5 οὐκ ἔπραξαν βραχεῖ δ' ἀνώτερον χρόνῳ γεγενημένοι τοῦ φόνον τοῦ κατ'
ἀλλήλων ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀρσινόην σφαγαῖς ἐτοιμοὶ πρὸς πᾶν ἦσαν,
ἀποτειθηριωμένοι τὰς ψυχάς, ὥστε μηδὲ βουλήν διδόναι τοῖς προεστῶσι.
6 δίοπερ ἦν ἀκρισίας καὶ παρανομίας καὶ φόνον πλήρη τὰ κατὰ τὴν 10
Αἰτωλίαν, καὶ τῶν πραττομένων παρ' αὐτοῖς ἐκ λογισμοῦ μὲν καὶ προ-
θέσεως οὐδὲν ἐπετελεῖτο, πάντα δ' εἰκῆ καὶ φύρδην ἐπράττετο, καθάπερ
λαίλαπός τινας ἐκπεπωκυίας εἰς αὐτούς. —

Exc. Val. 100. 12. Ὅτι οἱ κατὰ τὴν Ἠπειρον παραπλήσια τούτοις ἐπραττον.
2 Roos p. 184. ἐφ' ὅσον γὰρ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μετριώτεροι τῶν
κατὰ τὴν Αἰτωλίαν ἦσαν, ἐπὶ τοσοῦτον ὃ προεστῶς αὐτῶν
3 ἀσεβέστερος καὶ παρανομώτερος ὑπῆρχε τῶν ἄλλων. δοκῶ γὰρ μὴ
γεγονέναι μὴδ' ἔσσεσθαι θηριωδέστερον ἄνθρωπον μὴδ' εἰκαϊότερον
Χάροπος. —

8 Ἀρσινόην Valesius, ἀρσινόην (sine accentu), Ἀρσινόην Dindorf sine causa, intel-
legitur ager Arsinoënsis cf. Kühner-Blass I, 1, 536, 2.

17 παρανομώτερος Bekker, παρανομώτατος.

18 μὴδ' εἰκαϊότερον Naber collato XXXII, 5, 8 B.-W. (XXXII, 20, 8 Hu), μὴ
δε σκευότερον.

1-13 Ὅτι Αἰτωλοὶ—αὐτούς.] Cum fragmentum antecedens (n. 98, Roos p. 180)
ex libro XXIX fluxerit (cf. app. III), fragmentum 102 (l. l. p. 185) ex libro XXXI
(ei enim superscriptum est Λόγος λα), apparet fragmenta 99–101 ex XXIX aut XXX
manasse; quia autem in XXIX nusquam Aetolorum mentio fit, contra in XXX bis
(apud Livium XLV, 7–8; c. 31) verisimile videtur fragmentum nostrum ex altero
libro depromptum esse. Cum priore Livianorum locorum Nissen p. 339 fragmentum
nostrum composuit, putans, ut opinor, caedem, de qua Livius c. 28 effuse agit, eandem
esse ac caedem κατὰ τὴν Ἀρσινόην factam, cum accipiendum non sit Ῥωμαίων
ἐπιστάντων τοῖς πράγμασι brevi spatio duas eiusmodi caedes in eadem civitate per-
petratas esse. At Polybium caedis iam supra a se narratae nostro loco mentionem
tantum fecisse apparet, ut morum feritatem Aetolorum inde monstraret.

14-19 Ὅτι—Χάροπος] Patet hoc fragmentum cum antecedenti cohaerere.

Pol. XXX, 13 B-W.; Hu.

Liv. XLV, 31.

in qua cognitione magis utra pars Romanis, utra regi favisset quaesitum est,
2 quam utra fecisset iniuriam aut accepisset; noxa liberati interfectores; exilium
pulsis aequae ratum fuit ac mors interfectis; A. Baebius unus est damnatus,
quod milites Romanos praebuisset ad ministerium caedis.
3 hic eventus Aetolorum causae in omnibus Graeciae gentibus populisque 5
eorum, qui partis Romanorum fuerant, inflavit ad intolerabilem superbiam
animos et obnoxios pedibus eorum subiecit, quos aliqua parte suspicio
4 favoris in regem contigerat. tria genera principum in civitatibus erant, duo,
quae adulando aut Romanorum imperium aut amicitiam regum sibi pri-
vatim opes oppressis faciebant civitatibus; media una (pars) utrique generi 10
5 adversa libertatem leges (que) tuebatur. his (ut maior) apud suos caritas, ita
minor ad externos gratia erat.

Exc. Urs. r. 13. Ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Πελο-
80. de Boor σέως κατάλυσιν ἄμα τῷ
p. 328, κριθῆναι τὰ ὅλα παντα-

15 χόθεν ἐξέπεμπον πρέσβεις συγχα-
ρησομένους τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς
2 γεγονόσιν. τῶν δὲ πραγμάτων ὀλο-
σχερῶς ἐπὶ Ῥωμαίους κεκλικότων,
ἐπιπολάζοντες διὰ τὸν καιρὸν οἱ δο- 20
κοῦντες εἶναι φίλοι Ῥωμαίων ἐν πᾶσι
τοῖς πολιτεύμασιν, εἰς τε τὰς πρεσ-
βείας οὗτοι καθίσταντο καὶ τὰς ἄλ-
3 λας χρείας. διὸ συνέδραμον εἰς τὴν
Μακεδονίαν ἐκ μὲν Ἀχαΐας Καλ- 25
λικράτης, Ἀριστόδαμος, Ἀγησίας,
Φίλιππος, ἐκ δὲ Βοιωτίας οἱ περὶ
4 Μνάσιππον, ἐκ δὲ τῆς Ἀκαρνανίας

secundis rebus elati Romanorum partis
eius fautores soli tum in magistratibus,
soli in legationibus erant.
25 hi cum frequentes et ex Peloponneso 6
et ex Boeotia et ex aliis
Graeciae conciliis adessent,

13 Initium fragmenti turbatum esse
docet Nissen p. 16.

14 κατάλυσιν] Sequitur spatium trium
fere litterarum in O.

19 κεκλικότων Ursinus, κεκληκότων.

10 (pars) add. Madvig.

11 (que) add. Wöifflin.

11 (ut maior) add. ed. Bas. 1531.
ita minor] corr. eadem, ita maior.

20 elati Romanorum partis]
ed. Bas. 1531, elatisromanorumimpartis.

1-3 In qua—interfectis;] Hoc iudicium iniuriae Romanae Polybium indicat
auctorem.

8 tria genera principum]. Vide app. III.

Pol. XXX, 13 B-W.; Hu.

Liv. XLV, 31.

οἱ περὶ Χρόμαν, παρὰ δὲ τῶν
Ἑπειρωτῶν οἱ περὶ τὸν Χάροπα
καὶ Νικίαν, παρὰ δὲ τῶν Αἰτωλῶν
οἱ περὶ τὸν Λυκίσκον καὶ Τισίππον.
5 ἀπάντων δὲ τούτων ὁμοῦ γενομέ- 5
νων καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν 7
ἀμιλλωμένον προθύμως, καὶ μηδε- 7
νὸς ὑπάρχοντος ἀνταγωνιστοῦ διὰ
τὸ τοὺς ἀντιπολιτενομένους ἀπαντας 10
εἴκοντας τοῖς καιροῖς ἀνακεχωρη- 10
θέναι τελῶς, ἀκοντὶ κατακράτησαν 10
τῆς ὑποθέσεως οἱ προειρημένοι.

6 πρὸς μὲν οὖν τὰς ἄλλας πόλεις καὶ 6
τὰς ἐθνικὰς συνοτάσεις οἱ δέκα δὲ 6
αὐτῶν τῶν στρατηγῶν ἐποιήσαντο 6
τὴν ἐπιταγήν, οὓς δεήσει πορεύεσ- 20
θαι τῶν ἀνδρῶν εἰς τὴν Ῥώμην 20
7 οὗτοι δ' ἦσαν ὡς ἐπίπαν οὓς ἀπέ- 7
γραψαν οἱ προειρημένοι κατὰ τὰς 7
ἰδίας ἀντιπαραγωγὰς, πλὴν ὀλίγων 7
8 τελῶς τῶν ἐκδηλῶν τι πεποιηκότων. 25
πρὸς δὲ τὸ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος πρεσ- 25
in Achaïam

6 τὴν αὐτὴν Casaubonus, αὐτὴν τ.ν.
18-19 δι' αὐτῶν τῶν στρατηγῶν] δι' αὐτοῦ
τοῦ στρατηγοῦ Schweighaeuser errore, vel
hiatu obstante. αὐτοὶ οἱ στρατηγοὶ prae-
tores sunt Graecorum, quos litteras Aemi-
lii Pauli secum domum attulisse cum con-
sentaneum sit, Livius aliis verbis idem
dicit, quod Polybius. cf. etiam Polybii § 11.
22 ἐπίπαν Dindorf, ἀπίπαν, ἀπέπαν.

5-16 non—spectarent.] Sententiam Polybii arte rhetorica Livius exornavisse
videtur.

14-21 De Justino XXXIII, 2, 8 vide app. X.

9 favisse regi, qui] Madvig,
favissereliqui.

13-14 animis <adversarum> par-
tium] Wesenberg, animis aptium.

Pol. XXX, 13 B-W.; Hu.

Diod. XXXI, 6.

Liv. XLV, 31.

βευτὰς ἐξέπεμψαν τοὺς ἐπιφανεστά-
τους ἀνδρας τῶν δέκα, Γάιον Κλαύ-
9 διον καὶ Γνάιον Δομέτιον, διὰ δὲ 9
αἰτίας, πρῶτον μὲν εὐλαβούμενοι 5
τοὺς Ἀχαιοὺς μὴ ποτ' οὐ πειθαρχή- 5
σωσι τοῖς γραφομένοις, ἀλλὰ 5
καὶ κινδυνεύσωσιν οἱ περὶ τὸν Καλ-
λικράτην, δόξαντες ἐξεργάσθαι τὰς
κατὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων διαβο-
10 λὰς, ὃ κατ' ἀλήθειαν ἦν, δεύτερον 10

δὲ διὰ τὸ μηδὲν ἐν τοῖς αἰχμαλώ-
τοις γράμμασιν ἀκριβὲς εὐρησθαι 20
11 κατὰ μηδενὸς τῶν Ἀχαιῶν. περὶ 11
μὲν οὖν τούτων μετὰ τινα χρόνον 11
ἐξέπεμψεν ὁ στρατηγὸς τὰς ἐπιστο-
λὰς καὶ τοὺς πρέσβεις, καίπερ οὐκ
εὐδοκούμενος κατὰ γε τὴν αὐτοῦ 25
γνώμην ταῖς τῶν περὶ τὸν Λυκίσκον
καὶ Καλλικράτην διαβολαῖς, ὡς ἐξ
αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὕστερον ἐγέ-
νετο καταφανές.

Photius Διόπερ ἰδεῖν ἔστι πα- 30
ρ. 515. ὅτι Ῥωμαίοις τοὺς ἐπι-

5-6 πειθαρχήσωσι Schweighaeuser,
πειθαρχήσουσι.

7 κινδυνεύσωσιν Schweighaeuser, κιν-
δυνεύσουσιν

30-p. 28 6 Διόπερ—πατριδὰ] Excerptum apud Photium inter Rhodiorum legationem
(Diod. XXXI, 5, 1, supra p. 7 ss.) et Persei mortem (Diod. XXXI, 9, 5, infra, ubi
vide) invenitur. Dindorfius partem putavit orationis a Catone pro Rhodiis habitae,
sine ullo argumento. Fortasse male factis principum Graecorum commotus Polybius
cum iis mores Romanorum comparavit; his certe temporibus principes Graecorum
inter se accusantes et alii aliis maledicentes patriae magno opere nocuerunt; cf. porro
ἀμιλλωμένων (Pol. § 5), διαβολὰς (§ 10), διαβολαῖς (§ 11) cum ἀμιλλωμένους, ἐπιβολὰς
nostro loco.

ex decem legatorum nu-
mero profecti duo, C. Claudius et Cn.
Domitius, ut ipsi edicto evocarent.
id duabus de causis factum, una, quod 10
fiduciae plus animorumque esse Achaeis
ad non parendum credebant et forsitan
etiam in periculo fore Callicraten et
ceteros criminum auctores delatores-
que;

altera, 11
cur praesentes evocarent, causa erat,
quod ex aliis gentibus principum lit-
teras deprensas in commentariis regis
habebant, in Achaeis caecum erat
crimen nullis eorum litteris inventis.

www.libtool.com.cn
Diod. XXXI, 6.

Liv. XLV, 31, 12—15; 32, 1—7.

φανεστάτους ἄνδρας ὑπὲρ δόξης ἀμλλωμένους, δι' ὧν ἅπαντα σχεδὸν τὰ μέγιστα τῷ δήμῳ κατορθοῦνται. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις πολιτεύμασι ζηλοτυποῦσιν ἀλλήλους, Ῥωμαῖοι δὲ ἐπαινοῦσιν. ἐξ οὗ συμβαίνει μάλιστα τοὺς μὲν πράσσειν τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων, ἀμλλωμένους αὔξειν τὸ κοινῇ συμφέρον, τοὺς δ' ἄλλους ἀδικοδοξοῦντας καὶ τὰς ἀλλήλων ἐπιβολὰς 5 λυμαιομένους βλάπτειν τὴν πατρίδα.

- 12 Aetolis dimissis Acarnanum citata gens. in his nihil novatum, nisi quod
13 Leucas exempta est Acarnanum concilio. quaerendo deinde latius, qui publice aut privatim partium regis fuissent, in Asiam quoque cognitionem extendere
14 et ad Antissam in Lesbo insula diruendam <ac> traducendos Methymnam Antissaeos Labeonem miserunt, quod Antenorem, regium praefectum, quo tempore cum lembis circa Lesbum esset vagatus, portu receptum commeatibus
15 iuissent. duo securi percussi viri insignes, Andronicus, Andronici filius, Aetolus, quod patrem secutus arma contra populum Romanum tulisset, et Neo Thebanus, quo auctore societatem cum Perseo iunxerant. 15
- 32 His rerum externarum cognitionibus interpositis Macedonum rursus advocatum concilium; pronuntiatum, quod ad statum Macedoniae pertinebat, senatores, quos synhedros vocant, legendos esse, quorum consilio res publica administraretur. nomina deinde sunt recitata principum Macedonum, quos cum liberis maioribus quam quindecim annos natis praecedere in Italiam
4 placeret. id, prima specie saevom, mox apparuit multitudini Macedonum pro libertate sua esse factum. nominati sunt enim regis amici purpuratique, duces exercituum, praefecti navium aut praesidiorum, servire regi humiliter, aliis
5 superbe imperare adsueti; praedivites alii, alii, quos fortuna non aequarent, his sumptibus pares; regius omnibus victus vestitusque, nulli civilis animus, 25
6 neque legum neque libertatis aequae patiens. omnes igitur, qui in aliquis ministeriis regiis, etiam qui in legationibus fuerant, iussi Macedonia excedere
7 atque in Italiam ire: qui non paruisset imperio, mors denuntiata. leges Macedoniae dedit cum tanta cura, ut non hostibus victis, sed sociis bene meritis dare videretur, et quas ne usus quidem longo tempore, qui unus est legum corrector, experiendo argueret.

10 <ac> add. Wesenberg.

18 senatores, quos synhedros vocant.] ed. Bas. 1531. *Senatoreis-quossymdedios vocant.*

27 qui in legationibus] Kreyssig, *quimisteriislegationibus.*

18 senatores, quos synhedros vocant.] Haec ex Polybii Graecis versa esse apparet; cf. Nissen p. 277.

THESES.

I.

Persen a Romanis captum esse Polybius anno Olymp. 152, 4 commemorat; immerito Beloch *Griechische Geschichte* III, 2 p. 73 id anno Olymp. 153, 1 factum esse autumat.

II.

Recte Stähelin *Geschichte der kleinasiatischen Galater*² p. 69 contra Fränkel *Die Inschriften von Pergamon* n. 167 contendit indutias inter Eumenem et Gallos per hiemem 168/7 factas ante non post adventum legationis P. Licinii initas esse.

III.

Iniuria Schaefer *Demosthenes und seine Zeit* II² p. 167 contra Franke *Proleg. in Demosthenis orat. de falsa legatione* p. 21 s. negat Philocratem post Olynthum excisam populum rogavisse, ut Philippo liceret pacis petendae causa nuntium et legatos Athenas mittere.

IV.

In renovanda Gymnasiorum institutione antiquitatibus quae dicuntur privatis maior locus dandus est, quam hodie eis attribui solet.

V.

Eur. *Iph. Taur.* 679 :

δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι, πολλοὶ γὰρ κακοί,
προδοῦς σὲ σώξουσθ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος.

Alter versus legatur :

προδοῖς σὲ σώσαι ἑμαυτὸν εἰς οἴκους μόνον.

VI.

Ibidem 687 :

Ἐὐφῆμα φώνει· τὰμὰ δεῖ φέρειν κακία.

Legendum videtur :

Ἐὐφῆμα φώνει· τὰδ' ἐμὲ δεῖ φέρειν κακία.

VII.

Ibidem 689 s. :

ὁ γὰρ σὺ λυπρὸν κάπονείδιστον λέγεις,
ταῦτ' ἔστιν ἡμῖν.

Nec λυπρὸν in λυγρὸν nec ταῦτ' in τοῦτ' mutandum est, ut vult
Marklandus.

VIII.

Thuc. I, 70, 2 :

οἱ μὲν γε νεώτεροιοὶ καὶ ἐπινοῆσαι ὄξεις καὶ ἐπιτελέσαι ἔργω ὃ ἂν
γνώσιν·

ὃ mutandum non est in ἄ, quod Steup proposuit.

IX.

Ibidem c. 119 in fine :

παρόντες δὲ καὶ τότε

legendum est : περιόντες δὲ καὶ τότε.

X.

Verisimile non videtur, quod Schaefer *Demosthenes und seine Zeit*
II², p. 529 suspicatur, temporibus Eubuli etiam ex theoricis pecuniam
in navium stationes armamentaue aedificanda insumptam esse.

XI.

Hor. *Epod.* IX, 17. 18 :

At huc frementes verterunt bis mille equos
Galli canentes Caesarem.

Legendum videtur : At hoc.

XII.

Ibidem 23—26 sic legantur :

io *Triumphe*, nec *Iugurthino* parem
bello reportasti ducem
neque *Africano*, cui super *Carthaginem*
virtus sepulcrum condidit.

XIII.

Hor. *Satir.* I, 6, 1—6 :

Non quia, *Maecenas*, *Lydorum* quidquid *Etruscos*
incoluit finis, nemo generosior est te,
nec quod avus tibi maternus fuit atque paternus
olim qui magnis legionibus imperitarint,
ut plerique solent, naso suspendis adunco
ignotos, ut me *libertino* patre natum.

Periodus non ex una sententia constat (Kiessling) sed ex duabus
constituta est.

XIV.

Tac. *Dial. de orat.* 11, 4 :

Nam statum cuiusque ad securitatem melius innocentia tueor
quam eloquentia e. q. s.

Legendum videtur cum Lipsio : hucusque ac pro cuiusque ad.

XV.

Tac. Ann. XII, 44, 5:

„Igitur Pharasmanes iuvenem potentiae promptae et studio popularium accinctum . . . aliam ad spem trahere e. q. s.”

Mutandum non est. Reiciendae igitur sunt coniecturae Lipsii (potentiae promptum) Madvigii (inpotentiae promptae) Nipperdeyi (potentiae properum).

XVI.

Wohlrabio in quarta sua Euthyphronis editione contendenti hunc dialogum in primis principia definiendi quaerere adstipulandum non est.

XVII.

Annus, quo Demetrius, pictor Alexandrinus, regem Ptolemaeum Romae hospitio excepit, 164/3 a. Chr. n. fuit.

Diod. XXXI, 8, 8. Di.

Liv. XLV, 32.

Georg. Syncell. Chronogr. p. 268.

ἐπὶ τούτοις ὁ Αἰμίλιος ἀγῶνας καὶ πότους μεγαλοπρεπεῖς τῷ πλήθει συντάξας

Ab seriis rebus ludicrum, quod ex multo ante praeparato et in Asiae civitates et ad reges missis, qui denuntiarent, et, cum circumiret ipse Graeciae civitates, indixerat principibus, magno apparatu Amphipoli fecit. nam

et artificum omnis generis, qui ludicram artem faciebant, ex toto orbe terrarum [omnis] multitudo et athletarum et nobilium equorum convenit et legationes cum victimis et quidquid aliud deorum hominumque causa fieri magnis ludis in Graecia solet, ita factum est, ut non magnificentiam tantum, sed prudentiam in dandis spectaculis, ad quae rudes tum Romani erant, admirarentur.

Pol. XXX, 22 B.-W.; 14 Hu.

Athen. 14, p. 22 (14) Δεύκιος δὲ Ἀνίκιος, καὶ αὐτὸς Ῥωμαίων στρατηγῆσας, Ἰλλυριοῦς καταπολεμήσας καὶ αἰχμάλωτον ἀγαγὼν Γένθιον τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα σὺν τοῖς τέκνοις, ἀγῶνας ἐπιτελῶν τοὺς ἐπινικίους ἐν τῇ Γώμῃ παντὸς γέλωτος ἄξια πράγματα ἐποίησεν, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ τριακοστῇ. μεταπεμψάμενος γὰρ τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπιφανεστάτους τεχνίτας καὶ σκηνῆν κατασκευάσας μεγίστην ἐν τῷ κίρκῳ πρῶτους εἰσήγεν ἀθλητὰς ἅμα πάντας. οὗτοι δ' ἦσαν Θεόδωρος ὁ Βοιώτιος, Θεόπομπος, Ἐρμιππος, [δ] Λυσίμαχος, οἵτινες ἐπιφανέστατοι ἦσαν. τούτους σὺν στήσας ἐπὶ τὸ προσκήμιον μετὰ τοῦ χοροῦ ἀλλεῖν ἐκέλευσεν ἅμα πάντας. τῶν δὲ διαπορευομένων τὰς κρούσεις μετὰ τῆς ἄρμολογίας κινήσεως προσπέμψας οὐκ ἔφη καλῶς αὐτοὺς ἀλλεῖν, ἀλλ'

19 ὁ del. Kaibel; ὁ Λυσιμαχέας Schweighauser, item Θεόπομπος (ὁ Ἐρμιονεύς) Meineke; Lysimachus tibicen Eucratis f. Boeotius in titulo Delphico. (Wescher-Foucart n. 5) (Kaibel.)

1 ludicrum] ed. Bas. 1531, ludorum.
5 indixerat] eadem, indignato.
8 [omnis] del. ed. Bas. 1531.

1 De Plut. Aem. Paul. c. 28 vide app. XI.

12-p. 30, 16 Δεύκιος—δικηλευάζειν.] Hoc fragmentum ad ipsam triumphus descriptionem pertinere putes (ut putant Schweighauser, Metzger p. 9. ss., Steigemann de Polybii Olympiadum ratione et oeconomia p. 43 s., Buettner-Wobst); at quia intellegi non potest, cur in triumphus descriptione Polybius hanc rem tam ridiculam memorare voluerit, multo rectius statuendum videtur Pauli ingenio hoc rusticitatis Romanorum exemplum oppositum esse, a Livio verbis „ad quae rudes tum Romani erant” excusatum, ut Nissen p. 102, 277 et Hultsch putant.

Pol. XXX, 22 B-W; 14 Hu. — Diod. XXXI, 8, 13 Di. Liv. XLV, 32, 11.
14 B-W.; 15 Hu.

6 ἀγωνίζεσθαι μᾶλλον ἐκέλευσεν. τῶν δὲ διαφορῶντων ὑπέδειξεν τις τῶν
ῥαβδούχων ἐπιστρέφαντας ἐπαγαγεῖν ἐφ' αὐτοὺς καὶ ποιεῖν ὡσανεὶ μάχην.
7 ταχὺ δὲ συννοήσαντες οἱ ἀθληταὶ καὶ λαβόντες *** οἰκείαν ταῖς ἐναντιῶν
8 ἀσελγείαις μεγάλην ἐποίησαν σύγχυσιν. συνεπιστρέφαντες δὲ τοὺς μέσους
χοροὺς πρὸς τοὺς ἄκρους οἱ μὲν ἀθληταὶ φουσῶντες ἀδιανόητα καὶ δια-
9 φέροντες τοὺς ἀθλοὺς ἐπῆγον ἀνὰ μέρος ἐπ' ἀλλήλους. ἅμα δὲ τούτοις
ἐπικυτοῦντες οἱ χοροὶ καὶ συνεπεισιόντες τὴν σκηνὴν ἐπεφέροντο τοῖς
10 ἐναντίοις καὶ πάλιν ἀνεχώρουν ἐκ μεταβολῆς. ὡς δὲ καὶ περιζωσάμενός
τις τῶν χορευτῶν ἐκ τοῦ καιροῦ στραφεὶς ἤρε τὰς χεῖρας ἀπὸ πυγμῆς
πρὸς τὸν ἐπιφερόμενον ἀθλητὴν, τότε ἤδη κρότος ἐξαισιος ἐγένετο καὶ
11 κραυγὴ τῶν θεωμένων. ἔτι δὲ τούτων ἐκ παρατάξεως ἀγωνιζομένων
ὀρχησται δύο εἰσῆγοντο μετὰ συμφωνίας εἰς τὴν ὀρχήστραν, καὶ πύκται
τέτταρες ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν μετὰ σαλπικτῶν καὶ βυκανιστῶν.
12 ὁμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων ἄλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον. περὶ δὲ
τῶν τραγωδῶν, φησὶν ὁ Πολύβιος, ὅτι ἂν ἐπιβάλωμαι λέγειν, δόξω
15 τοὶ διαχλευάζειν.

epulae quoque legationi- 11
bus paratae et opulentia
et cura eadem.

20 Exc. Mai. 13 "Οτι πρὸς τοὺς 20
358, Bois-
sevain p. θανμάζοντας
372. τὴν ἐν τῇ θε-

Exc. Mai. 14 (15) "Οτι τῆς 13
131, Bois-
sevain p. αὐτῆς ψυχῆς 25 νατο τῆς αὐτῆς εἶναι 25
197. ἐστὶν ἀγῶνάς τε ψυχῆς ἀγῶνάς τε τά-
διατίθεσθαι καλῶς καὶ ξαι κατὰ τρόπον καὶ
παρασκευὴν καὶ πότον τὰ κατὰ πότον
μεγαλομερῆ χειρίσαι δε- οικείως
όντως καὶ παρατάξα-30 χειρίσαι καὶ παρατάξα-30

vulgo dictum ip-
sius ferebant et convi-
vium instruere et ludos
parare eiusdem esse.

2 ἐπαγαγεῖν Schweighaeuser, ἀπαγαγεῖν.

3 ***] ἐξουσίαν add. Valesius, ἔννοϊαν Casaubonus, κίνησιν Coraes, διάθεσιν Hultsch,
πρόφασιν Herwerden, ἔρμην Kaihel. — οἰκείαν Casaubonus, οἰκίαν.

6 ἐπῆγον Schweighaeuser, ἀπῆγον.

24-25b ἀπεφῆμτο („sic" Boissevain).

28b πότον Dindorf collato Polybio, τύπον.

29a χειρίσαι Geel, χειρίσαι.

Pol. XXX, 14 B-W; 15 Hu. Diod. XXXI, 8, 13 Di. Liv. XLV, 32-34, 9.
σθαι τοῖς πολεμίοις στρα- σθαι τοῖς ἀντιεταγμένοις | qui vincere bello sciret.
τηρικῶς. — στρατηρικῶς.

33. Editio ludicro [omnis generis] clupeisque aereis in naves inpositis cetera
2 omnis generis arma cumulata (in) ingentem acervum, precatus Martem,
Minervam Luamque matrem et ceteros deos, quibus spolia hostium dicare 5
ius fasque est, ipse imperator face subdita succendit; deinde circumstantes
3 tribuni militum pro se quisque ignes coniecerunt. notata est in illo conventu
Europae Asiaeque, undique partim ad gratulationem, partim ad spectaculum
4 contracta multitudine, tantis navalibus terrestribusque exercitibus, ea copia
rerum, ea vilitas annonae, ut et privatis et civitatibus et gentibus dona data 10
pleraque eius generis sint ab imperatore, non in usum modo praesentem, sed
5 etiam quod domos aveherent. spectaculo fuit ei, quae venerat, turbae non
scaenicum magis ludicrum, non certamina hominum aut curricula equorum,
quam praeda Macedonica omnis, ut viseretur, exposita, statuarum tabularum-
que (et) textilium et vasorum ex auro et argento et aere et ebore factorum 15
6 ingenti cura in ea regia, ut non in praesentem modo speciem, qualibus referta
Diod. XXXI, 8, 8. Di. regia Alexandriae erat, sed in per-
petuum usum fierent. haec in classem 7
Georg. τὰ εὐρεθέντα χρή-
Synsell. Chro- ματα εἰς τὴν Ρώμην inposita devehenda Romam Cn. Oc-
nogr. p. 268. ἀπέστειλεν 20 tavio data.

3 [omnis generis] del. Wesenberg.
4 (in) add. ed. Bas. 1531.
5 Luamque] Turnebus, lunam que.
15 (et) add. Madvig.

D. Direptio Epiri.

Plut. Aem. Paul. c. 29.

Liv. XLV, 33, 7-34, 9.

29. Διωκημένων δὲ πάντων αὐτῶν Paulus benigne legatis dimissis
καλῶς ἀσπασάμενος τοὺς Ἕλληνας καὶ παρακαλέσας τοὺς Μακεδόνας
μεμνήσθαι τῆς δεδομένης ὑπὸ Ρω-
μαίων ἐλευθερίας σώζοντας αὐτὴν 5
δι' εὐνομίας καὶ ὁμοιοίας,

www.libtool.com.cn
Plut. Aem. Paul. c. 29.

Liv. XLV, 33—34, 9.

transgressus Strymonem mille passuum ab Amphipoli castra posuit; inde profectus Pellam quinto die per-
venit. praetergressus urbem, ad Pel-
laeum, quod vocant, biduum moratus,
P. Nasicam et Q. Maximum filium
cum parte copiarum ad depopulandos
Illyrios, qui Persea iuverant bello,
misit iussos ad Oricum sibi occurrere;

ἀνέζευξεν ἐπὶ τὴν Ἠπειρόν,

ipse Epirum petens quintis decimis
castris Passaronem pervenit. Haud
procul inde Anicii castra aberant.
ad quem litteris missis, ne quid ad
ea, quae fierent, moveretur; senatum
praedam Epiri civitatum, quae ad
Persea defecissent, exercitui dedisse
suo, missis centurionibus in singulas
urbes, qui se dicerent ad praesidia
deducenda venisse, ut liberi Epirotae
sicut Macedones essent.

ἔχων δόγμα συγκλήτου τοὺς συμ-
μαχημένους ἀπὸ τὴν πρὸς Περ-
σεά μάχην στρατιώτας ἀπὸ τῶν
ἐκεῖ πόλεων ὠφελῆσαι.

2 βουλόμενος δὲ πᾶσιν ἅμα καὶ μηδε-
νὸς προσδοκῶντος ἀλλ' ἐξαίφνης
ἐπιπεσεῖν, μετεπέμψατο τοὺς πρῶ-
τους ἐξ ἐκάστης πόλεως ἄνδρας
δέκα, καὶ προσέταξεν αὐτοῖς, ὅσος
ἀργυρὸς ἔστω καὶ χρυσὸς ἐν οἰκίαις
καὶ ἱεροῖς, ἡμέρα ἑστὴ καταφέρειν.

denos principes ex singulis
evocavit civitatibus; quibus cum de-
nuntiasset, ut
aurum atque argentum in publicum
proferretur,

4-5 Pellaeum] Weissenborg—He-
raeus, ratus heroum indicari eum, quem
Steph. Byz. s.v. Πέλλα Pellam urbem
condidisse tradit, a qua proxime afuisse
locum verba Livii ostendunt, paeleum.

13-14 ad ea, quae fierent,] ed.
Bas. 1531, eaadquefieret.

17 suo, missis] Madvig, suosmissis.

4-5 ad Pellaeum, quod vocant] versionem produnt.

10 ἀνέζευξεν e. q. s.] De Appiani *Illyr.* 9 vide app. XII.

Pol. XXX, 15 B-W.; 16 Hu.

Plut. Aem. Paul. c. 29.

Liv. XLV, 32—34, 9,

ἐκάστοις δὲ συνέπεμψεν
ὡς ἐπ' αὐτὸ δὴ τοῦτο
φρουρὰν στρατιωτῶν καὶ
ταξίαρχον προσποιούμε-
νον ζητεῖν καὶ παρα-
λαμβάνειν τὸ χρυσίον.
ἐνστάσης δὲ τῆς ἡμέ-
ρας, ὑφ' ἑνα καὶ τὸν
αὐτὸν ἅμα καιρὸν ὀρμή-
σαντες ἐτρέποντο πρὸς
καταδρομὴν καὶ διαρπα-
γὴν τῶν πόλεων, ὥστε
ᾧρα μᾶ πεντεκαίδε-
κα ἀνθρώπων ἑξανδρα-
ποδισθῆναι μυριάδας,
ἑβδομήκοντα δὲ πόλεις
πορθηθῆναι, γενέσθαι
δ' ἀπὸ τοσαύτης φθορᾶς
καὶ πανωλεθρίας ἐκάστῳ
στρατιώτῃ τὴν δόσιν οὐ
μείζον ἔνδεκα δραχμῶν,
[φροῖται δὲ πάντας ἀν-
θρώπους τὸ τοῦ πολέμου
τέλος, εἰς μικρὸν οὕτω τὸ
καθ' ἕκαστον λῆμμα καὶ
κέρδος ἔθνοιοι κα-
τακερματισθέντος.]

per omnes civitates co-
hortes dimisit. ante in
ulteriores quam in pro-
piores profecti, ut uno
die in omnes perveni-
retur. edita tribunis
centurionibusque erant,
quae agerentur. mane au-
rum omne argentumque
collatum; hora quarta
signum ad diripiendas
urbes datum est militibus;
tantaque praeda fuit, ut
in equitem quadringeni
denarii, peditibus duce-
ni dividerentur, centum
quinquaginta millia capi-
tum humanorum abduce-
rentur. muri deinde direp-
tarum urbium diruti sunt;
ea fuere oppida circa sep-
tuaginta, vendita praeda
omnis; inde ea summa
militi numeratum est.

Strabo 15 (16) Τῶν
VII. 7. 3. γοῦν Ἠπει-
ρωτῶν ἑβδομήκοντα πό-
λεις Πολύβιος φησὶν
ἀνατρέφει Παῦλον τὸν
Αἰμίλον μετὰ τὴν Μα-
κεδόνων καὶ Περσέως
κατάλυσιν. Μολοτῶν δ'
ὑπάρχει τὰς πλείστας
πέντε δὲ καὶ δέκα μυ-
ριάδας ἀνθρώπων ἑξαν-
δραποδίσασθαι.

25 καθ' ἕκαστον λῆμμα καὶ
κέρδος ἔθνοιοι κα-
τακερματισθέντος.]

8 ὑφ' Reiske, ἕφ' v.
11 πόλεων anon.. πολεμίων v.

3-4 propiores] ed.
Bas., proprietatis.
23 omnis; inde]
Madvig, omniumde.

16 De Plin. n. h. IV, 39 vide app. XIII.

21b ἑνδεκα δραχμῶν] Huius summae exiguitas tam ridicula est, ut, nisi Plutarchus erraverit, labem concepissee eius verba conicias, quamquam aliter visum Niesio III p. 187. Is captivos tot numero, deficientibus praesertim necessariis, qui eos redimere possent, minimis pretiis veniisse autumat. Quod licet probabile sit, tamen, ut de cetera praeda taceam, vix credendum captivos quaternis fere denariis sub hasta veniisse (150.000 × 4 = 600.000 denarii; si militum Romanorum quinquaginta fere milibus praedam datam esse sumimus, undeni denarii cuique dati summam efficiunt 550.000 denariorum). Cf. Nissen p. 303 s., Schwarze p. 53; quod autem ad Liv. XLV, 34, 7 ss. attinet, ubi Livius milites praeda non contentos fuisse narrat, (cf. Niese l.l.), ibi de praeda Macedonica sermo est.

22-267 φροῖται—κατακερματισθέντος.] Si, quae modo dixi de praeda Epirotica, recte

E. Paulus et Anicius in Italiam traiciunt.

Plut. *Aem. Paul.* c. 30.

Liv. XLV, 34, 7—14.

30. Αἰμίλιος μὲν οὖν τοῦτο πρά-
ξας μάλιστα παρὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν
ἐπιεικῆ καὶ χρηστὴν οὖσαν εἰς
Ὀρικὸν κατέβη Paulus ad mare 7
Oricum descendit nequaquam, ut ratus
erat, expletis militum animis, qui, tamquam nullum in Macedonia gessissent 5
bellum, expertis regiae praedae esse indignabantur. Orici cum missas cum
Scipione Nasica Maximoque filio copias invenisset, exercitu in naves inposito
9 in Italiam traiecit. et post paucos dies Anicius conventu reliquorum Epi-
rotarum Acarnanumque acto iussisque in Italiam sequi principibus, quorum
cognitionem causae <senatui> reservarat, et ipse navibus expectatis, quibus 10
usus Macedonicus exercitus erat, in Italiam traiecit.

III. RES ASIAE.

Legati Romani Gallos incitant.

Liv. XLV, 34, 10—14.

10 Cum haec in Macedonia Epiroque gesta sunt, legati, qui cum Attalo ad
finiendum bellum inter Gallos et regem Eumenem missi erant, in Asiam per-
11 venerant. indutiis per hiemem factis et Galli domos abierant et rex in hiberna
concesserat Pergamum gravique morbo aeger fuerat. ver primum eos domo 15
excivit iamque Synnada pervenerant et Eumenes ad Sardis undique exerci-
12 tum contraxerat. ibi Romani cum et Solovettium, ducem Gallorum,

10 <senatui> add. Duker.

13-14 pervenerant] Wesenberg, *pervenerunt*.15 eos domo] Harant, *exdo mo*.16 excivit iamque] ed. Bas. 1531, *excivitatiamque*. — et Eumenes ad
Sardis] Madvig, *cumeumenisabsardis*.

disputata sunt, verba haec ex Polybio fluxisse nequeunt; nusquam porro apud
Polybium occurrunt φρίττειν et κατακερμητίζειν.

12 Cum e. q. s.] Ordo narrationis cum consuetudine Polybii post res Graeciae
res Asiae referre soliti convenit; cf. Nissen p. 66 s.

Liv. XLV, 34, 7—14.

† Synnades adlocutus et talus cum eis profectus, sed castra Gallorum intrare
13 eum non placuit, ne animi ex disceptatione iritarentur. P. Licinius consularis
<cum> regulo Gallorum est locutus rettulitque ferociorem eum deprecando
14 factum, [ut mirum videri possit inter tam opulentos reges, Antiochum Ptole-
maeumque, tantum legatorum Romanorum verba valuisse, ut extemplo 5
pacem facerent, apud Gallos nullius momenti fuisse.]

IV. RES AEGYPTI.

Reges Romanis gratias agunt.

Pol. XXX, 16 B.-W.; 17 Hu.

Exc. Urs.⁸ 16 (17) "Οτι κατὰ τὴν Αἴγυπτον οἱ βασιλεῖς ἀπολελυμένοι τοῦ
81, de Boor πρὸς Ἀντίοχον πόλεμον πρῶτον μὲν εἰς Ρώμην πρεσβευτὴν
p. 329. ἐξέπεμψαν Νουμήμιον, ἕνα τῶν φίλων, εὐχαριστήσοντα περὶ τῶν
2 εἰς αὐτοὺς γεγονότων εὐεργετημάτων ἀπέλυσαν δὲ καὶ τὸν Λακεδαι-
μόνιον Μεναλκίδα, ἐνεργῶς κεχορηγῆμενον τοῖς κατὰ τῆς βασιλείας καιροῖς
πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπανόρθωσιν, Γαῖον Ποπιλίον τὴν ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεως
χάριν αἰτησαμένον παρὰ τῶν βασιλέων.

1 Synnades adlocutus et talus cum eis profectus] vix adhuc
recte sanata; Madvigius: *Synnadis* <esse comperissent, eo proficisci decreverunt.>
ad colloquium Attalus cum eis profectus, recte, ut videtur, quod ad sensum.

2-3 consularis <cum>] Weissenborn-Heraus, *cons* in fine versus, quod pro
consularis scriptum est in codice etiam XLIV, 41, 2. Consul fuerat P. Licinius a.
583/171, vide XLII, 29, 1.

9 Νουμήμιον Bekker, *νουμίμιον*. — εὐχαριστήσοντα Ursinus, *εὐχαριστήσαντα*.
12 Ποπιλίου Dindorf, cf. Liv. XLIV, 19, XLV, 12 ss. *ποπιλίου, ποπλίου*.

4-6 [ut—fuisse.] Haec repugnant contra Pol. c. 3, 8, ubi legati senatus mandatu
animos Galatarum suscitavisse indicantur; cf. Nissen p. 277. De verbis Diodori
XXXI, 13—14, a Nissen p. 339 huc insertis vide ad res Asiae Olymp. 153, 2.

7-13 "Οτι—βασιλείων.] Cum fragmentum antecedens Exc. Urs.⁸ 80, de Boor p. 328
ex rebus Graeciae 168/167 fluxerit (vide p. 25), fragmentum, quod sequitur, Exc.
Urs.⁸ 82, de Boor p. 329 ex rebus Italiae 167/166 (vide p.), necesse est frag-
mentum nostrum, quippe quod de rebus Aegypti agit, ad res orientis anni 168/167
pertinere; cf. Nissen p. 66 s.

De Polybio XXIX, 27 vide app. XIV.

OLYMP. 153, 2.

I. RES ITALIÆ.

A. Triumphus ducum Romanorum.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

Romam primum reges captivi, Perseus et Gentius, in custodiam cum liberis abducti, dein turba alia captivorum, tum, quibus Macedonum denuntiatio erat, ut Romam venirent, principum(que) Graeciae: nam ii² quoque non solum praesentes excitati erant, sed etiam, si qui apud reges esse dicebantur, litteris arcessiti sunt.

καπεῦθεν εἰς Ἰταλίαν μετὰ τῶν δυ- 10 Paulus ipse post dies paucos regia³

6 <que> add. ed. Bas. 1531.

Olymp. 153, 2. Res Italiae.] Steigemann *De Polybii Olympiadum ratione*, quamquam p. 16 dubitans, tamen pag. 43 novum librum ab his rebus Italiae incipere contendit; iniuria tamen, cum res Olympiadis 153, 1 tanti ambitus non videntur, ut a consuetudine Polybii duos annos uno libro complectentis (Wachsmuth *Einleitung i. d. Studium d. alten Geschichte* p. 646) decedere liceat. Quod autem ad verba τέλος τοῦ λ' λόγου in Exc. Urs. 28, de Boor pag. 59 in fine attinet, vide app. XIV.

1 Romam e.q.s.] Cum ex ordine argumentorum et ex iis, quae Plutarchus plura tradit, appareat Livium ac Plutarchum communem fontem adisse, Nissenus (p. 277 s., 304) hunc fontem annalium scriptorem fuisse putat, quia Livii verba colorem valde rhetoricum habent et c. 38, 7 sepulcrum Scipionis Africani Linterni fuisse memoratur, quae opinio est Valerii Antiatii (Nissen p. 219). At, quae de Scipione legimus, quippe quod in egressione oratoria inveniuntur, Livio, sicut alia eiusmodi, licuit undecumque petere; tum, si egressiones rhetoricas, quas tantopere amat Livius, praetermittimus, id est, si textum Plutarchi spectamus, nullam nimiam vim rhetoricam deprehendemus. Communem autem fontem fuisse Polybium in universo ex eo apparet, quod narratio Liviana cum verbis Plutarchi comparata omnem illam rationem ostendit, quae Livii in verbis Polybii vertendis propria est.

1-9 Romam—sunt.] Auctorem Polybium demonstrat accurata cognitio rerum Graeciae conveniens cum Polybio apud Livium c. 32, 3, item XXX, 13, 6 (Liv. c. 31, 9) principes Macedoniae et Graeciae in Italiam arcessitos perhibenti. Ex Pol. XXX, 7, 9, et Liv. c. 31, 13—14 apparet etiam extra Graeciam fautores Persei a Romanis investigatos et sine dubio Romam venire iussos esse.

10 post dies paucos. 10 p. 37 paucos post dies] Conveniunt cum Polybio apud Liv. c. 34, 9.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

νάμεων περαιωνδεις ανέπλει τον Θύβρον ποταμόν επί τῆς βασιλικῆς ἐκκαιδεκήρους κατεσκευασμένης εἰς κόσμον ὄπλοις αἰχμαλώτοις καὶ φοινικίσι καὶ πορφύραις, ὡς καὶ παν- 5 ηγυρίζειν ἔξωθεν καθάπερ εἰς τινα θριαμβικῆς θέαν πομπῆς καὶ προ- απολαύειν τοὺς Ῥωμαίους, τῷ ἔο- θίω σχέδην ὑπάγοντι τὴν ναὺν ἀν- παραξάγοντας.

nave ingentis magnitudinis, quam se- decim versus remorum agebant, ornata Macedonicis spoliis non insignium tantum armorum, sed etiam regiorum textilium, adverso Tiberi ad urbem est subvectus, completis ripis obviam effusa multitudine.

10 paucos⁴
post dies Anicius et Octavius classe sua advecti, tribus iis omnibus decretus est ab senatu triumphus mandatumque Q. Cassio praetori, cum tribunis plebis ageret, ex auctoritate patrum rogationem ad plebem ferrent, ut iis, quo die urbem triumphantes inveherentur, imperium esset. intacta⁵ invidia media sunt: ad summa ferme tendit. nec de Anici nec de Octavi triumpho dubitatum est; Paulum, cui ipsi quoque se comparare erubissent, obtrectatio carpsit. antiqua⁶ disciplina milites habuerat; de praeda parcius, quam speraverant ex tantis regis opibus, dederat nihil relicturis, si aviditati indulgeretur, quod in aerarium deferret. totus Macedonicus exer-⁷

Οἱ δὲ στρατιῶται τοῖς βασιλικοῖς χρήμασιν ἐποφθαλμίσαντες, ὡς οὐχ ὄσων ἠξίουν ἔτυχον, ὠργίζοντο μὲν ἀδήλως διὰ τοῦτο καὶ χαλεπῶς εἶχον 25 πρὸς τὸν Αἰμίλιον, αἰτιώμενοι δὲ φανερώς, διὸ βαρὺς γένοιτο καὶ δεσποτικὸς αὐτοῖς ἄρχων, οὐ πάνν

13-16 mandatumque—patrum] ed. Bas. 1531. mandatu quaeq. cassiopr. cumtr. pl. exacto ritatepatruumageret. 22-23 erubissent] eadem, debuisent. — carpsit] eadem, scripsit.

1-2 quam—agebant.] Ex Graecis versa.

3-10 κατεσκευασμένης—ἀντιπαραξάγοντας.] Haec a Livio abbreviata; cf. Nissen p. 22. 10-21 paucos—est.] A Plutarcho ommissa, quia etiam ad Anicium et Octavium pertinent.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

προθύμως ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ θριάμβου σπουδὴν ἀπήντησαν. Αἰσθόμενος δὲ τοῦτο Σέρβιος Γάλβας, ἔχθρὸς Αἰμιλίου, γεγονῶς δὲ τῶν ὑπ' αὐτὸν χιλιάρχων,

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

citus imperatori erat negligenter adfuturus comitiis ferendae legis. [sed eos Ser. Sulpicius Galba, qui tribunus militum secundae legionis in Macedonia fuerat, privatim imperatori inimicus, prensando ipse et per suae legionis milites sollicitando stimularat, ut frequentes ad suffragium adessent, imperiosum ducem et malignum anti-⁹ quando rogationem, quae de triumpho eius ferretur, ulciscerentur. plebem urbanam secuturam esse militum iudicia. pecuniam illum dare non potuisse: militem honorem dare posse. ne speraret ibi fructum gratiae, ubi non meruisset.

His incitatis cum in Capitolio rogationem eam Ti. Sempronius tribunus plebis ferret et privatis <de> lege dicendi locus esset <et> ad suadendum, ut in re minime dubia, haud quisquam procederet.]

ἐδάραρσεν ἀναφανδὸν εἰπεῖν, ὡς οὐ δοτέον εἶη τὸν θρίαμβον. Ἐνεὶς δὲ πολλὰς τῷ στρατιωτικῷ πλήθει διαβολὰς κατὰ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὴν

1 erat] ed. Bas. 1531, ita.
6 prensando ipse] eadem persandroi, pse.
12-13 iudicia. pecuniam illum] eadem, pecunia illi iudicia.
19 ferret] ed. vet., ferreN et. — <de> add. Gronovius.
20 <et> add. Madvig.
21-22 dubia, haud quisquam] Kreyszig, dubia aut signisquam.

2-22 sed—procederet.] A Livio addita, ut animum lectoris suspensum teneat; cf. Nissen p. 24 s.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

οὐσαν ὄργην ἔτι μᾶλλον ἐξερεθίσας ἤτειτο παρὰ τῶν δημάρχων ἄλλην ἡμέραν ἐκείνην γὰρ οὐκ ἐξαρκεῖν τῇ κατηγορίᾳ τέσσαρας ἔτι λοιπὰς ὥρας ἔχουσαν.

Τῶν δὲ δημάρχων λέγειν αὐτόν, εἴ τι βούλεται, κελευόντων, ἀρξάμενος μακρῶ καὶ βλασφημίας ἔχοντι παντοδαπὰς χρῆσθαι λόγῳ τὸν χρόνον ἀνήλωσε τῆς ἡμέρας.

καὶ γενομένου σκότους οἱ μὲν δήμαρχοι τὴν ἐκκλησίαν ἀφήκαν, πρὸς

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

Ser. Galba repente processit et a tribunis postulavit, ut, quoniam hora iam octava diei esset, nec satis temporis ad demonstrandum haberet, cur L. Aemilium non iuberent triumphare, in posterum diem differrent et mane eam rem agerent: integro sibi die ad causam eam orandam opus esse. cum tribuni dicere eo die, si quid vellet, iuberent, in noctem rem dicendo extraxit referendo admonendoque exacta acerbe munia militiae; [plus laboris, plus periculi, quam desiderasset res, iniunctum; contra in praemiis, in honoribus omnia artata; militiamque, si talibus succedat ducibus, horridiorem asperioem(que) belantibus, eandem victoribus inopem atque inhonoratam futuram. Macedonas in meliore fortuna quam milites Romanos esse. si frequentes postero die ad legem antiquandam adessent, intellecturos potentis viros non omnia in ducis, aliquid et in militum manu esse.]

1 Ser. Galba repente] ed. Bas. 1531, serg. galbarepetente.
8 die—esse] eadem, diem ad causam eam morandam opus esset.
10 iuberent] Hertz, iuberet.
17-18 asperioem(que)—victoribus] ed. Bas. 1531, asperio rem vellentibus ad emvicto reibus.

13-24 plus—esse] Sententia Polybii apud Plutarchum (10-12 ἀρξάμενος—λόγῳ) in orationis formam redacta; cf. Nissen p. 26.

25-6 p. 40 καὶ γενομένου—ἀφήκαν, . . . ἐκεῖ—ἄξειν.] Lectori Romano satis nota, et hanc ob rem a Livio omissa; cf. Nissen p. 27.

www.libtool.com.cn
Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

δὲ τὸν Γάλβαν οἱ στρατιῶται συνέ-
δραμον θρασύτεροι γεγονότες, καὶ
συγκροτήσαντες αὐτοὺς περὶ τὸν
ὄρθρον αὐθις καταλαμβάνονται τὸ
Καπετώλιον ἐκεῖ γὰρ οἱ δήμαρχοι ⁵
τὴν ἐκκλησίαν ἔμελλον ἄξειν.

31. Ἄμα δ' ἡμέρα τῆς ψήφου
δοθείσης ἢ τε πρώτη φυλὴ τὸν ¹⁰
θρίαμβον ἀπεψηφίζετο, καὶ τοῦ
πράγματος αἰσθησις εἰς τὸν ἄλλον
δῆμον καὶ τὴν σύγκλητον κατήει.
Καὶ τὸ μὲν πλῆθος ὑπεραλοῦν τῷ
προπηλακίζεσθαι τὸν Αἰμίλιον ἐν ¹⁵
φωναῖς ἦν ἀπράκτοις, οἱ δὲ γνωρι-
μώτατοι τῶν ἀπὸ βουλῆς δευτὸν
εἶναι τὸ γινόμενον βοῶντες ἀλλή-
λους παρεκάλουν ἐπιλαβέσθαι τῆς
τῶν στρατιωτῶν ἀσελείας καὶ θρα- ²⁰
σύτητος, ἐπὶ πᾶν ἀφιζομένης ἀνομον
ἔργου καὶ βίασι εἰ μηδὲν ἐμποδῶν
αὐτοῖς γένοιτο Παῦλον Αἰμίλιον
ἀφελέσθαι τῶν ἐπισημίων τιμῶν.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

his vocibus incitati postero ⁶
die milites tanta frequentia Capito-
lium conpleverunt,

[ut aditus nulli praeterea ad suffra-
gium ferendum esset.]

intro vocatae primae ⁷
tribus cum antiquarent,

concursum in
Capitolium principum civitatis factus
est, indignum facinus esse clamitan-
tium L. Paulum tanti belli victorem
despoliari triumpho: obnoxios impera- ⁸
tores tradi licentiae atque avaritiae
militari. iam nunc nimis saepe per
ambitionem peccari; quid, si domini
milites imperatoribus imponantur?
²⁵ [in Galbam pro se quisque probra
ingerere.]

²² militari. iam nunc] Jacobs,
militariinuno. — nimis saepe per]
Gronovius, nimisseper.

⁷⁻⁸ ut—esset.] a Livio addita, ut rem ornaret; cf. Nissen p. 24.

¹⁰⁻¹¹ intro—antiquarent.] Iniuria Schwarze p. 56 putat unius Plutarchi
verba, cum solum πρώτη φυλή id est principium ante ceteras ad suffragium voca-
retur, ceterae autem tribus μιᾶ κλήσει (cf. Dionys. Ant. Rom. VII, 59) suffragium inirent,
ad rationem, qua secundum leges suffragium ferebatur, quadrare. Nam „intro
vocare tribus” plerumque apud Livium, quamquam minus recte, de renun-
tiatione tribuum singularum dicitur; cf. Mommsen Staatsrecht III p. 399, 409.

¹⁴⁻¹⁶ καὶ τὸ μὲν πλῆθος—ἀπράκτοις] Ad maiorem principum gloriam a Livio ommissa.
²⁵⁻²⁶ in—ingerere.] a Livio addita videntur.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

ᾠσάμενοι δὲ τὸν ὄχλον καὶ ἀνα-
βάντες ἀθρόοι τοῖς δημάρχους ἔλε-
γον ἐπισχεῖν τὴν ψηφοφορίαν, ἄχρι
ἂν διέλθωσιν ἢ βούλονται πρὸς τὸ
πλῆθος. ἐπισχόντων δὲ πάντων καὶ ⁵
γενομένης σιωπῆς ἀνελθὼν ἀνήρ
ὑπατικός καὶ πολεμίους εἴκοσι καὶ
τρῆς ἐκ προκλήσεως ἀνηρηκώς,
Μάρκος Σεργίλιος

Αἰμίλιον μὲν ἔφη Παῦλον, ἡλικὸς
αὐτοκράτωρ γένοιτο, νῦν μάλιστα
γινώσκειν, ὄρων δόσης ἀπειθείας γέ- ¹⁵
μοντι καὶ κακίας στρατεύματι χρώ-
μενος οὕτω καλὰς κατώρθωσε καὶ
μεγάλας πράξεις,

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

[tandem hoc tumultu sedato M. Ser- ⁹
vilius, qui consul et magister equitum
fuerat, ut de integro eam <rem> age-
rent ab tribunis petere, dicendique
sibi ad populum potestatem facerent.] ¹⁰
tribuni cum ad deliberandum seces-
sissent, victi auctoritatibus principum
de integro agere coeperunt revocatu-
rosque se easdem tribus pronuntiarunt,
¹⁰ si M. Servilius aliique privati, qui dic-
cere vellent, dixissent. <Tum Servilius:> ³⁷
„quantus imperator L. Aemilius fuerit,
Quirites, si ex alia re nulla aestimari
posset, vel hoc satis erat, quod, cum
tam seditiosos et leves milites, tam
nobilem, tam temerarium, tam elo-
quentem ad instigandam multitudinem
inimicum in castris haberet, nullam
in exercitu seditionem habuit. eadem ²
²⁰ severitas imperii, quam nunc oderunt,

¹³ γένοιτο Sintenis, γένοιτο τὸ v.

³⁻⁴ eam <rem> agerent] Grynaeus,
eamageret.

⁹ pronuntiarunt] Duker, renun-
tiantur.

¹¹ <Tum Servilius> add. ed. Bas.
1531.

¹⁴ posset] Madvig, possit.

²⁰⁻¹ p. 42 oderunt, tum eos] ed.
Bas. 1531, oderunt eos.

¹⁻⁵ tandem—facerent.] A Livio detorta, qui unum M. Servilium faciat
petere, ut suffragium abrumperetur, quod Plutarchus omnibus senatoribus tribuit.
Iniuria autem Schwarze p. 56 s. contendit Plutarchum rectius tradere suffragium
fuisse intermissum, quippe quod tantummodo intercessione, obnuntiatione, aliis gra-
vissimis factis eveniat, ut res de integro agatur. Ex initio enim capitis 32 Plutarchi
patet omnes tribus, itaque etiam principium, donasse triumphum; unde patet secundum
eum quoque rem ab integro actam esse.

⁷⁻⁸ καὶ πολεμίους—ἀνηρηκώς] A Livio c. 39, 16 in orationis formam redacta; cf.
Nissen p. 26.

⁸⁻⁹ revocatosque—pronuntiarunt.] Vide ad 1—5.

¹²⁻⁴ p. 42 quantus—fecerunt.] A Livio exornata; cf. Nissen p. 25.

www.libtool.com.cn
Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

tum eos continuit. itaque antiqua disciplina habiti <neque dixerunt seditiose quicquam> neque fecerunt.

5 et vos 39,8

Gentium quam Persea duci in triumpho mavoltis, Quirites, et de accessione potius belli quam de bello triumphari? et legiones ex Illyrico laureatae urbem inibunt et navales socii: Macedonicae legiones suo abrogato triumphos alienos spectabunt? [quid deinde tam opima praeda, tam opulentae victoriae spoliis fiet? quonam abdentur 5 illa tot milia armorum detracta corporibus hostium? an in Macedoniam remittentur? quo signa aurea, marmorea, eburnea, tabulae pictae, textilia, tantum argenti caelati, tantum auri, 20 tanta pecunia regia? an noctu tamquam furtiva in aerarium deportabuntur? quid? illud spectaculum maximum, nobilissimum opulentissimum<que> rex captus, ubi victori populo ostendetur? quos Syphax rex captus, ac 7

10 Λιβυων sine accentu, Λιγύων Xylander; forte Λιβυρνών? (Boissevain.)

2-3 <neque—quicquam> add. Vahlen. 5 et vos] ed. Bas. 1531, utnos.

11-12 abrogato triumphos] eadem, abrogatutnumpos.

13 opima praeda] Gronovius, opimaepraedae.

23-24 nobilissimum—rex] ed. Bas. 1531, nobilissimum opulentissimumres.

24-25 ostendetur.] Gruter, ostenditur.

5 et] De antecedentibus capitibus 37,3—39,2 vide app. XV.

5-12 et—spectabunt?] A Livio exornata; cf. Nissen p. 25.

12-2 p. 43 quid—meminimus.] Nihil, nisi ornamenta oratoria; cf. Nissen p. 26 s.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

αὐτῷ φθονεῖ τὸν Μακεδόνων βασιλέα ζῶντα καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου δόξαν ἐπιθεῖν ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίων ὄπλοις ἀγομένην αἰχμάλωτον.

„πῶς γὰρ οὐ δεινόν” εἶπεν „εἰ, φήμης περὶ νίκης ἀβεβαίον πρότερον εἰς τὴν πόλιν ἐμπεσοῦσης ἐθύσατε τοῖς θεοῖς εὐχόμενοι τοῦ λόγου τούτου ταχέως ἀπολαβεῖν τὴν ὄψιν, ἤκοντος δὲ τοῦ στρατηγοῦ μετὰ τῆς ἀληθινῆς νίκης ἀφαιρεῖσθε τῶν μὲν θεῶν τὴν τιμὴν, αὐτῶν δὲ τὴν χαράν,

cessio Punici belli, concursus fecerit, plerique meminimus.] Perseus rex captus, Philippus et Alexander, filii regis, tanta nomina, subtrahentur civitatis oculis? [ipsum L. Paulum, 8 bis consulem, domitorem Graeciae, omnium oculi conspicere urbem curru ingredientem avent; ad hoc fecimus consulem, ut bellum per quadriennium ingenti etiam pudore nostro tractum perficeret. cui sortito pro 9 vinciam, cui proficiscenti praesagientibus animis victoriam triumphumque destinavimus, ei victori triumphum negaturi <sumus>? et quidem non tantum <eum>, sed deos etiam suo honore fraudaturi? dis quoque enim, 10 non solum hominibus, debetur triumphus.] [maiores vestri omnium magnarum rerum et principia exorsi a dis sunt et finem statuerunt. consul proficiscens praetorve paludatis lictoribus in provinciam et ad bellum vota in Capitolio nuncupat: victor perpetuo <bello> eodem in Capitolium 25

2 τῶν Reiske et codices tres, τῶν v. 12 εἶπεν Reiske et codex, εἰπεῖν v.

10 nostro] ed. Bas. 1531, nostrum.

15 <sumus> add. Madvig.

16 <eum> add. Weissenborn.

18-19 triumphus] Gronovius, utru—. — vestri] ed. Bas. 1531, vestros.

20-21 exorsi—et] eadem, etobsiad discutet.

25 <bello> add. Madvig. — in Capitolium] Kreyssig, incapitolio.

3-4 Philippus—nomina.] Ob ipsam Plutarchi verborum magnificentiam contra Schwarzium p. 59 s. Livium veram Polybii lectionem habere contendere ausim.

5-19 ipsum—triumphus.] A Livio exornata; cf. Nissen p. 25.

19-8 p. 45 maiores—audi.] A Livio excogitata; cf. Nissen p. 26 s.

www.libtool.com.cn
Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

ὡς φοβούμενοι θεάσασθαι τὸ μέγεθος τῶν κατορθωμάτων ἢ φειδόμενοι τοῦ πολεμίου; καίτοι κρείττον 5 ἦν τῷ πρὸς ἐκείνον ἔλέω, μὴ τῷ πρὸς αὐτοκράτορα φθόνῳ λυθῆναι τὸν θριάμβον.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.
triumphans ad eosdem deos, quibus vota nuncupavit, merita dona portans redit.

pars non minima triumphi est victi- 12
mae praecedentes, ut appareat dis
grates agentem imperatorem ob rem
publicam bene gestam redire. omnis 13
illas victimas, quas traducendas in
triumpho dicavit, alias alio caedente
15 mactate. quid <tandem>? illae epulae
senatus, quae nec privato loco nec
publico profano, sed in Capitolio
eduntur, utrum hominum voluptatis
causa an deorum *** hominumque
20 auctore Servio Galba turbaturi estis?
L. Pauli triumpho portae claudentur?
rex Macedonum Perseus cum liberis 14

1 triumphans] ed. Bas. 1531, triumphano.

2 dona portans] Madvig, bonaquepr. trans.

10 praecedentes] ed. Bas. 1531, praecedentes.

13-14 traducendas—dicavit.] Gronovius, traducendo in triumpho indicavit.

14-15 alias—mactate] ed. Bas. 1531, alias alios de temactati.

15 quid <tandem?>] H. I. Mueller, quidem.

16 quae] ed. Bas. 1531, quod.

19-20 hominumque auctore] vix adhuc sanata.

3-8 ὡς φοβούμενοι—θριάμβον.] Minus apta ad pulchritudinem oratoriam augendam et hanc ob rem a Livio ommissa; cf. Nissen p. 26.

Plut. Aem. Paul. c. 30—31.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

et turba alia captivorum, spolia Macedonum, <in> circo Flaminio relinquuntur? L. Paulus privatus tamquam rure rediens a porta domum ibit? † et tu, 15
5 centurio, miles, quibus ab imperatore Paulo donatus decrevit potius quam Servius Galba fabulentur audis et hoc dicere me potius quam illum audi.]

ἀλλ' εἰς τοσαύτην" ἔφη „τὸ κακότηδες ἐξουσίαν προάγεται δι' ὑμῶν, 10 ὥστε περὶ στρατηγίας καὶ θριάμβου τολμᾷ λέγειν ἄνθρωπος ἄτρωτος καὶ τῷ σώματι σίλβων ὑπὸ λειότητος καὶ σκιατραφίας πρὸς ἡμᾶς τοὺς τοσοῦτοις τραύμασι πεπαιδευμένους 15 ἀρετὰς καὶ κακίας κρίνειν στρατηγῶν." ἀμα δὲ τῆς ἐσθῆτος διασχῶν ἐξέφηγε κατὰ τῶν στέρων ὠτειλὰς ἀπίστους τὸ πλῆθος. εἶτα μεταστραφεὶς ἔνια τῶν οὐκ εὐπρε- 20 πῶς ἐν ὄχλῳ γυμνοῦσθαι δοκούντων τοῦ σώματος ἀνεκάλυψε, καὶ πρὸς τὸν Γάλβαν ἐπιστρέψας „σὺ μὲν" ἔφη „γελᾶς ἐπὶ τοῦτοις, ἐγὼ δὲ σεμνύνομαι πρὸς τοὺς πολίτας" 25

ille nihil praeterquam loqui, et <id> 16
ipsum maledice ac maligne, didicit: ego ter et viciens cum hoste ex provocatione pugnavi; ex omnibus, cum quibus manum conserui, spolia rettuli; insigne corpus honestis cicatricibus, omnibus adverso corpore exceptis, habeo." nudasse deinde se dicitur et, 17
quo quaeque bello volnera accepta essent, rettulisse, quae dum ostentat, adapertis forte, quae velanda erant, tumor inguinum proximis risum movit. tum „hoc quoque, quod ridetis" in- 18
quit „in equo dies noctesque perse- dendo habeo, nec magis me eius quam cicatricum harum pudet paeni- 19
tetque, quando numquam mihi impe-

2-3 <in> circo Flaminio relinquuntur] corr. Koch, circafluminiorelinqueretur.

4-8 et—audi] adhuc non sanata.

9-10 et <id> ipsum] corr. Aldus, et ipsud.

11-12 ex provocatione] Weissenborn-Heraeus secundum usum Livianum per vitium traxisse videtur ex antecedenti ter. perprovocatio.

12 pugnavi] ed. Bas. 1531, pugnavit.

22 in equo] eadem, quamquo.

11-12 ego—pugnavi] vide ad p. 41, 7—8.

WPlut. Aem. Paul. c. 30—31.

Liv. XLV, 35—37, 2; 39, 3—20.

ὅπερ τούτων γὰρ ἡμέραν καὶ νύκτα
συνεχῶς ἱππασάμενος ταῦτ' ἔσχον.
ἀλλ' ἄγε λαβὼν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν
ψῆφον ἐγὼ δὲ καταβάς παρακο-
λουθήσω πᾶσι, καὶ γνώσομαι τοὺς
κακούς καὶ ἀγαρίστους καὶ δημα-
γωγεῖσθαι μᾶλλον ἐν τοῖς πολέμοις
ἢ στρατηγεῖσθαι βουλομένους."

dimento ad rem publicam bene geren-
dam domi militiaeque fuit. ego hoc 19
ferro saepe vexatum corpus vetus
miles adulescentibus militibus ostendi:
Galba nitens et integrum denudet.
revocate, si videtur, tribuni, ad suffra- 20
gium tribus; ego ad vos, milites, ****

Diodorus XXXI, 8, 9—12. Di.

10 Syncellus Chronogr. p. 268—269. καταλαβὼν δὲ καὶ αὐτὸς θρίαμβον καταγαγεῖν ἅμα τοῖς
σὺν αὐτῷ στρατηγοῖς κελεύεται παρὰ τῆς συγκλήτου. καὶ 10
πρῶτος μὲν Ἀνίκιος καὶ Ὀκτάβιος ὁ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως
ἡγησάμενος ἀνὰ μίαν ἡμέραν ἐκάτερος ἐθρίαμβυσεν, ὁ δὲ σοφώτατος
Αἰμίλιος ἐπὶ τρεῖς. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἅμαξαι χίλια διακόσαιο προῆλθον
φέρουσαι λευκὰς καὶ τραχίας ἀσπίδας, καὶ ἄλλαι χίλια διακόσαιο ἅμαξαι
πλήρεις ἀσπίδων χαλκῶν, καὶ ἕτεραι τριακόσαιο λόγχας καὶ σαρίσσας καὶ 15
τόξα καὶ ἀκόντια γέμουσαι προηγοῦντο δὲ αὐτῶν ὡς ἐν πολέμῳ σαλ-
πιγκταί. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ ποικίλα εἶδη φέρουσαι ὄπλων, κάμακες

7 milites] In hac voce desinit fo-
lium cod. Vindobonensis; intercidit qua-
ternionis XXXIV folium primum (cf.
Giltbauer p. 32) in quo erat narratio de
lege accepta, de tempore triumphi, pars
descriptionis pompae triumphalis. (cf. Fast.
triumph. a. 587, Plut. Aem. Paul. c. 32. ss.)

14 τραχίας] τραχίας alter Ms.; Θραχίας Salmasius et Scaliger.

6-7 revocate—tribus] Vide ad p. 41, 1—5.

9-14 p. 47 καταλαβὼν—κατακληκτικῶ] Nissen (p. 277) dubitans, Syncellusne alium
quam Diodorum an Diodorus ipse alium quam Polybium secutus sit, certe Polybio
hanc triumphi descriptionem abiudicat, fortasse, ut adnotat Schwarze p. 64,
quod Polybius pompas triumphales paucis absolvere soleat (Nissen p. 102). Recte
tamen vidit Schwarze l.l. hanc Nissenii observationem tribus tantum exemplis niti
optimeque intellegendum esse hunc triumphum splendidissimum ac rerum novarum
augurem facile de Nissenii norma recedere posse. Praeterea admodum mirum foret
si repente idque in hac sola parte aut Syncellus Diodorum aut Diodorus Polybium,
ducem suum perpetuum, deseruisset.

De Liv. XLV, 40, 1—5; 42, 2—3; 43 et Plut. Aem. Paul. c. 32—34 vide app. XVI.

Diod. XXXI, 8, 9—12. Di.

11 ὀκτακόσαιο καθωπλισμένοι. τῇ δὲ δευτέρῃ προεκομίσθη νομισμάτων τά-
λαντα χίλια, ἀργύρον τάλαντα δισχίλια διακόσαιο, ἐκπομάτων πλήθος,
ἀγαλμάτων καὶ ἀνδριάντων ποικίλων ἅμαξαι πεντακόσαιο, ἀσπίδες τε
12 χρυσαῖ καὶ πίνακες ἀναθεματικοὶ ἀμύπολλοι. τῇ τρίτῃ προηγοῦντο λευκαὶ
βόες εὐπρεπεῖς ἑκατὸν εἴκοσι, χρυσοῦ τάλαντα ἐν φορήμασι διακοσίοις 5
εἴκοσι, φιάλη δέκα τάλαντων χρυσοῦ διάλιθος, χρυσωμάτων παντοῖαι
κατασκευαὶ τάλαντων δέκα, ἐλεφάντων ὀδόντες δισχίλιοι τριπῆχεις, ἄρμα
ἐλεφάντινον ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθων, ἵππος φαλάροις διαλίθοις καὶ τῇ λοιπῇ
κατασκευῇ διαχρῶσθαι πολεμικῶς κεκοσμημένος, κλίνη χρυσοῦ στρωμαῖς
πολυανθέσι κατεστρωμένη, φορεῖον χρυσοῦν περιπεπετασμένον πορφύραν, 10
ἐφ' οἷς Περσεὺς ὁ δυστυχεῖς βασιλεὺς Μακεδόνων ἅμα θυσίῳ υἱοῦ καὶ
θυγατρὶ μᾶ καὶ τοῖς ἡγεμόσι διακοσίοις πενήτηκοντα. στέφανοι τετρακόσαιο
δοθέντες ἐκ τῶν πόλεων καὶ τῶν βασιλέων, καὶ ἐπὶ πᾶσιν Αἰμίλιος ἐφ'
ἄρματος ἐλεφαντίνου καταπληκτικῶ.

B. Persei fatum.

Diodorus XXXI, 9, 1—5. Di.

Photius 516. Ὅτι Περσέα τὸν τελευταῖον Μακεδονίας βασιλέα, πολλάκις Ῥω- 15
μαίοις διὰ φιλίας ἰόντα, πολλάκις δὲ καὶ στρατιᾷ οὐκ ἀναξιολόγῳ
πολεμήσαντα, τέλος Αἰμίλιος καταπολεμήσας εἶλε, καὶ λαμπρὸν θρίαμβον
ἐπὶ τῇ νίκῃ κατήγαγε. Περσεὺς δὲ τηλικαύταις περιπεσὼν συμφοραῖς,
ὥστε δοκεῖν ὁμοία μύθοις ἀγενήτοις εἶναι τὰ πάθη τὰ περὶ αὐτόν, οὐδ'

11 ὁ δυστυχὴς βασιλεὺς] Ex auctore Romano non videtur fluxisse.

15 Ὅτι Περσεία e.q.s.] Nissenus (p. 304) existimans fabulas hic narrare Dio-
dorum, cum Polybius ipse (Diod. XXXI, 8, 2) memoret Perseum in liberam custodiam
missum fuisse, fragmentum nostrum Polybio abiudicat. Iniuria, si quid video;
narratio enim ipsa me iudice fabulosior non est, quam ut eam ex Polybio fluxisse
credamus, habetque ipse Polybius (§ 5) Perseum postea liberiore custodia habitum
vitae legitur § 4 cum Polybii mente prorsus congruens (cf. Pol. XXX. 6—9 passim;
v. Scala die Studien des Polybius I p. 212, ss.), hunc procul dubio fere auctorem prodit.
Ceterum, quod attinet ad locum huius fragmenti, Livius (c. 42, 4) ac Plutarchus
(Aem. Paul. c. 37) Persei fatum post amissos Aemilii Pauli liberos enarrantes
sine dubio Polybium non sequuntur, cum in Excerptis Maianis fragmentum
359 inveniatur ante fragmentum n. 361, Boissevain p. 373, quod de morte horum
liberorum agit.

De Liv. XLV, 42, 4 vide app. XVII, de Plut. Aem. Paul. c. 37 app. XVIII.

ἀπολυθῆναι τοῦ ζῆν ἤθελε, πρὶν γὰρ ἢ τὴν σύγκλητον ὑπὲρ αὐτοῦ
 διαλαβεῖν, ὃ χρὴ παθεῖν, τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν εἰς ἐνέβαλεν αὐτὸν
 2 εἰς τὸν ἐν Ἄλβαις κάρκαρον μετὰ τῶν τέκνων. ἔστι δὲ ὁ κάρκαρος
 ὄρυγμα κατάγειον βαθύ, τὸ μὲν μέγεθος ἔχον οἴκου μάλιστα πῶς ἐν-
 νεακλίνου, σκότου δὲ πλήρης καὶ δυσοσμίας διὰ τὸ πλῆθος τῶν παρα-
 5 δεδομένων εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ θανατικοῖς ἐγκλήμασι
 καταδικαζομένων, ὧν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις οἱ πλείους ἐνταῦθα καθ-
 εῖργοντο ἐν οὗτω γὰρ στενωπῷ συγκεκλεισμένων πολλῶν ἀνδρῶν ἀπε-
 θηριοῦτο τὰ τῶν ἀτυχῶν σώματα, τῶν τε πρὸς τροφήν καὶ τὴν ἄλλην
 πᾶσαν χρεῖαν ἀνηκόντων πάντων ἐν ταύτῳ πεφυρμένων τοσαύτην προσ-
 10 πίπτειν δυσοδίαν συνέβαινε, ὥστε μηδένα τῶν προσιόντων ἡραδίως δύνα-
 σθαι καρτερεῖσθαι. ἐφ' ἡμέρας μὲν οὖν ἐπτὰ διετέλεσεν ἐνταῦθα κακουχού-
 μενος, ὥστε καὶ παρὰ τῶν ἐσχάτων καὶ τακτὰ σιτουμένων ἐπικουρίας
 δεηθῆναι. συμπαθεῖς γὰρ οὗτοι γινόμενοι διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀκλη-
 15 ρημάτων, ὧν μετελάμβανον, φιλανθρώπως τούτων ἐκείνῳ μετεδίδοσαν
 δακρύνοντες. ἔρριπτο δ' αὐτῷ καὶ ξίφος πρὸς ἀναίρεσιν καὶ κάλως πρὸς
 ἀγχόνην, ἐξουσίας διδο-
 μένης ὡς βούλοιο χρῆ-
 4 σασθαι. ἀλλ' οὐδὲν οὕτω
 γλυκὺ φαίνεται τοῖς ἡτυ-
 20

Diod. XXXI, 9, 6. Di.

Exc. Mai. 359. Bois-
 sevain p. 372. Ὅτι οὐδὲν οὕτω
 γλυκὺ φαίνεται
 τῶν ἡτυχηκό-
 20

2 τῶν . . . στρατηγῶν]
 τὸν . . . στρατηγῶν B. —
 ἐνέβαλεν A, εἰσέβαλεν B,
 ἐνέβαλλεν.

4 ἔχον B et corr. A, ἔχων.
 4-5 ἐννεακλίτου corr. A,
 ἐννεακλίτου. — σκότου] σκό-
 τους B. — πλήρης B et
 corr. A, πλήρης.

13 τακτὰ] τακτα A, τὰ
 ἔγκατα. B.

14-15 γινόμενοι—μετελάμ-
 βανον addunt A Amst. —
 ἀκληρημάτων] ἀκληρωμάτων.

16 ἔρριπτο AB, ἔρριπτον.

18 ὡς A, ὡς ἄν.

1-3 πρὶν—τέκνων] Schwarzzius p. 76, quamquam recte docens Livium memorare
 Perseum post senatus consultum factum Albam et in custodiam liberam abductum esse,
 contra Diodorum ante id senatus consultum et in carcerem, tamen iniuria Diodorum
 res confudisse putat; Livius enim alium quam Diodorum secutus est. Nihil obstat,

a. XXXI, 9, 1-5. Di.

χηκόσιν ὡς τὸ ζῆν,
 καίπερ αὐτῶν ἄξια θανα-
 5 τώτου πασχόντων. καὶ
 πέρασ ἐν ταύταις ἂν ταῖς
 ἀνάγκαις κατέστρεψε τὸν
 βίον, εἰ μὴ Μάρκος
 Αἰμίλιος προκαθήμενος
 τοῦ βουλευτηρίου, τηρῶν
 τό τε περὶ αὐτὸν ἀξίωμα
 καὶ τὸ τῆς πατρίδος ἐπι-
 10 εικές, παρήνεσε τῇ συγ-
 κλήτῳ σχετιάζων, εἰ μὴ
 τὸν ἀνθρώπινον φόβον
 εὐλαβοῦνται, τὴν γε τοὺς
 ὑπερηφάνως ταῖς ἐξου-
 15 σίαις χρωμένους μετερ-
 χομένην νέμεσιν αἰδεῖ-
 σθαι. διόπερ εἰς ἐπιεικεσ-
 τέραν δοθεῖς φυλακὴν,
 καὶ κεναῖς ἐλπίσι προσαν-
 20 ἔχων, ὁμοίαν τοῖς προη-
 τυχημένοις ἔσχε τοῦ βίου
 τὴν καταστροφὴν. διετῆ

2 καίπερ αὐτῶν] καὶ παρ'
 αὐτῶν A, καὶ παρὰ τῶν B.
 20 κεναῖς A Amst., κεν-
 ναῖς.

b. XXXI, 9, 6. Di.

τῶν ἐνίοις ὡς τὸ ζῆν,
 καίπερ αὐτῶν ἄξια θανα-
 5 τώτου πασχόντων. [ὅπερ
 συνέβη εἰς Περοσέα τὸν
 Μακεδόνων βασιλέα γε-
 5 νέσθαι.]

c. XXXI, 9, 7. Di.

Exc. Val. 277. Bütt-
 ner-Wobst p. 281. Ὅτι ὁ Περ-
 σεὺς εἰς τὸ
 κατάγειον ἐμ-
 5 βληθεῖς οἴκημα ἐκείσε
 ἂν κατέστρεψε τὸν
 βίον, εἰ μὴ ὁ Αἰμίλιος
 προκαθήμενος τοῦ βου-
 λευτηρίου καὶ τηρῶν
 τὸ περὶ αὐτὸν ἀξίωμα
 10 καὶ τὸ τῆς πατρίδος ἐπι-
 εικές, παρήνεσε τῇ συγ-
 κλήτῳ σχετιάζων, εἰ μὴ
 τὸν ἐξ ἀνθρώπων φόβον
 εὐλαβοῦνται, τὴν γε τοὺς
 15 ὑπερηφάνως ταῖς ἐξου-
 σίαις χρωμένους μετερ-
 χομένην νέμεσιν αἰδεῖ-
 σθαι. διόπερ εἰς ἐπιεικεσ-
 τέραν δοθεῖς φυλακὴν,
 20 διὰ τὴν τῆς συγκλήτου
 χρησιότητα κεναῖς ἐλ-
 πίσι προσανείχεν.

3-6 ὅπερ—γενέσθαι ad-
 didit eclogarius.

4 ἐκείσε] ἐκεῖ Valesius
 eclogarium corrigens.

quominus credamus Perseum primo ante senatus consultum factum a Longino praetore
 Albae in carcerem coniectum, deinde facto senatus consulto ibidem in custodia
 libera esse habitum, id quod etiam ex Plut. Aem. Paul. c. 37 effici potest.

5-6 Μάρκος Αἰμίλιος] Recte Schwarzzius p. 74 s. observat Plutarchum errore
 putavisse hic de Aemilio Paulo Macedonico sermonem esse, Diodorum autem,
 quamquam alibi (XXXI, 8, 4; 6) etiam Aemilio Paulo praenomen Marci male assig-
 nantem, hic iure huic Aemilio praenomen Marci dedisse, cum προκαθίζεν τοῦ συνεδρίου,
 προκαθίσθαι τοῦ βουλευτηρίου apud Diodorum idem valeant ac Latina lingua principem
 senatus esse (cf. XXXIV/V 33, 1) fueritque anno 167/6 Marcus Aemilius Lepidus
 quidam princeps senatus; cf. Mommsen Römische Forschungen 1² p. 93.

Diod. XXXI, 9, 1-5 Di.

γὰρ χρόνον φιλοψυχῆσας, καὶ προσκόψας τοῖς φυλάττουσι βαρβάροις, κωλυόμενος ὑπ' ἐκείνων ὕπνου τυχεῖν ἐτελεύτησεν.

C. Liberi Aemilii Pauli.

Diod. XXXI, 11. Di.

Plut. Aem. Paul. c. 35-36.

Liv. XLV, 40, 6-42, 1.
Sed non Perseus tantum per illos dies documentum humanorum casuum fuit, in catenis ante currum victoris ducis per urbem hostium ductus, sed etiam victor Paulus, auro purpuraque fulgens.

10 35. Ἦσαν γὰρ αὐτῷ¹⁰

τέσσαρες υἱοί, δύο μὲν εἰς ἑτέρας ἀπωκισμένοι συγγενείας, ὡς ἤδη λέλεκται, Σκηπίων καὶ Φάβιος, δύο δὲ παῖδες¹⁵ ἔτι τὴν ἡλικίαν, οὓς ἐπὶ τῆς οἰκίας εἶχε τῆς ἐαυτοῦ γεγονότας ἐξ ἑτέρας γυναικός. ὧν ὁ μὲν²⁰ ἡμέραις πέντε πρὸ τοῦ²⁰

nam duobus e⁷

filiis, quos duobus datis in adoptionem solos nominis, sacrorum familiaeque heredes retinuerat domi, minor, (duodecim)²⁰ <duodecim> add. ed. Bas. 1531.

Exc. Mai.

361, Boissevain

p. 373 s.

Ἵτι τῶν τοῦ Αἰμιλίου¹⁵ παίδων τῶν δύο παραδόξως

¹ φυλάττουσι] φυλάσσεισι B.

[Liberi Aemilii Pauli.] Haec omnia ex uno fonte idque ex Polybio fluxisse patet ex rebus, verbis, sententiis, quamquam Livius multa praesertim in fine arte oratoria exornavit; cf. Nissen p. 278; Schwarze p. 70-73; v. Scala *Die Studien des Polybios* I p. 159 ss. De loco his fragmentis adsignando vide Diod. XXXI, 9, p. 47; de Diodori XXXI, 10 vide app. XIX, de App. *Maced.* 19, app. XX.

1-9 Sed-fulgens.] Quod Perseum verisimile non sit in catenis ante currum victoris ductum fuisse, haec a Livio addita putat Nissen (p. 278). Cf. autem Liv. XXVI, 13, 15; Ovid. *ex Ponto* II, 1, 44. Quod attinet ad Dio. XLIII, 19, 3, ibi *de muliere* sermo est.

20-1 p. 51 πρὸ τοῦ θριαμβεύειν . . . 2 p. 51-6 ἐτελεύτησε—ἑπαπέθανεν] Rectius apud Livium diligentius Polybium vertentem minor filius prius moritur; cf. Nissen p. 278.

Diod. XXXI, 11 Di.

Plut. Aem. Paul. c. 35-36.

θριαμβεύειν τὸν Αἰμίλιον ἐτελεύτησε τεσσαρεσκαδεκέτης, ὁ δὲ δωδεκέτης μετὰ τρεῖς ἡμέρας θριαμβεύσαντος

τελευτησάντων, καὶ τοῦ δήμου παντὸς διαφερόντως συναλοῦντος,

ἑπαπέθανεν, ὥστε μηδένα γενέσθαι Ῥωμαίων τοῦ πάθους ἀνάλητον, ἀλλὰ φροῖξαι τὴν ὁμό-

10 τητα τῆς τύχης ἀπαντας,

ὡς οὐκ ἠδέσατο πένθος τοσοῦτον εἰς [τὴν] οἰκίαν ζήλον καὶ χαρᾶς καὶ θυσῶν γέμουσαν εἰσάγουσα

15 καὶ καταμυγνύουσα θρή-

νοὺς καὶ δάκρυα παιᾶσιν ἐπινικίους καὶ θριάμβους.

36. Οὐ μὴν ἀλλ' ὁ Αἰμίλιος ὀρθῶς λογιζό-

20 μενος ἀνδρείας καὶ θαρ-

ραλέτητος ἀνθρώποις οὐ πρὸς ὄπλα καὶ σαρίσας χρῆσιν εἶναι μόνον, ἀλλὰ πρὸς πᾶσαν

25 ὁμαλῶς τύχης ἀντίστα-

σιν, οὕτως ἠρμόσατο καὶ κατεκόσμησε τὴν τῶν παρόντων σύγκρασιν, ὥστε τοῖς ἀγαθοῖς τὰ

30 φραῦλα καὶ τὰ οἰκεία³⁰

τοῖς δημοσίοις ἐναφανισθέντα μὴ ταπεινώσαι τὸ

12 [τὴν] del. Reiske.

9 destinantis] Novák, praedestinantis.

6-10 quos-oportuerat] Haec a Livio ad misericordiam augendam excogitata videntur.

Diod. XXXI, 11 Di.

ὁ πατήρ τούτων συνήγαγεν ἐκκλησίαν, ἐν ἣ περὶ τῶν κατὰ τὸν πόλεμον πραχθέντων ἀπολογισάμενος ἐπὶ τέλους διεξῆλθε τοιούτους τινὰς λόγους.

Plut. Aem. Paul. c. 35—36.

μέγεθος μὴδὲ καθυβρίσαι τὸ ἀξίωμα τῆς νίκης. τὸν μὲν γε πρότερον τῶν παίδων ἀποθανόντα

5 θάψας εὐθύς ἐθρίαμβου

βενσεν, ὡς λέλεκται. τοῦ δὲ δευτέρου μετὰ τὸν θρίαμβον τελευτήσαντος συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸν Ῥωμαίων δῆμον

10

15 ἐχρήσατο λόγοις ἀνδρῶς οὐ δεομένου παραμυθίας, ἀλλὰ παραμυθουμένου τοὺς πολίτας δυσπαθοῦντας ἐφ' οἷς ἐκεῖνος

ἔφη γὰρ 20 ἐδυστύχησεν. ἔφη γὰρ, 20

ὅτι τῶν ἀνθρωπίνων οὐ

Liv. XLV, 40, 6—42, 1.

paucis post diebus data [a M. Antonio tribuno] plebis contione, cum de suis rebus gestis more ceterorum imperatorum edissereret, memorabilis eius oratio et digna Romano principe fuit.

[„Quamquam, et qua fe-

licitate rem publicam administraverim, et <quae> duo fulmina domum meam per hos dies perculerint, non ignorare vos, Quirites, arbitror, cum spectaculo vobis nunc

41

11 edissereret] H.

I. Mueller, dedisset. —

memorabilis] Madvig, remorabilis.

14-15 et qua felicitate]

Madvig, obquā pauloratio adpr. felicitate.

16 <quae> add. Gronovius.

21 nunc] non; de vobis non et nunc saepissime in libris antiquis permutatis cf. Hilar. p. XVI ed. Zingerle. •

7 a—tribuno] Hoc a nullo alio traditum Livius ex annalium scriptore addidisse videtur.

14-8 p. 53 Quamquam—fortunam.] A Livio excogitata, ut initium orationis inveniat; Nissen p. 278.

Diod. XXXI, 11 Di.

Plut. Aem. Paul. c. 35—36.

δὲν οὐδέποτε δέσας, τῶν δὲ θείων ὡς ἀπιστότατον καὶ ποικιλώτατον πρᾶγμα τὴν τύχην αἰ

5 φοβηθεῖς, μάλιστα περὶ 5

τοῦτον αὐτῆς τὸν πόλεμον, ὥσπερ πνεύματος λαμπροῦ, ταῖς πράξεσι παρούσης διατελοῖη μεταβολὴν τινα καὶ παλίο-

10 ροίαν προσδεχόμενος.

„μὰ μὲν γὰρ“ εἶπεν „ἡμέρα τὸν Ἴόνιον ἀπὸ Βρεντεσίου περάσας

ἑαυτὸν ἐξ Ἰταλίας εἰς

τὴν Ἑλλάδα μέλλοντα πε-

ραιοῦν τὰς δυνάμεις ἀπο-

θεωρῆσαι τὴν ἀνατολήν 15

καὶ τότε τὸν πλοῦν ποιη-

σάμενον ἐνάτης ὥρας κα-

ταπλεῦσαι μὴδενὸς ἀπο-

λειφθέντος· εἰς Κέρκυ-

ραν, ἐκεῖθεν δὲ τεταρ-

20 ταῖος δ' ἐκεῖθεν ἐν Δελ-

φείοις τῷ θεῷ μετὰ

πέντε ἡμέρας εἰς Μακε-

δονίαν γενέσθαι καὶ πα-

ραλαβεῖν τὰς δυνάμεις, 25

ἐν ἡμέραις δὲ ταῖς ἀπά-

σας πεντεκαίδεκα βιάσα-

σθαι τὰ στενὰ κατὰ τὴν

Πέτρην καὶ παρατάξα-

σθαι καὶ νικῆσαι Περσέα 30

τεκαίδεκα τὸ κάλλιστον 30

14 15 ἀποθεωρῆσαι Dindorf,

ἀποθεωρήσας.

16 17 ποιησάμενον Dindorf,

ποιησάμενος.

24 γενέσθαι] παραγενέσ-

θαι v. Herwerden non ne-

cessario.

20-21a τεταρταίων] Error Diodori, cum omnes alii quinque dies tradant.

Liv. XLV, 40, 6—42, 1.

triumphus meus, nunc funera liberorum meorum fuerint, tamen paucis, quaeso, sinatis me cum publica felicitate comparare eo, quo debeo, animo privatam meam fortunam.]

profectus ex Italia clas-

sem a Brundisio sole

orto solvi; nona diei

15 hora cum omnibus meis

navibus

Corcyram tenui.

inde quinto die Delphis

Apollini pro me exerci-

tibusque et classibus

vestris sacrificavi. 4

Delphis quinto die in

castra perveni: ubi ex-

ercitu accepto, mutatis

quibusdam, quae magna

impedimenta victoriae

erant, progressus, quia

inexpugnabilia <castra>

23 vestris] Sigonius,

lustri.

30 <castra> add. ed.

Bas. 1531.

Diod. XXXI, 11 Di.

καθόλου δὲ τέταρτον¹⁰
ἔτος ἀντοφθαλμοῦντος
τοῦ βασιλέως τοῖς Ρω-
μαίοις ἐαυτὸν ἐν ταῖς
προειρημέναις ἡμέραις
ἀπεφίητο κεκυριευκέ-¹⁵
ναι πάσης Μακεδονίας.

καὶ τότε μὲν θαναμάζειν
ἔφη τὸ παράλογον τῶν²⁰
κατορθωμάτων ὡς δὲ
μετ' ὀλίγον κύριος ἐγένετο
τοῦ βασιλέως καὶ τῶν
τέκνων καὶ τῆς βασιλείας
γάσης, πολὺ²⁵ μᾶλλον
θαναμάζειν τὴν εὐροίαν
τῆς τύχης διακομισθέντων
δὲ τῶν χρημάτων καὶ τῶν
στρατιωτῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν
ἀ-³⁰βλαβῶς καὶ ταχέως, τόθ' ὀλοσχερῶς
διαπορεῖν ἐπὶ τῷ πάντα
κάλιον ἢ προσ-

10-11 τέταρτον ἔτος Boissevain collato Livio iuxta c. 41, 5, τεταρταῖος.

Plut. Aem. Paul. c. 35-36.
ἐπέθηκα τῷ πολέμῳ
τέλος.

ἀπιστῶν δὲ τῇ τύχῃ διὰ
τὴν εὐροίαν τῶν πραγμά-
των, ὡς ἄδεια πολλή καὶ²⁵
κίνδυνος οὐδεὶς ἦν ἀπὸ
τῶν πολεμίων, μάλιστα
κατὰ πλοῦν ἐδεδίειν τὴν
μεταβολὴν τοῦ δαίμονος
ἐπ' εὐτυχίᾳ, τοσοῦτον³⁰
στρατὸν νενηκηκότα καὶ
λάφυρα καὶ βασιλεῖς αἰχ-
μαλώτους κομίζων. οὐ

30 ἐπ' εὐτυχίᾳ delenda esse putat Sintenis.

Liv. XLV, 40, 6-42, 1.
hostium erant neque
cogi pugnare poterat
rex, inter praesidia eius
saltum ad Petram evasi
et ad pugnam rege
(excito) acie vici; Ma-
cedoniam in potes-⁵
tatem populi Romani
redegi et, quod bellum
per quadriennium tres
ante me consules ita ges-
serunt, ut semper suc-
cessori traderent gra-
vius, id ego quindecim
diebus perfeci. aliarum⁶
deinde secundarum re-
rum velut proventus re-
cutus: civitates omnes
Macedoniae se dedide-
runt, gaza regia in potes-
tatem venit, rex ipse
tradentibus prope ipsis
dis in templo Samothra-
cum cum liberis est cap-
tus. mihi quoque ipsi ni-
mia iam fortuna videri eo-
que suspecta esse. maris⁷
pericula timere coepi in
tanta pecunia regia in Ita-
liam traicienda et victore
exercitu transportando.
postquam omnia secun-⁸
do navium cursu in Ita-

6 (excito) add. Drechsler.

10 tres] Leutsch, IIII.

26 fortuna] Hertz, fortunam.

Diod. XXXI, 11 Di.

εδόκα συντελεῖσθαι,
πάντων δὲ συγχειρόντων
καὶ μακαρίζόντων τὴν
εὐπομίαν αὐτοῦ τότε
μάλιστα προσδέχεσθαι⁵
παρὰ τῆς τύχης σύμ-
πτωμα

διόπερ προσ-
εὔχεσθαι τῷ θεῷ τῶν μὲν¹⁰
δημοσίων εἰς μηδὲν ἐμ-
πεσεῖν τὴν μεταβολήν,
ἀλλ' εἰ πάντως αὐτῷ τι
προᾶξει δέδοκτο δυσχε-
ρεῖσασθαι. διόπερ ἅμα¹⁵
τῷ γενέσθαι τὴν περι-
τοὺς παῖδας ἀτυχίαν ἐπὶ
μὲν ταύτῃ διαφερόντως
ληπηθῆναι, περὶ δὲ τῶν²⁰
τῆς πατρίδος πραγμάτων
εὐδαρσῆς εἶναι καθ' ὅσον
ἢ τὴν τύχην τὴν πα-
λιρροίαν καὶ τὸν φθό-
νον οὐκ εἰς τὸ κοινὸν²⁵
τῶν πολιτῶν ἀλλ' εἰς
τὸν ἴδιον ἐκείνου βίον
ἀπέσκηψεν.

2 πάντων Dindorf, τῶν.
13 αὐτῷ (τι) Boissevain,
αὐτῆ.

14 δέδοκτο] δέδοκται Din-
dorf, sed tempore historico
vix carere possumus; for-
tasse δυσχερῆς ἐδέδοκτο.

22 εὐδαρσῆς Dindorf, εὐ-
θαρσείας.

Plut. Aem. Paul. c. 35-36.

μὴν ἀλλὰ καὶ σωθεὶς πρὸς
ὑμᾶς καὶ τὴν πόλιν ὄρων
εὐφροσύνης καὶ ζήλου
καὶ θουσιῶν γέμονσαν,
ἔτι τὴν τύχην δι' ὑπο-⁵
ψίας εἶχον εἰδῶς οὐδὲν
εἰλικρινῆς οὐδ' ἀνεμέση-
τον ἀνθρώποις τῶν με-
γάλων χαριζομένην. καὶ
τοῦτον οὐ πρότερον ἢ ψυ-¹⁰
χῆ τὸν φόβον ὠδίνουσα
καὶ περισκοπούμενη τὸ
μέλλον ὑπὲρ τῆς πό-
λεως ἀφῆκεν ἢ τηλι-
καύτη με προσπταῖσαι¹⁵
δυστυχία περὶ τὸν οἶκον,
νιῶν ἀρίστων, οὓς ἐμαν-
τῷ μόνους ἐλπόμεν δια-
δόχους, ταφὰς ἐπαλλή-
λους ἐν ἡμέραις ἱεραῖς²⁰
μεταχειρισάμενον. νῦν
οὖν ἀκίνδυνός εἰμι τὰ
μέγιστα καὶ θαρρῶ, καὶ
νομίζω τὴν τύχην ὑμῶν
παραμενεῖν ἀβλαβῆ καὶ²⁵
βέβαιον. ἱκανῶς γὰρ
ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς κα-
κοῖς εἰς τὴν τῶν κατ-
ωρθωμένων ἀποκέχρη-
ται νέμεσον, οὐκ ἀφα-³⁰

24 ὑμῶν Bryanus et codi-
ces tres, ἡμῶν v.

Liv. XLV, 40, 6-42, 1.

erat, quod ultra
precarer, illud optavi,
ut, cum ex summo retro
volvi fortuna consuesset,
mutationem eius domus
mea potius quam res
publica sentiret. itaque⁹
defunctam esse fortu-
nam publicam mea tam
insigni calamitate spero,
quod triumphus meus,
velut ad ludibrium ca-
suum humanorum, duo-
bus funeribus liberorum
meorum est interposi-
tus. et cum ego et¹⁰
Perseus nunc nobilia
maxime sortis mortalium
exempla spectemur, ille,
qui ante se captivos
(captivus) ipse duci li-
beros vidit, incolumes

10-11 precarer, illud
optavi, ut] ed. Bas.
1531, praecarperiludooop-
tavit.

29 (captivus) add.
ed. Bas. 1531.

Diod. XXXI, 11 Di.

Plut. Aem. Paul. c. 35—36.
 νέστερον ἔχουσα παρά-
 δειγμα τῆς ἀνθρωπίνης
 ἀσθενείας τοῦ θριαμ-
 βευομένου τὸν θριαμ-
 5 βεύοντα πλὴν ὅτι Περ-
 σὲς μὲν ἔχει καὶ νε-
 κημένος τοὺς παῖδας,
 Αἰμίλιος δὲ τοὺς αὐτοῦ
 νικήσας ἀπέβαλεν.”

10

15

20

τούτων ἠθθέντων πᾶς ὁ
 δῆμος τὴν μεγαλοφυχίαν
 αὐτοῦ ἐθαύμασεν, ἐπὶ δὲ
 τοῖς παισὶ πολλαπλάσιον
 ἔσχε συμπάθειαν.

25

Liv. XLV, 40, 6—42, 1.
 tamen eos habet: ego, qui
 de illo triumphavi, ab
 alterius funere filii cur-
 rum <conscendi, rediens
 alterum> ex Capitolio
 prope iam expirantem
 <in>veni; neque ex tanta
 stirpe liberum superest,
 qui L. Aemili Pauli

11
12

nomen ferat. duos enim
 tamquam ex magna
 progenie liberorum in
 adoptionem datos Cor-
 nelia et Fabia gens
 15 habent: Paulus in domo
 praeter senem nemo
 superest. [sed hanc cla-
 dem domus meae vestra
 felicitas et secunda for-
 20 tuna publica consolatur.”]

Haec tanto dicta ani-
 42 mo magis confudere au-
 dientium animos, quam
 si miserabiliter orbita-
 25 tem suam deflendo lo-
 cutus esset.

4-5 <conscendi, re-
 diens alterum> add.
 Vahlen.

6-7 expirantem
 <in>veni] corr. Vahlen,
 expirantesveni.

16 senem] Hertz, sed.

17-20 sed—consolatur] A Livio addita, ut finem orationi faceret; cf. Nissen p. 278.

D. Fortuna Eumenis.

Diod. XXXI, 12 Di.

Exc. Mai. 362, Bois-
 sevain p. 374. Ὅτι μετὰ τὴν Περσέως ἦταν Εὐμένης ὁ βασιλεὺς μεγάλαις
 καὶ παραδόξοις ἐχρήσατο μεταβολαῖς. ὑπολαβὼν γὰρ ἐν ἀσφα-
 λείᾳ κατακεῖσθαι τὴν ἰδίαν ἀρχήν, ὡς ἂν τῆς πολεμωτάτης
 αὐτῷ βασιλείας καταλελυμένης, τότε μεγίστοις περιέπεσε κινδύνους. ἀγαθὴ
 γὰρ ἢ τύχη τὰ βεβηκέναι δοκοῦντα ἀσφαλῶς ἀνατρέψαι, κἂν συνα-
 5 γωνίσηται τι, πάλιν ἐκ μεταβολῆς ἀντισηκοῦν καὶ λυμαινέσθαι τὰ
 κατορθωθέντα.

E. Filius Cotyis.

Pol. XXX, 17 B.-W.; 18 Hu.

Exc. Urs. 82, 17 (18) Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κότυς ὁ τῶν Ὀδρουσῶν
 de Boor p. 329s. βασιλεὺς ἀπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ρώμην, ἀξιῶν ἀπο-
 δοθῆναι τὸν υἱὸν αὐτῷ καὶ περὶ τῆς γενομένης πρὸς Περσέα κοινοπρα-
 10 γίας δικαιολογούμενος. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι νομίσαντες ἠνύσθαι σφίσι τὸ προ-
 κείμενον, τοῦ πρὸς τὸν Περσέα πολέμου κατὰ νοῦν προκεχωρηκότος, τὴν
 3 δὲ πρὸς Κότυν διαφορὰν πρὸς οὐδὲν ἔτι διατείνειν, συνεχώρησαν αὐτῷ
 κομίζεσθαι τὸν υἱόν, ὃς ὀμηρείας χάριν δοθεὶς εἰς Μακεδονίαν ἐαλώκει
 4 μετὰ τῶν Περσέως τέκνων, βουλόμενοι τὴν αὐτῶν προφύτητα καὶ μεγα-
 15 λοφυχίαν ἐμφαίνειν, ἅμα δὲ καὶ τὸν Κότυν ἀναδόμενοι διὰ τῆς τοιαύ-
 της χάριτος.

5 κἂν Dindorf, καί.

16 ἀναδόμενοι Dindorf, αἰδούμενοι

1-7 Ὅτι—κατορθωθέντα] Ex rebus Italiae 167/6, cum et fragmentum antecedens
 (vide p. 50) et quod sequitur (vide p. 58) inde sumptum sit. Fortasse Polybius
 fortunis Persei et Pauli commotus hoc Eumenis exemplum attulit.

De Diodori capitibus 13—14 ex rebus Pergami anni 167/6 desumptis, sed a Din-
 dorfio fortasse nomine Eumenis decepto falso huc insertis vide infra.

8-17 Ὅτι—χάριτος.] Haec ex rebus Italiae anni 167/6 fluxisse apparet ex Liv.
 XLV, 42, 5—12, ubi statim post Perseum Albam abductum traduntur. De Livii
 loco vide app. XXI.

Pol. XXX, 18, W.-B.; 19 Hu.

Exc. Urs. 83, de Boor p. 330. Ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦλθε καὶ Προουσίας ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ρώμην, συγκαρησόμενος τῇ συγκλήτῳ καὶ τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς γεγνησίν.

Exc. Mai. 363, Boissvain p. 374s. Ὅτι καὶ Προουσίας ὁ τῆς Βιθυνίας βασιλεὺς ἦκε συγκαρησόμενος τῇ συγκλήτῳ καὶ τοῖς τοῖς πολέμοις κατορθώσασιν στρατηγοῖς οὗ τὸ τῆς ψυχῆς ἀγενὲς οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν ἀνεπισήμαντον. τῆς μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐπαινουμένης ἀρετῆς πολλοὶ τῶν ἐπιγενομένων προάγονται πρὸς τὸν ὁμοῖον ζῆλον, τῆς δὲ τῶν φαύλων ἀνανδρίας ὀνειδισομένης οὐκ ὀλίγοι τῶν πρὸς τὴν κακίαν ὁρμώντων ἀποτρέπονται. διὸ καὶ χρησιτέον οὐ παρέργως τῇ τῆς ἱστορίας παρρησία πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ κοινοῦ βίου.

Diodorus XXXI, 15, 2—3 Di.

² ὁ δὲ Προουσίας οὗτος οὐδαμῶς γέγονεν ἄξιος τοῦ τῆς βασιλείας προσχήματος.

³ τεκμήριαι δ' ἂν τις ἐκ τούτων. ὅς γε πρῶτον μὲν, πρεσβευτῶν πα-

⁴ συγκαρησόμενος Ursinus, συγκαρησόμενος. ⁵ στρατηγοῖς Perizonius Animadv. hist. cap. I, 38 ed. Harles collato Diodoro, στρατιώταις.

Exc. Urs. 1, de Boor p. 80. Ὅτι Προουσίας ἀνάξιος γεγνησίν τῆς βασιλείας προσχήματος ²⁰ καὶ διατελέσας πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον αἰσχυρῶς κολακεύων τοὺς ὑπερέχοντας, καὶ ποτε Ρώ-

⁶ ἀγενὲς] ἀγενὲς Dindorf; vide p. 60, 4. ¹¹ ἀνανδρίας Dindorf; cf. Kuehner-Blass. I, 2³, p. 275 a, ἀνανδρίας.

¹ Ὅτι e.q.s.] Ex Liv. c. 44, 19—20 historiam Prusiae anno 167 a. Chr. n. tradenti apparet haec omnia ex rebus Italiae anni 167/6 fluxisse.

De Liv. XLV, 44, 1—3 vide app. XXII. — De Liv. XLV, 44, 4—18 vide app. XXIII. — De App. Mithr. c. 2 vide app. XXIV.

Diodorus XXXI, 15, 1 Di.

Liv.

XLV, 44, 19—20.

Polybius eum regem indignum maiestate nominis tanti tradit;

Pol. XXX, 18, W.-B.; 19 Hu.

ραγεγονότων Ρωμαϊκῶν πρὸς αὐτόν,

ἐξυρη-¹⁰ μένος τὴν κεφαλὴν καὶ πύλιον ἔχων <λευκόν> καὶ τήβενναν καὶ καλκίους ἀπῆντα τοῦτοις, καὶ καθόλου τοιαύτη διασκευῆ ¹⁵ κεχορημένος ὡς ἔχουσιν οἱ προσφάτως ἠλευθερωμένοι παρὰ Ρωμαίους, οὗς καλοῦσι λιβέρτους.

⁴ καὶ δεξιωσάμενος τοὺς ²⁰ πρεσβευτάς „Οραῖτ” ἔφη „τὸν ὑμέτερον λιβέρτον

¹² πύλιον Bekker, πύλιον; de accentu vide Kuehner-Blass I, 2³ p. 278. — <λευκόν> add. Buettner-Wobst collato Diodoro.

¹³ τήβενναν Ursinus, τήβενναν. — καλκίους] cf. Καλιπύριος = Calpurnius, Ὀρβίος = Orbius (Dittenberger Syll.² 315 adn. 5 = Syll.³ 683 adn. 4).

Diodorus XXXI, 15, 2—3 Di.

μαίων πρὸς αὐτὸν παραγενομένων πρεσβευτῶν, τὰ μὲν τῆς βασιλείας σύμβολα, τό τε ⁵ διάδημα καὶ τὴν πορφύραν, ἀπέθετο, μμησάμενος δὲ τὴν τῶν προσφάτως ἀπελευθερωμένων παρὰ Ρωμαίους ¹⁰ τάξιν ἀπῆντησεν ἐξυρη-¹⁰ μένος τὴν κεφαλὴν καὶ πύλιον ἔχων λευκὸν ἔτι δὲ φορῶν τήβενναν καὶ κάλυτον,

ἀσπασάμενος δὲ τοὺς ²⁰ πρεσβευτάς ἀπέφαινεν ἑαυτὸν ἀπελεύθερον εἶ-

¹² πύλιον secundum Bekkerum apud Polybium iuxta πόλιον.

¹³ τήβενναν Ursinus, τήβενναν.

¹⁴ κάλυτον] fortasse καλτίους (calceus).

Liv. XLV, 44, 19—20.

pilleatum, capite raso,

obviam (ire) legatis solitum libertumque se populi Romani ferre:

²⁰ (ire) add. ed. Bas. 1531.

²¹⁻²² se — ferre] Madvig, sigr. ferret.

³⁻¹⁰ τὰ μὲν—ἀπῆντησεν] Haec a Diodoro ad lectoris animum movendum aucta, huc concinnitatis causa ex sequentibus apud Polybium (infra 14—19) translata videntur; id. quod etiam ex ordine apud Livium (c. 44, 19) effici potest.

¹⁴⁻¹⁹ καὶ καθόλου—λιβέρτους] Vide adn. antec.

www.libtool.com.cn

Pol. XXX.

18, W.-B.; 19 Hu.

ἐμέ, πάντα βουλόμενον
χαρίζεσθαι καὶ μμει-
σθαι τὰ παρ' ὑμῖν."
ἤς ἀγενεστέραν φωνὴν
οὐ ῥάδιον εἶπεῖν.

Diodorus XXXI, 15,

2-3.

καὶ Ῥωμαίων.

ἤς ἀγενεστέραν φωνὴν
οὐ ῥάδιον εἶπεῖν. πολλά

δὲ καὶ ἄλλα τούτοις οἰ-
κεῖα πρότερον διεπράξα-
το. καὶ τότε δὲ κατὰ

τὴν εἴσοδον γενόμενος

τὴν εἴσοδον γενόμενος

κατὰ τὸ θύρετρον ἀντίον

στάς τοῦ συνεδρίου καὶ

καθεὶς τὰς χεῖρας ἀμφο-
τέρας προσεκύνησε τὸν

οὐδὸν καὶ τοὺς καθη-
μένους ἐπιφθεγγάμενος

„Χαίρετε, θεοὶ σωτή-
ρες“, ὑπερβολὴν οὐ κα-
ταλιπὼν ἀνανδρίας, ἅμα

δὲ καὶ γυναικισμοῦ καὶ
κόλακείας οὐδενὶ τῶν
ἐπιγινομένων. ἀκόλουθα

δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν

¹ βουλόμενον Ursinus,
βουλαμένου.

⁴ ἀγενεστέραν] ἀγενεσ-
τέραν Casaubonus contra
auctoritatem omnium codi-
cum et Exc. Urs.⁵ et Exc.
Urs.¹ et Exc. Mai. (ἀγενές,
p. 58, 10); cf. Soph. fr. 105.

⁵ εἶπεῖν] εἶρειν Buettner-
Wobst e Diodoro; at Dio-
dorus offensus sententia φω-
νὴν εἶπεῖν haec commutasse
videtur.

⁹ (γενόμενος) add. Schweig-
haeuser e Diodoro.

²⁰ γυναικισμοῦ Ursinus, μν-
αικισμοῦ.

⁴ ἀγενεστέραν] vide iuxta
apud Polybium.

⁵ εἶρειν] vide iuxta apud
Polybium.

Liv.

XLV, 44, 19-20.

ideo insignia ordinis eius
gerere;

Romae quo-²⁰

que, cum veniret in
curiam,

summi-

sisse se et osculo limen
curiae contigisse

et deos servatores suos
senatum appellasse ali-
amque orationem non
tam honorificam audien-
tibus quam sibi defor-
mem habuisse.

Pol. XXX, 18, W.-B.; 19 Hu.

κοινολογίαν εἰσελθὼν ἐπετελέσατο,
περὶ ὧν καὶ τὸ γράφειν ἀπρεπές ἦν.
⁷ φανείς δὲ τελέως εὐκαταφρόνητος
ἀπόκρισιν ἔλαβε δι' αὐτὸ τοῦτο
φιλάνθρωπον.

Diodorus XXXI, 15, 2-3.

ἐν τῇ συγκλήτῳ ποιησάμενος τοιαῦ-
τα διήλθεν, ὥστε καὶ γράφειν ἡμῖν
ἀπρεπές εἶναι. ἢ δὲ σύγκλητος τοῖς
πλείστοις τῶν λεγομένων προσκόπ-
⁵ τούσα καὶ τοῦ Προουσίου καταγινώ-
σκουσα πρεπούσας τῇ κολακείᾳ τὰς
ἀποκρίσεις ἐποίησατο. Ῥωμαῖοι γὰρ
καὶ πολεμίους ἐπ' ἀνδρεία μεγα-
λοφροσύνης κινᾶν σπεύδουσιν.

G. Eumenes.

Pol. XXX, 19, 1-13 B.-W.; 20, 1-13 Hu.

Liv. Periocha XLVI.

19 (20) Ἦδη δὲ τούτου τὰς ἀπο-
κρίσεις εἰληφότος, προσέπεσε παρα-
² γίνεσθαι τὸν Εὐμένη. τοῦτο δὲ τὸ
πρᾶγμα πολλὴν ἀπορίαν παρέσχε
τοῖς ἐν τῷ συνεδρίῳ διαβεβλημένοι
γὰρ πρὸς αὐτὸν καὶ διαλήψεις ἀμε-
¹⁵ ταδέτους ἔχοντες οὐκ ἐβούλοντο καὶ
οὐδένα τρόπον ἐμφανίζειν αὐτούς.
³ πᾶσι γὰρ ἀναδεδειχότες πρῶτον καὶ
μέγιστον φίλον τὸν βασιλέα τοῦτον
ἔμελλον εἰς ὄψιν ἐλθόντες καὶ προσ-
²⁰ δεξάμενοι δικαιολογίαν, εἰ μὲν τὸ
δοκοῦν ἀποκριθεῖεν ἀκολουθοῦντες
ταῖς ἰδίαις διαλήψεσιν, ἐκθεατριεῖν
αὐτούς, εἰ τοιοῦτον ἄνθρωπον ἐπὶ
τοσοῦτον ἐξετίμησαν ἐν τοῖς ἀνώ-
²⁵ τερον χρόνοις, εἰ δὲ δουλεύοντες τῇ

Eumenes

rex Romam venit, [qui Macedonico
bello medium egerat.]

²⁴ εἶ] si Schulze, sed vide Kuehner-
Gerth II, 2³ p. 369⁸.

²⁶ δουλεύοντες Ursinus, βουλεύοντες.

12-13 qui egerat, 7-9 p. 62 ne-admitteretur.] A Livio detorta (cf. etiam
Polybii XXIX, 6, 4.), ut artes senatus velaret; cf. Nissen p. 29 s.

Pol. XXX, 19, 1—13 B.-W.; 20, 1—13 Hu.

Liv. Periocha XLVI.

τῶν ἐκτὸς φαντασία φιλανθρώπως ἀποκριθεῖεν, παρόψασθαι τὴν ἀληθεῖαν καὶ τὸ τῆ πατρίδι συμφέρον. 5 διόπερ ἐξ ἐκατέρας τῆς ἀποφάσεως μέλλοντος ἀπιδάνον τινὸς αὐτοῖς 5 ἐξακολουθήσειν, εὖροντο λύσιν τοῦ 6 προβλήματος τοιαύτην. ὡς γὰρ καθόλου δυσασετούμενοι ταῖς τῶν βασιλέων ἐπιδημίαις δόγμα τι τοιοῦτον ἐξέβαλον, μηδένα βασιλέα πα- 10 ραγίνεσθαι πρὸς αὐτούς. μετὰ δὲ ταῦτα πνθόμενοι τὸν Εὐμένη καταπεπλευκέναι τῆς Ἰταλίας εἰς Βρεντέσιον ἐπαπέστειλαν τὸν ταμίαν φέροντα τὸ δόγμα καὶ κελεύσοντα λέγειν πρὸς αὐτόν, εἴ τι τυγχάνει 8 τῆς συγκλήτου χρεῖαν ἔχων εἰ δὲ μηδενὸς δεῖται, παραγγελοῦντα τὴν 9 ταχίστην αὐτὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπαλλάττεσθαι. ὁ δὲ βασιλεύς, συμμίζαντος αὐτῷ τοῦ ταμίου, γνοὺς τὴν τῆς συγκλήτου προαίρεσιν εἰς τέλος 10 ἀπεσιώπησεν, οὐδενὸς φήσας προσδεῖσθαι. καὶ δὴ τούτῳ τῷ τρόπῳ 11 συνέβη τὸν Εὐμένη κωλυθῆναι τῆς εἰς τὴν Ῥώμην ἀναβάσεως. συνηκο- 12 λουθήκει δὲ καὶ ἑτερόν τι πραγματικὸν τούτῳ τῷ διαβουλίῳ. μέγαλον 20 γὰρ ὑπὸ τῶν Γαλατῶν ἐπικυρεμαμένον κινδύνον τῆ βασιλείᾳ, προφανὲς ἦν ὅτι διὰ τὸν σκυβαλισμὸν τοῦτον οἱ μὲν τοῦ βασιλέως σύμμαχοι ταπεινωθήσονται πάντες, οἱ δὲ Γαλάται διπλασίως ἐπιρρωσθήσονται πρὸς 13 τὸν πόλεμον. διὸ πάντῃ πάντως βουλόμενοι ταπεινοῦν αὐτὸν ἐπὶ ταύτην κατηρέχθησαν τὴν γνώμην. 25

H. Aliae legationes.

Pol. XXX, 19, 14—17 B.-W.; 20, 14—17 Hu.

14 τούτων δὲ γινομένων ἔτι κατ' ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος, λοιπὸν ἢ σύγκλητος 25

- 1 φαντασία Ursinus, φαντασίαν.
11 αὐτοῖς Bekker, αὐτοῖς.
14 κελεύσοντα Naber, κελείοντα.
18 φήσας Reiske, φήσαντος.

9 [e x] Polybius rectius: δόγμα; fortasse error epitomatori debetur.

Pol. XXX, 19, 13—17 B.-W.; 20, 13—17 Hu.

Diod. XXXI, 7, 1.

ἅπασιν τοῖς παραγεγονόσι κατὰ πρεσ- 15 βείαν — οὐ γὰρ ἦν οὔτε πόλις οὔτε βασιλεύς ὃς οὐκ ἀπεστάλκει πρεσ- βείαν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν τὴν συγχαρησομένην ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν 5 οἷς ἅπασιν οἰκείως ἀπήντησε καὶ 16 οἷς ἅπασιν οἰκείως ἀπήντησε καὶ φιλανθρώπως πλὴν τῶν Ῥοδίων. λανθρώπως ἅπαντας ἀποδεχομένη 17 τούτους δὲ παρέπεμπε ποικίλας ἐμ- φάσεις ποιούσα περὶ τοῦ μέλλοντος. 10 φάσεις ποιούσα περὶ τοῦ μέλλοντος. ἐπέειχτο δὲ καὶ <τὰ> κατὰ τοὺς πατρίδας. Ἄθηναίους.

Exc. leg. 20, de Boor p. 402. Ὅτι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἦγον εἰς Ῥώμην πάντοθεν οἱ πρεσβευταὶ συγχαρησόμενοι τοῖς γεγονόσι κατορθώμασιν. ἢ δὲ σύγκλητος φιλανθρώπως ἅπαντας ἀποδεχομένη καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἐπεικεῖς διδοῦσα συντόμως ἐκάστους ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας.

I. Athenienses.

Pol. XXX, 20 B.-W.; 21 Hu.

Exc. Urs. 84, de Boor p. 331 s. Ὅτι οἱ Ἄθηναῖοι παρεγένοντο πρεσβεύοντες τὸ μὲν πρῶτον ὑπὲρ τῆς Ἀλαρτίων σωτηρίας, παρακινούμενοι δὲ περὶ τούτου τοῦ μέρους ἐκ μεταθέσεως διελέγοντο περὶ Δήλου καὶ Δήμνον καὶ τῆς τῶν Ἀλαρτίων χώρας, εἰς ἑαυτοὺς ἐξαιτούμενοι τὴν κτήσιν. 15 εἶχον γὰρ διττὰς ἐντολάς. οἷς περὶ μὲν τῶν κατὰ Δήλον καὶ Δήμνον οὐκ ἂν τις ἐπιτιμήσειε διὰ τὸ καὶ πρότερον ἀντιπεποιῆσθαι τῶν νήσων τούτων, περὶ δὲ τῆς τῶν Ἀλαρτίων χώρας εἰκότως ἂν τις καταμέμνηται. 4 τὸ γὰρ πόλιν σχεδὸν ἀρχαιοτάτην τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ἐπταικνίαν μὴ 5 συνεπανορθοῦν κατὰ πάντα τρόπον, τὸ δ' ἐναντίον ἐξαλείφειν, ἀφαιρου- 20 μένους καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδας τῶν ἠκληροηκότων, δῆλον ὡς οὐδενὶ μὲν ἂν δόξαι τῶν Ἑλλήνων καθήκειν, ἥκιστα δὲ τῶν ἄλλων Ἄθη-

8 τούτους Ursinus, τούτω.

10 <τὰ> addit Wielandt.

20-21 ἀφαιρουμένους Ursinus, ἀφορουμένους.

2-10 Ὅτι—πατρίδας.] Vide app. 1.

12-5 p. 64 Ὅτι—διάθεσιν.] Hanc eclogam arctissime cohaerere cum antecedenti monet Schweighaeuser. Apparet ex verbis ultimis illius eclogae comparatis cum argumento nostri fragmenti.

Pol. XXX, 20 B.-W.; 21 Hu.

6 ναίους. τὸ γὰρ τὴν μὲν ἰδίαν πατρίδα κοινήν ποιεῖν ἅπασιν, τὰς δὲ τῶν
ἄλλων ἀναιρεῖν, οὐδαμῶς οἰκεῖον ἂν φανείη τοῦ τῆς πόλεως ἡθους.
7 πλήν ἢ γε σύγκλητος καὶ τὴν Δῆλον αὐτοῖς ἔδωκε καὶ τὴν Δῆμον
(καὶ τὴν τῶν Ἀλιαρτίων χώραν). καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἀθηναίους τοιαύ-
την ἔσχε διάθεσιν.

8 Exc. Mai. Καὶ τὴν μὲν Δῆμον καὶ τὴν Δῆλον κατὰ τὴν παροιμίαν τὸν
9 132, Boi-
sevain p.
197. λόκον τῶν ὄτων ἔλαβον πολλὰ γὰρ ὑπέμειναν δυσχρηστήματα
συμπλεκόμενοι τοῖς Δηλίοις ἐκ δὲ τῆς τῶν Ἀλιαρτίων χώρας
ὄνειδος αὐτοῖς μᾶλλον ἢ καρπὸς τις συνεξηκολούθησεν.

J. Rhodiorum legationes.

Pol. XXX, 21 B.-W.; 22 Hu.

Exc. Urs. 9 "Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Θεαίδητος εἰσελθὼν εἰς τὴν 10
2 85, de Boor σύγκλητον λόγους μὲν ἐποίησατο περὶ τῆς συμμαχίας ὑπερ-
p. 332. θεμένης δὲ τῆς συγκλήτου τὸ διαβούλιον, οὗτος μὲν μετήλ-
λαξε τὸν βίον κατὰ φύσιν ἔτη γὰρ εἶχε πλείω τῶν ὀγδοήκοντα παρα-
3 γενομένων δὲ φυγάδων ἐκ τε Καύνου καὶ Στρατονικείας εἰς τὴν Ῥώμην
καὶ παρελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον, ἐγένετο δόγμα Ῥοδίου ἐξάγειν τὰς 15
4 φρουρὰς ἐκ τε Καύνου καὶ Στρατονικείας. οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλόφρονα
καὶ Ἀστυμήδην λαβόντες ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἀπέπλευσαν κατὰ σπου-
5 δὴν εἰς τὴν οἰκίαν, δεδιότες μὴ παρακούσαντες οἱ Ῥόδιοι περὶ τοῦ τὰς
φρουρὰς ἐξαγαγεῖν αὐτὸς ἄλλην ἀρχὴν ἐγκλημάτων ποιήσωσιν.

Exc. Urs. 9 "Ὅτι ἐξεπολέμησαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κνώσιοι μετὰ Γορ- 20
86, de Boor τυνίων πρὸς τοὺς Ῥανκίους καὶ συνθήκας ἐποίησαντο πρὸς
p. 332 s. ἀλλήλους ἐνόρκους μὴ πρότερον λύσειν τὸν πόλεμον πρὶν ἢ

4 καὶ—χώραν addit Wunderer collato § 9 et Strabone IX, 2, 30 C 411.

7 δυσχρηστήματα Geel, δυσκληρήματα Dindorf, quod apud Polybium non occurrit;
praeterea difficultates melius hic quadrat quam res adversae, δυσχερήματα

10 Θεαίδητος Ullrich, Θεαίτητος; vide p. 12, 1.

12-13 μετήλλαξε Ursinus, μετήλλαξε.

15 Ῥοδίου Casaubonus, Ῥοδίοις.

22 ἐνόρκους Ursinus, ἐν ἔρκους.

6-9 καὶ—συνεξηκολούθησεν] Etiam haec cum antecedenti fragmento cohaerere ex
argumentis patet.

10-19 "Ὅτι—ποιήσωσιν] Hanc epitomam cum antecedenti (cf. p. 63) cohaerere docet
Schweighaeuser.

20-11 p. 65 "Ὅτι—πρότερον.] De loco huius fragmenti vide app. XXV. Haec collo-
canda non sunt inter res Graeciae, ubi ea collocavit Buettner-Wobst in editione

Pol. XXX, 23 B.-W.; XXXI, 1 Hu.

2 κατὰ κράτος ελεῖν τὴν Ῥαῦκον. οἱ δὲ Ῥόδιοι κομισάμενοι τὰ περὶ τῶν
Καννίων καὶ θεωροῦντες οὐ καταλήγουσαν τὴν ὀργὴν τῶν Ῥωμαίων,
ἐπειδὴ περὶ πάντων ἀκολούθως ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐπειθάρχησαν, εὐθέως
τοὺς περὶ Ἀριστοτέλῃν πρεσβευτὰς καταστήσαντες ἐξέπεμπον εἰς τὴν
3 Ῥώμην, δόντες ἐντολὰς πειράζειν πάλιν περὶ τῆς συμμαχίας. οἱ καὶ παρα- 5
γενηθέντες εἰς τὴν Ῥώμην θερείας ἀκμαζούσης εἰσῆλθον εἰς τὴν σύγκλη-
τον καὶ παραντίκα περὶ τοῦ πεπειθαρχημένοι τὸν δῆμον τοῖς ἐπιταττομέ-
νοισι διεσάφον καὶ παρεκάλον ὑπὲρ τῆς συμμαχίας, πολλοὺς καὶ
4 ποικίλους διακτιθέμενοι λόγους. ἢ δὲ σύγκλητος ἔδωκεν ἀπόκρισιν,
ἐν ἣ τὴν μὲν φιλίαν παρέσιώπησε, περὶ δὲ τῆς συμμαχίας οὐκ ἔφη 10
καθήκειν αὐτῇ τοῦτο συγχωρεῖν Ῥοδίοις κατὰ τὸ παρὸν.

II. RES GRAECIAE.

Gaudium Peraeae.

Pol. XXX, 24 B.-W.; Hu.

Exc. Mai. 24. Ὅμοιοι γὰρ ἦσαν οἱ τὴν Περαίαν κατοικοῦντες τοῖς
133, Boisse- οἰκέταις τοῖς ἐκ τῶν δεσμῶν ἀνελπίστως λελυμένοι, οἵτινες
vain p. 197. ἀπιστοῦντες τοῖς παροῦσι μείζω μὲν διαβαίνουσι τῆς κατὰ

2 Καννίων Ursinus, καννίων.

6 Θερείας Casaubonus, Θερίας.

9 διακτιθέμενοι Naber, διακτιθέμενοι.

12 ἦσαν legit Boissevain addito „sic, non est εἶσιν.”

14 διαβάνουσι Geel, λαμβάνουσι Maius Heyse, ἀμαχουσι vel ἀβαρουσι legit Boissevain.

sua neque inter res Rhodi, ut voluit Metzger p. 30, sed inter res Italiae, ut
apparet ex §§ 3-4. Quod ad tempus attinet, cum Rhodii, quam primum potuerunt,
societatem cum Romanis inire vellent (vide § 2 et c. 21, 4 B.-W.; 22, 4 Hu.), multo
verisimilius est statim post vanam legationem hieme anni 167/6 in senatum intro-
ductam (cf. c. 19, 14 B.-W.; 20, 14 Hu. et c. 21, 1 B.-W.; 22, 1 Hu.) aestate
eiusdem anni novam eorum legationem Romae adfuisse (hic § 3) quam sequentis anni
aestate, quod placuit Hultschio in editione sua; cf. Niese III p. 195.

12-3 p. 66 "Ὅμοιοι—ἐξηλλαγμένον.] Historia Peraeae cohaerens cum rebus Rhodi
secundum normam Nissenii (p. 66 s.) in rebus Graeciae ponenda est. Quod attinet
ad tempus, quamquam iam anno 168/7 libertas Rhodiorum imperio subiectis data
est (cf. Pol. XXX, 5, 12), tamen fragmentum rebus Graeciae eiusdem anni inseren-
9

φύσιν κινήσεως, οὐ δοκοῦσι δὲ γινώσκεσθαι παρὰ τοῖς ἀπαντῶσιν οὐδὲ συνοραῖσθαι διότι λέλυνται σαφῶς, ἐὰν μὴ τι παράλογον ποιῶσι καὶ τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένον.

III. RES PERGAMI.

A. Crudelitas Galatarum.

Diod. XXXI, 13. Di.

Exc. Val. 13. Ὅτι ὁ τῶν βαρβάρων Γαλατῶν στρατηγὸς ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ γενόμενος καὶ συναθροίσας τοὺς αἰχμαλώτους⁵ προᾶξιν ἐπετέλεσάτο βαρβαρικὴν καὶ παντελῶς ὑπερήφανον. τοὺς τε γὰρ τοῖς εἶδει καλλίστους καὶ ταῖς ἡλικίαις ἀκμαιοτάτους καταστέφας ἔθυσσε τοῖς θεοῖς, εἴ γέ τις τῶν θεῶν δέχεται τὰς τοιαύτας τιμὰς τοὺς δὲ ἄλλους πάντα κατηκόντισεν, πολλῶν μὲν ἐν αὐτοῖς γνωρίζομένων διὰ τὰς προγεγενημένας ἐπιξενώσεις, οὐδενὸς δὲ διὰ τὴν φιλίαν¹⁰ ἐλευσμένου. καὶ θανασιόν οὐδὲν εἰ βάρβαροι παρ' ἐλπίδας κατορθώσαντες ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐχρήσαντο τοῖς εὐτυχήμασιν.

¹ ἀκμαιοτάτους Valesius, ἀκμιοτάτα.

⁷⁻⁸ καταστέφας Wesseling, καταστρέψασ.

⁹ πάντα κατηκόντισεν] πάντα. . . κατηκόντισεν. an inserendum ἄμχ? Boissevain. — πολλῶν Valesius, πολλοῖσ.

dum non est, cum fragmentum antecedens (Exc. Mal. 132, Boissevain p. 197) ex rebus Italiae anni 167/6 fluxerit; vide p. 64. Primi autem versus lectione (vide adn. crit.) concidit coniectura, quam protulit v. Gelder *Geschichte der alten Rhodier* p. 158 fragmentum partem putans orationis habitae, cum Calynda anno 163 a. Chr. n. Rhodiis reddita est.

⁴⁻¹² Ὅτι—εὐτυχήμασιν.] Cum fragmentum, quod in Excerptis Valesianis antecedit (n. 277, Buettner-Wobst p. 281) ex rebus Italiae anni 167/166 sumptum sit (vide p. 49), verisimillimumque sit fragmentum, quod ibi secundum sequitur (n. 280, l. l. p. 282) ex rebus Syriae eiusdem anni fluxisse (vide p. 68), fragmentum nostrum et quod sequitur, quibus de Galatis et Eumene sermo est, item ex rebus Pergami eiusdem anni manasse necesse est. Unde patet hanc rem referendam non esse ad eam Galatarum seditionem, qua permotus Attalus anno 168/7 Romam venerat (cf. Pol. XXX, 1, 3; p. 1), ut Niese III, p. 199 et v. Gelder *Gallatarum res in Graecia et Asia gestae* p. 265 voluerunt, sed, ut vidit Staehelin *Geschichte der kleinasiatischen Galater*² p. 71, ad seditionem ortam, postquam Eumenes anno 167/6 inclementiam senatus expertus est; cf. Pol. XXX, 19, 12 B.-W.; 20, 12 Hu.

B. Sapiencia Eumenis.

Diod. XXXI, 14. Di.

Exc. Val. 279. 14 Ὅτι ὁ Εὐμένης ξενολογήσας τὰ τε ὀψώνια ἅπασιν ἀπέδωκε καὶ δωρεαῖς ἐτίμησε καὶ ἐπαγγελίαις ἐφρηγαγῶγει πάντας, ἐκκαλούμενος τὴν εὖνοιαν, οὐχ ὁμοίως τῷ Περσεῖ. ἐκεῖνος γὰρ διαμυρίων Γαλατῶν παραγενομένων εἰς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, ἀπετρόφατο τὴν τηλικαύτην συμμαχίαν, ἵνα φείσῃται τῶν χρημάτων ὁ δ' Εὐμένης οὐ λίαν εὐπορούμενος ξενολογῶν δωρεαῖς ἐτίμα τοὺς δυναμένους (μάλιστα) χρείας παρέχεσθαι. τοιγαροῦν ἐκεῖνος μὲν οὐ βασιλικὴν μεγαλοφροσύνην ἀλλ' ἰδιωτικὴν τοῦ τυχόντος ἀναλαβὼν μικροφυχίαν ἅμα τῇ βασιλείᾳ πάση καὶ τὸν τηρηθέντα πλοῦτον ἐπέιδεν αἰχμάλωτον, οὗτος δὲ τῆς νίκης πάντα δεύτερα τιθέμενος οὐ μόνον ἐκ μεγάλων κινδύνων ἐρρύσατο τὴν βασιλείαν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ τῶν Γαλατῶν ἔθνος ὑποχείριον ἐποίησατο.

IV. RES SYRIÆ.

A. Ludi Antiochi.

Pol. XXX, 25, 1 B.-W.; XXXI, 3, 1 Hu.

a. Athen. V. 194^a.

b. Athen. X, 439^b.

25 (XXXI, 3) Ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ἐν δὲ τῇ πρώτῃ καὶ τριακοστῇ βασιλεὺς ἀκούσας τοὺς ἐν Μακε- ὁ αὐτὸς Πολύβιός φησι συντελοῦντα

⁶ δ' Valesius, δὲ.

⁷ (μάλιστα) add. Salmasius in codicis lacuna.

¹⁻¹² Ὅτι—ἐποίησατο] Cum ex adnotatione antecedenti sequatur, ut etiam hoc fragmentum ex rebus Pergami anni 167/6 fluxerit, apparet recte Staehelin *Geschichte der Kleinasiatischen Galater*² p. 71; 61. et viros doctos ibi laudatos hanc deditionem Galatarum referre ad seditionem eiusdem anni neque ad annum 183 a. Chr. n. eam pertinere, ut contenderunt Koepf *Rheinisches Museum* 40, 124 ss. et Pedrolini *regno di Pergamo* p. 52.

¹³ Ὁ δ' αὐτὸς e. q. s.] Cum ludi Aemilii Pauli anno 168/7 acti sint (cf. p. 29), patet ludos Antiochi ad gloriam eorum superandam institutos quam primum post eos esse ponendos multoque verisimilium esse eos anno 167/6 celebratos esse, quam secundum Hultschii editionem anno 166/65. — ἐν—τριακοστῇ] vide app. XXV.

a. Athen. V, 194^c.b. Athen. X, 439^b.

δονία συντελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ αὐτὸν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἀγῶνας
 Αἰμίλιου Παύλου τοῦ Ῥωμαίων
 στρατηγοῦ βουλόμενος τῇ μεγα-
 λουργίᾳ ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον
 ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς
 τὰς πόλεις καταγγελοῦντας τοὺς
 ἔσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ
 Δάφνης, ὡς πολλὴν γενέσθαι τῶν
 Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐ-
 τὸν ἀφιξίν. συγκαλέσαι πάντας
 Ἑλλήνας καὶ τῶν βουλομένων τοὺς
 πολλοὺς ἐπὶ τὴν θέαν.

Diod. XXXI, 16, 1 Di.

Exc. Val. 280.
Buettner-Wobst
p. 282.

16 Ὅτι ἔναι τῶν ἐπιβολῶν τοῦ Ἀντιόχου καὶ τῶν πρά-
 ξων βασιλικαὶ καὶ θανμάσαι τελέως ἦσαν, τινὲς δὲ πάλιν
 οὕτως εὐτελεῖς καὶ ληρώδεις ὡσθ' ὀλοσχερῶς ὑπὸ πάντων
 καταφρονεῖσθαι. συντελῶν γὰρ τοὺς ἀγῶνας πρῶτον μὲν ἐναντίαν τοῖς
 ἄλλοις βασιλεῦσιν ἔσχε προαίρεσιν. ἐκεῖνοι γὰρ αὖξοντες τὴν ἰδίαν βασι-
 λείαν καὶ δυνάμει καὶ χρημάτων πλήθει, καθὸ οἰοί τ' ἦσαν ἐπεκρῦπ-
 τιστο τὴν διαίρεσιν διὰ τὴν Ῥωμαίων ὑπεροχὴν οὗτος δὲ τὴν ἐναντίαν
 λαβῶν διάθεσιν συνήγαγε σχεδὸν ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τοὺς ἐπιφα-
 νεστάτους ἀνδρας εἰς τὴν πανήγυριν, πάντα τὰ τοῦ βασιλείου μέρη δια-
 φερόντως ἐκόσμησεν, εἰς ἓνα δὲ τόπον ἀνδροίσας καὶ καθάπερ ἐπὶ σκηνὴν
 ἀναβιβάσας τὴν βασιλείαν ἄπασαν ἐποίησε μηδὲν ἀγνοεῖν τῶν περὶ αὐτόν.

3-4 μεγαλουργία] μεγαλοεργικιδωρεῖ in
 cod. A ex glossa ortum, μεγαλοδωρεῖ
 Casaubonus (μεγαλοδωρεῖ), sed magnifi-
 centia, non liberalitas hic postulatur.

9-10 τῶν βουλομένων τοὺς πολλοὺς]
 κερτεῖν βουλόμενον τοῦ Παύλου Hultsch.
 τῶν πολλῶν τοὺς βουλομένους Meineke.

19 βασιλείου Salmasius, βασιλέωσ.

8 Δάφνης] Daphne prope Antiochiam sita est (vide iuxta versum 1^b).
 11-21 Ὅτι—αὐτὸν.] Cum fragmentum, quod sequitur (Exc. Val. 281, Buettner-
 Wobst p. 282 s.) ex enarratione ludorum desumptum sit, hanc eorum reprehensionem
 narrationem ipsam praecessisse apparet.

2 ἀρχὴν δ' ἐποίησατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν.
 3 καθηροῦντό τινες Ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἀλυσιδωτοῖς,
 4 ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι μεθ' οὓς Μυσοὶ πεντα-
 5 κισχίλιοι, συνεχεῖς δ' ἦσαν Κίλικες εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθω-
 6 πλισμένοι τρισχίλιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. ἐπὶ δὲ τούτοις Θρᾷκες
 7 τρισχίλιοι καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι. τούτοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δι-
 8 μύριοι καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες, οἳ ἐπη-
 9 κολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τετταράκοντα. τούτων κατόπιν ἦσαν
 10 ἵππεῖς Νισαῖοι μὲν χίλιοι πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν
 11 χρυσοφάλαροι καὶ χρυσοστέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφάλαροι. μετὰ δὲ
 12 τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι Ἐταῖροι ἵππεῖς οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χίλιους,
 13 πάντες χρυσοφάλαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν Φίλων σύνταγμα, ἴσον
 14 καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐτίλεκτοι χίλιοι,
 15 οἳ ἐπηκολούθει τὸ καλούμενον ἄγλημα, κράτιστον εἶναι δοκοῦν σύστημα
 16 τῶν ἵππέων, περὶ χίλιους. τελευταῖα δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος, οἰκείως
 17 τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένον τοῖς ὅπλοις
 18 ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. πάντες δ' οἱ προειρημένοι εἶχον
 19 πορφυρᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζφωτάς. ἐπὶ δὲ
 20 τούτοις ἔξιπα μὲν ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ τετταράκοντα, ἔπειτα ἐλε-
 21 φάντων ἄρμα καὶ συνωρίς. καθ' ἓνα δὲ εἶποντο ἐλέφαντες διεσκευασμένοι
 22 τριάκοντα καὶ ἕξ.
 23 Τὴν δ' ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ
 24 λεκτέον. ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακοσίους, χρυσοῦς ἔχοντες
 25 στεφάνους, βόες δ' εὐτραφεῖς περὶ χίλιους, θεωρίδες δὲ βραχὺ λείπουσαι
 26 τριακοσίαν, ἐλεφάντων δὲ ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων
 27 πλῆθος οὐ δυνατόν ἐξηγήσασθαι πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγο-
 28 μένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων εἰδῶλα
 29 διήγετο, τὰ μὲν κεχρονωμένα, τὰ δ' ἡμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσοις. καὶ

4 συνεχεῖς δ' ἦσαν Κίλικες Dindorf, συνεχεῖς ἦσαν κίλικες δ'.

6-7 δισμύρι καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες] δισμύρι
 καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι (οἱ μὲν χρυσᾶσπιδες) ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες Reiske,
 δισμύρι (χρυσᾶσπιδες μὲν μύριοι) καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι, (οἱ) δὲ ἄλλοι
 ἀργυράσπιδες Kaibel.

9 Νισαῖοι Casaubonus, πισίαι.

19 τετταράκοντα] τετρκόσια Reiske.

20 διεσκευασμένοι Schweighaeuser (cf. p. 198^b), διεσκευασμένοι.

24 θεωρίδες Casaubonus, θεωρία

28 διήγετο] κρήγετο Kaibel.

δονία συντετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ αὐτὸν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἀγῶνας
 Αἰμίλιον Παῦλον τοῦ Ῥωμαίων
 στρατηγοῦ βουλόμενος τῇ μεγα-
 λουργίᾳ ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον
 ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς 5
 τὰς πόλεις καταγγελοῦντας τοὺς
 ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ
 Δάφνης, ὡς πολλὴν γενέσθαι τῶν
 Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐ-
 τὸν ἀφιξίν.

συγκαλέσαι πάντας

Ἑλλήνας καὶ τῶν βουλομένων τοὺς
 πολλοὺς ἐπὶ τὴν θέαν.

Diod. XXXI, 16, 1 Di.

Exc. Val. 280.
 Buettner-Wobst
 p. 282.

16 Ὅτι ἔναι τῶν ἐπιβολῶν τοῦ Ἀντιόχου καὶ τῶν πρά-
 ξεων βασιλικαὶ καὶ θανμάσαι τελέως ἦσαν, τινὲς δὲ πάλιν
 οὕτως εὐτελεῖς καὶ ληρώδεις ὡσθ' ὀλοσχερῶς ὑπὸ πάντων
 καταφρονεῖσθαι. συντελῶν γὰρ τοὺς ἀγῶνας πρῶτον μὲν ἐναντίαν τοῖς
 ἄλλοις βασιλεῦσιν ἔσχε προαίρεσιν. ἐκεῖνοι γὰρ αὐξοῦντες τὴν ἰδίαν βασι-
 λείαν καὶ δυνάμει καὶ χρημάτων πλήθει, καθὼ οἱοί τ' ἦσαν ἐπεκρῦπ-
 τοντο τὴν διαίρεσιν διὰ τὴν Ῥωμαίων ὑπεροχὴν οὗτος δὲ τὴν ἐναντίαν
 λαβῶν διάθειν συνήγαγε σχεδὸν ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τοὺς ἐπιφα-
 νεστάτους ἀνδρας εἰς τὴν πανήγυριν, πάντα τὰ τοῦ βασιλείου μέρη δια-
 φερόντως ἐκόσμησεν, εἰς ἓνα δὲ τόπον ἀθροίσας καὶ καθάπερ ἐπὶ σκηνὴν 20
 ἀναβιβάσας τὴν βασιλείαν ἄπασαν ἐποίησε μὴδὲν ἀγνοεῖν τῶν περὶ αὐτόν.

3-4 μεγαλουργία] μεγαλοεργικιδωρεῦ in
 cod. A ex glossa ortum, μεγαλοδωρεῖα
 Casaubonus (μεγαλοδωρεῖα), sed magnifi-
 centia, non liberalitas hic postulat.

9-10 τῶν βουλομένων τοὺς πολλοὺς]
 κρτεῖν βουλούμενον τοῦ Παύλλου Hultsch,
 τῶν πολλῶν τοὺς βουλούμενους Meineke.

19 βασιλείου Salmasius. βασιλέωσ.

8 Δάφνης] Daphne prope Antiochiam sita est (vide iuxta versum 1^b).
 11-21 Ὅτι—κίτων.] Cum fragmentum, quod sequitur (Exc. Val. 281, Buettner-
 Wobst p. 282 s.) ex enarratione ludorum desumptum sit, hanc eorum reprehensionem
 narrationem ipsam praecessisse apparet.

2 ἀρχὴν δ' ἐποίησατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν.
 3 καθηγοῦντό τινες Ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἀλυσιδωτοῖς,
 ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι μεθ' οὓς Μυσοὶ πεντα-
 4 κισχίλιοι. συνεχεῖς δ' ἦσαν Κίλικες εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθω-
 5 πλισμένοι τρισχίλιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. ἐπὶ δὲ τούτοις Θρᾷκες 5
 τρισχίλιοι καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι. τούτοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δισ-
 μύριοι καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες, οἳ ἐπη-
 6 κολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τετταράκοντα. τούτων κατόπιν ἦσαν
 ἵππεῖς Νισαῖοι μὲν χίλιοι πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν
 7 χρυσοφάλαροι καὶ χρυσοστέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφάλαροι. μετὰ δὲ 10
 τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι Ἑταῖροι ἵππεῖς οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χίλιους,
 8 πάντες χρυσοφάλαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν Φίλων σύνταγμα, ἴσον
 καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι,
 οἳ ἐπηκολούθει τὸ καλούμενον ἄγγμα, κράτιστον εἶναι δοκοῦν σύντημα
 9 τῶν ἵππέων, περὶ χίλιους. τελευταῖα δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος, οἰκειῶς 15
 τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων τοῖς ὄπλοις
 10 ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. πάντες δ' οἱ προεξηρημένοι εἶχον
 11 πορφυρᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζωφιάς. ἐπὶ δὲ
 τούτοις ἔξιππα μὲν ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ τετταράκοντα, ἔπειτα ἐλε-
 φάντων ἄρμα καὶ συνωρίς. καθ' ἓνα δὲ εἶποντο ἐλέφαντες διεσκευασμένοι 20
 τριάκοντα καὶ ἕξ.
 12 Τὴν δ' ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ
 λεκτέον. ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακοσίους, χρυσοῦς ἔχοντες
 στεφάνους, βόες δ' εὐτραφεῖς περὶ χίλιους, θεωρίδες δὲ βραχὺ λείπονσαι
 13 τριακοσίων, ἐλεφάντων δὲ ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων 25
 πλῆθος οὐ δυνατόν ἐξηγήσασθαι πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγο-
 μένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέει δὲ ἡρώων εἰδωλα
 14 διήγρητο, τὰ μὲν κεχρυσωμένα, τὰ δ' ἡμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσις. καὶ

4 συνεχεῖς δ' ἦσαν Κίλικες Dindorf, συνεχεῖς ἦσαν κίλικες δ'.

6-7 δισμύριοι καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες] δισμύριοι
 καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι (οἱ μὲν χρυσᾶσπιδες) ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες Reiske.
 δισμύριοι (χρυσᾶσπιδες μὲν μύριοι) καὶ χαλκᾶσπιδες πεντακισχίλιοι, (οἱ) δὲ ἄλλοι
 ἀργυράσπιδες Kaibel.

9 Νισαῖοι Casaubonus, πισαῖοι.

19 τετταράκοντα] τετρακόσια Reiske.

20 διεσκευασμένοι Schweighaeuser (cf. p. 198^b), διεσκευασμένοι.

24 θεωρίδες Casaubonus, θεωρία

28 διήγητο] παρήγητο Kaibel.

Diod. XXXI, 16, 2 Di.

Pol. XXX, 25-27 B.-W.; XXXI, 3-5 Hu.

ριον, ποτὲ δὲ ῥίπτων τὸν ψωμόν ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο καὶ περιήγει πάντα τὸν πότον, πρό- πόσεις λαμβάνων ὁρ- θὸς

καὶ τοῖς ἀκροά- μασι προσπαίζων. καὶ δὴ ποτε προκοπιούσης

ἐπὶ πολὺ τῆς ἐσιτιάσεως καὶ τῶν πλειόνων ἤδη κεχωρισμένων, ἦκεν ὑπὸ τῶν μίμων εἰσφερόμε- νος περικεκαλυμμένος.

τεθείς δὲ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπὸ τῶν συμπαιζόντων, μετὰ ταῦτα τῆς συμφω- νίας προκαλουμένης ἀνε- πήδα γυμνὸς καὶ τοῖς μίμοις προσπαίζων ὡρ- 20

χεῖτο τῶν ὀρχήσεων τὰς γέλωτα καὶ χλευασμὸν εἰσθνίας ἐπισπᾶσθαι, ὡς πάντας αἰσχυνθέντας ἐπὶ

a. Athen. V, 194^c-195^f. ψωμόν, ποτὲ δὲ τὸ πο- τήριον ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο καὶ περιήγει τὸν πότον, προ- πόσεις λαμβάνων ὁρ- 5

θὸς ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροά- μασι προσπαίζων.

προϊούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνοουσίας 10

καὶ πολλῶν ἤδη κεχωρισ- μένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσφέρειτο ὄλος κεκαλυμμένος καὶ

εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο ὡς εἰς ὧν δῆτα τῶν μίμων. καὶ τῆς συμφωνίας προ- καλουμένης, ἀναπηδή- σαις

ὡρ- 20 χεῖτο καὶ ὑπεκρίνετο με- τὰ τῶν γελωτοποιῶν ὥστε πάντας αἰσχυνομένους

b. Athen. X, 439^{b-d}. ψωμόν, ποτὲ δὲ τὸ πο- τήριον ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο καὶ περιήγει τὸν πότον προ- πόσεις λαμβάνων ὁρ- 5

θὸς ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ τοῖς ἀκροά- μασι προσπαίζων.

καὶ ἐπὶ τῶν μίμων εἰσφέρειτο ὄλος συγκεκαλυμμένος

καὶ ἐτίθετο εἰς τὴν γῆν ὡς εἰς ὧν τῶν μίμων καὶ τῆς συμφωνίας προ- καλουμένης ὁ βασιλεὺς ἀναπηδήσας

ὡρ- 20 χεῖτο καὶ προσέπαιζε τοῖς μίμοις, ὥστε πάν- τας αἰσχύνεσθαι. [τοι-

17-18 προκαλουμένης] προσ- κλουμένης cf. iuxta apud Athen. V, 194^c-195^f.

1 ῥίπτων Salmasius, νίπ- των.

2 ψωμόν Salmasius, ψο- μόν.

4 πότον Valesius collato Athenaeo, τόπον.

5-6 ὁρθὸς Valesius, ὁρ- θῶς δὲ.

13-14 εἰσφερόμενος Din- dorf, ἐκφερόμενος.

22 γέλωτα Salmasius, γέ- λωτας.

24-3 p. 73 ταῦτα—ἀπαιδευσίαι] Hisce suis paucis verbis Athenaeus complectitur, quae leguntur apud Diodorum p. 73, 2-20 καὶ—ἔστιν.

Diod. XXXI, 16, 2 Di.

Pol. XXX, 25-27 B.-W.; XXXI, 3-5 Hu.

τοῖς πραττομένοις φεύ- γειν ἐκ τοῦ πότου, καὶ ἕκαστον τῶν ἀπηνηκό- των ἐπὶ τὴν πανήγυριν, ὅτε μὲν εἰς τὴν ὑπερ- 5

βολὴν τῆς χορηγίας ἐμ- βλέψαι καὶ τὴν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ πομπείαις οἰκονομίαν καὶ διάταξιν τῶν ὄλων, καταπλήττε- 10

σθαι καὶ θαυμάζειν καὶ τὸν βασιλέα καὶ τὴν βα- σιλείαν, ὅτε δὲ εἰς αὐτὸν ἀτενίσαι καὶ τὸ τῶν ἐπι- τηδευμάτων κατεγνωσ- 15

μένον, ἀπιστεῖν, εἰ περὶ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φύ- σιν τοσαύτην ἀρετὴν καὶ κακίαν ὑπάρξει δυνα- τόν ἔστιν.

20

ταῦτα δὲ πάντα συνε- τελέσθη ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνο- σφίσαστο, παρασπονδή- 25

σας τὸν Φιλομήτορα βα- σιλέα παιδίσκον ὄντα, τὰ δὲ καὶ τῶν φίλων συμ- βαλλομένων. ἱεροσυλήκει δὲ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν 30

ἰερωῶν.

3 ἕκαστον Valesius, ἕκασ- τος.

14 ἀτενίσαι Dindorf, ἀτε- νίσαι.

a. Athen. V, 194^c-195^f. φεύ- γειν.

b. Athen. X, 439^{b-d}. αὐτὰ ἀπεργάζεται τοὺς ταλαιπώρους ἢ πρὸς τῇ μέθῃ ἀπαιδευσία.]

5

10

15

20

25

30

30

26 <τὰ> add. Musurus.

B. Legatio Ti. Gracchi.

Pol. XXX, 27 B.-W.; XXXI, 5 Hu.

Diod. XXXI, 17 Di.

Exc. Urs. 9 "Ότι μετὰ τὴν συντέλειαν
87, de Boor τῶν ἀγώνων, ἄρτι τού-
p. 333. των γεγονότων, ἦγον οἱ

Exc. Val. 282, "Ότι τούτων συντε-
Buettner-Wobst λεσθέντων
p. 283 s.

περὶ τὸν Τεβέριον πρεσβευταί, κα-
2 τασκόπων ἔχοντες τάξιν. οἷς οὕτως 5
ἐπιδεξίως ἀπήντησεν Ἀντίοχος καὶ
φιλοφρόνως, ὥστε μὴ οἶον τοὺς περὶ
τὸν Τεβέριον ὑποπιεῦσαι τι περὶ
αὐτοῦ πραγματικὸν ἢ παρατριβῆς
ἔμφασιν ἔχον ἐκ τῶν κατὰ τὴν 10
Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλὰ καὶ τῶν λεγόν-
των τι τοιοῦτον καταγινώσκειν διὰ
τὴν ὑπερβολὴν τῆς κατὰ τὴν ἀπάν-
3 τησιν φιλανθρωπίας· ὅς γε πρὸς
τοῖς ἄλλοις καὶ τῆς αὐλῆς παρε- 15
χώρησε τοῖς πρεσβευταῖς, μικροῦ
δὲ καὶ τοῦ διαδήματος κατὰ τὴν
ἐπίφασιν, καίπερ οὐκ ἂν τῇ προαι-
4 ρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ τοῦναντίον ἄλ-
λοτριώτατα διακείμενος πρὸς Ῥω- 20
μαίους).

4 Τεβέριον] Hanc formam, cum et
in inscriptionibus (cf. Beulé l' Acropole
d' Athènes I, 305) et per dittographiam
apud Polybium III, 69, 7. 11; 70, 1. 6;
72, 1; 75, 1 inveniatur, omnibus locis
restituendam esse monet Dindorf Jahr-
bücher für classische Philologie 1869 p.
125 s.; cf. Dittenberger Hermes 1872
p. 134.

19-21 ἄλλοτριώτατα—Ῥωμαίους] add.
Schweighaeuser collato Diodoro iuxta.

10-12 τῆς δοκούσης—προσκοπῆς.] Haec Polybio, contra quae in Excerpto Ursi-
niano leguntur (10-11 ἴκ—Ἀλεξάνδρειαν), eclogario debere videntur; verba enim ὑπο-
κουρεῖν et προσκοπή Polybii valde propria sunt.

ἦγον οἱ
τοῦ Γράκχου πρεσβευταὶ κατασκε-
5 ψόμενοι τὴν βασιλείαν. οἷς ὁ βασι-
λεὺς ὠμίλησε φιλοφρόνως, ὥστε
μηδὲν ὑποπιεῦσαι περὶ
αὐτοῦ πραγματικὸν ἢ διαφορᾶς
10 ἔμφασιν ἔχον τῆς δοκούσης ὑπο-
κουρεῖν ἐκ τῆς κατὰ τὴν Αἴγυπτον
γενομένης προσκοπῆς.

οὐκ ἦν <δὲ> τῇ προαι-
ρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον
ἄλλοτριώτατα διέκειτο πρὸς Ῥω-
μαίους.

1-2 συντελεσθέντων Valesius, συνελ-
θέντων.

10 ἔχον Salmasius, ἔχων.

12 προσκοπῆς Wesseling, προσκοπῆς.

18 <δὲ> add. Valesius.

V. RES ÆGYPTI.

Seditio Dionysii.

Diod. XXXI, 15^a Di.

Exc. de Insi-
diis 26, de Boor
p. 198 s.

"Ότι τῶν φίλων Πτολεμαίου Διονύσιος ὁ καλούμενος
Πετοσάραπης ἐπεχείρησεν ἐξιδιοποιεῖσθαι τὰ πράγματα
παρὸ καὶ τῆ βασιλεία μεγάλους κινδύνους περιέστησεν.
ισχύων γὰρ μάλιστα τῶν περὶ τὴν αὐλήν καὶ πάντων Αἰγυπτίων προέχων,
ἐν τοῖς κατὰ πόλεμον κινδύνους κατεφρόνησε τῶν βασιλέων ἀμφοτέρων 5
διὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀπειρίαν. προσποιηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ πρεσβυ-
τέρου παρακεκλησθῆναι πρὸς φόνον ἐμφύλιον, διέδωκε λόγον εἰς τὰ πλήθη,
φάσκων ἐπιβουλεύεσθαι τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ.
συνδραμόντος δὲ τοῦ πλήθους εἰς τὸ στάδιον, καὶ πάντων παροξυνθέντων
ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐπιχειρεῖν ἀνελεῖν μὲν τὸν πρεσβύτερον, ἐγχειροῖσαι δὲ 10
τῷ νεωτέρῳ τὴν βασιλείαν, ἀπαγγελεύσει δὲ τῆς ταραχῆς εἰς τὴν αὐλήν,
ὁ βασιλεὺς μεταπεμπόμενος τὸν ἀδελφὸν ἀπελογεῖτο μετὰ δακρύων, μὴ
πιστεύειν τῷ τὴν βασιλείαν ἐπιχειροῦντι σφετερίσασθαι, καὶ τῆς ἀμφο-
τέρων ἡλικίας καταπεφρονηκότι. εἰ δ' ἔτι διστάζων τῇ διανοίᾳ φοβῆται,
παραλαμβάνειν αὐτὸν ἐκέλευσε καὶ τὸ διάδημα καὶ τὴν ἀρχήν. ταχὺ δὲ 15
τοῦ μειρακίου τὸν ἀδελφὸν ἀπολύοντος τῆς ὑποψίας, ἀμφοτέροι βασιλικὰς
ἀναλαβόντες στολὰς ἐξῆλθον εἰς τὸ πλῆθος, φανερόν ποιούντες πᾶσιν,
ὡς ὁμονοοῦσιν. ὁ δὲ Διονύσιος ἀποτυχὼν τῆς ἐπιβολῆς ἐκποδῶν ἑαυτὸν
ἐποίησε καὶ τὸ μὲν πρῶτον διαπεμπόμενος ἔπειθε τῶν στρατιωτῶν τοὺς
οἰκείους ἀποστάσεως κοινωνεῖν τῶν ἐλπίδων, εἴτα εἰς Ἐλευσίαν ἀναχωρή- 20

2 Πετοσάραπης Mueller, πετοσαράτης.

6-7 πρεσβυτέρου edd., πρεσβύτου.

10 ἀνελεῖν edd., ἀνελεῖ (sine accentu).

20 εἰς Ἐλευσίαν Mueller, εἰσελεῖσιν.

1-7 p. 76 "Ότι—βουλομένους] Cum teste Porphyrio (apud Eusebium p. 162 Schoene;
cf. Niese III p. 209) fratres ab anno Philometoris XII usque ad eiusdem annum
XVII, i.e. ab Olymp. 152, 3 usque ad Olymp. 153, 4 (170—165 a. Chr. n.) ambo
iunctim regnaverint crimenque hoc Dionysii tantum concordia fratrum iam suspecta
struendum fuerit, fragmentum nostrum ad finem communis imperii collocandum est.
Cum autem res Aegypti a Polybio in fine cuiusque anni enarrentur (cf. Nissen p.
66 s.), fragmento sequenti (de ins. n. 27), quod de rebus Syriae anni 166/165 agit
(vide p. 78), impedimur, quominus ultra annum 167/6 progrediamur.

www.libtool.com Pöl. XXX, 29 B.-W.; 23 Hu.

των ἔτι καθιέναι, πρὶν ἢ τὸν βαλανείτην τὸ μὲν ὑπάρχον ὕδωρ ἀφεῖναι
 5 πᾶν, ἕτερον δὲ καθαρὸν ἐγγέαι. τοῦτο δ' ἐποίουν, ὑπολαμβάνοντες
 6 ὡσανεὶ μαίνεσθαι καθιέντες εἰς ταῦτό τοις προειρημένοις ὕδωρ. τοὺς δὲ
 συριγμούς τοὺς ἐν ταῖς κοιναῖς πανηγύρεσι τῶν Ἑλλήνων καὶ τοὺς
 χλευασμούς, ὅτε τις ἐπιβάλοιτο κηρύττειν τινὰ τῶν προειρημένων, οὐδ' ⁵
 7 ἂν ἐξηγήσατο ῥαδίως οὐδεὶς. ἐθάρρει δὲ καὶ τὰ παιδάρια κατὰ τὰς
 ὁδοὺς ἐκ τῶν διδασκαλείων ἐπανάγοντα κατὰ πρόσωπον αὐτοὺς προδότας
 ἀποκαλεῖν. τοιαύτη τις ὑπέδραμε προσκοπή καὶ μῖσος κατὰ τῶν προειρη-
 μένων.

III. RES SYRIÆ.

Antiochus Artaxiam devincit.

Diod. XXXI, 17^a Di.

Exc. de Indi- ¹⁰ "Ὅτι Ἀρταξίας, ὁ τῆς Ἀρμενίας βασιλεύς, ἀποστάς Ἀντιό-
 dius 27, de Boor. χου, πόλιν ἔκτισεν ἐπώνυμον ἑαυτοῦ, καὶ δυνάμεις ἀδράς
 p. 199. συνήγαγεν. ὁ δὲ Ἀντίοχος ἰσχύων κατ' ἐκείνους τοὺς
 χρόνους ὡς οὐδεὶς τῶν ἄλλων βασιλέων, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτὸν καὶ
 νικήσας ἠνάγκασε ποιεῖν τὸ προστατιτόμενον.

¹ βαλκυνείτην thesauri Stephanei editores Angli, βαλκυνίτην. — ἀφεῖναι Bekker, ἀφιέναι.

³ ὡσανεὶ Valesius, ὡς ἂν εἶ.

⁵ ἐπιβάλοιτο Reiske, ἐπιβάλοι.

⁸ τῶν Valesius, τόν.

¹⁰ Ἀρταξίας Mueller collatis Strabone XI, p. 528, Appiano Syr. 45. 66, Polybio XXV, 2, 12 B.-W.; Hu., Diodoro XXXI, 22, Ἀρτάξης.

10-14 "Ὅτι—προστατιτόμενον.] Cum aestate vel autumnno anni 166 a. Chr. n. Antiochus ierit in expeditionem, qua haec victoria parta est (cf. Niese III p. 216), patet eventus belli anno 166/5 enarratos esse; cf. Niese III p. 217.

De App. Syr. 45. 66 vide app. XXVI.

IV. RES ÆGYPTI.

Seditio in Ægypto.

Diod. XXXI, 17^b Di.

Exc. de Insti- ¹⁰ "Ὅτι πάλιν ἄλλη κίνησις συνέστη κατὰ τὴν Θηβαῖδα,
 dius 28, de Boor. ἐμπεσοῦσης ὁρμῆς τοῖς πλήθεσι πρὸς ἀπόστασιν. ὁ δὲ
 p. 199 s. βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἀναζεύξας ἐπ' αὐτοὺς μετὰ πολλῆς
 δυνάμεως, τὰ μὲν ἄλλα μέρη τῆς Θηβαίδος ῥαδίως προσηγάγετο· τῆς δὲ
 καλουμένης Πανῶν πόλεως βεβηκνίας ἐπί τινος ἀρχαίου χώματος, καὶ ⁵
 δοκούσης ὄχυρᾶς εἶναι ἐκ δυσπροσίτου, συνέδραμον εἰς ταύτην οἱ πρακτι-
 κάτατοι τῶν ἀφεστηκότων. Πτολεμαῖος δὲ <καίπερ> τὴν τε ἀπόνοιαν
 ἐκνοήσας Ἀιγυπτίων καὶ τοῦ τόπου τὴν ὄχυρότητα, συνίστατο πολιορκίαν
 καὶ πᾶσαν κακοπάθειαν ὑπομείνας ἐκράτησε τῆς πόλεως καὶ κολάσας
 τοὺς αἰτίους ἐπανήλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. ¹⁰

⁴ τῆς δὲ Mueller, καὶ τῆς.

⁵ Πανῶν—τινος edd. πάντων πόλεως βεβηκνίαν σίτινο.

⁷ <καίπερ> add. Mueller. — ἐκνοήσας suppl. idem.

1-10 "Ὅτι—Ἀλεξάνδρειαν.] Quamquam hoc fragmentum (n. 28) arctissime cohaerere videtur cum eo, quod secundum antecedit ex rebus anni 167/6 petitum (vide supra p. 75), tamen, ne cum eo coniungamus intercedente fragmento n. 27, ex rebus Syriae anni 166/5 (vide p. 78) desumpto, prohibemur.

OLYMP. 153, 4.

I. RES ITALIÆ.

A. Legationes Prusiae et Asianorum.

Pol. XXX, 30 B.-W.; XXXI, 6 Hu.

Liv. Periocha XLVI.

Exc. Urs.⁹ 30 (XXXI, 6) Ὅτι εἰς
90, de Boor τὴν Ῥώμην παραγεγο-
p. 333 s. νότων πρεσβευτῶν πλειό-
νων καὶ ἐτέρων, ἐπιφανεστάτων δὲ
παρὰ μὲν Ῥοδίων τῶν περὶ Ἄστυ- 5
μήδην, παρὰ δὲ τῶν Ἀχαιῶν τῶν
περὶ Εὐδρέαν καὶ Ἀναξίδαμον καὶ
Σάτυρον, παρὰ δὲ Προσίου τῶν
περὶ Πύθωνα, τούτοις ἐχρημάτισεν
2 ἡ σύγκλητος. οἱ μὲν οὖν παρὰ 10
τοῦ Προσίου κατηγορίαν ἐποιούνη
Εὐμένους τοῦ βασιλέως, φάσκοντες

legati Prusiae regis
questi sunt de Eumene,

5-6 Ἄστυμήδην Ursinus, ἄστυμίδην
11 ἐποιούνη Benseleer, ἐποιούνη.

1 Ὅτι e.q.s.] Excerptis Urs. 90, 91, de Boor p. 333—337, narratione ad res Italiae redeunte iam annus tertius Olympiadis 153 absolutus est, novoque anno quarto haec fragmenta attribuenda sunt. Nec tamen n. 92, de Boor p. 337, quamquam itidem agit de rebus Italiae, ad eundem hunc annum referre licet. Tiberius enim, qui Cammanos subegit Ti. Sempronius Gracchus est, pater tribuni plebis, qui consul primum anno 177 a. Chr. n. post legatus missus, ut res Asiae inspiceret (supra p. 74), anno 163 a. Chr. n. iterum consul factus Ligures habuit provinciam (cf. Liv. per. XLVI v. 15). Cammani eidem sunt, qui Κομμυνοὶ vel Κομμυνοὶ audiunt apud Ptolemaeum II, 10, 5, Comani apud Plinium III, 36, habitantque inter Massiliam et Nicaeam in ore Ligustica; cf. Metzger p. 11. Igitur a fragmento Urs. 92 novus incipit annus, qui primus est novae Olympiadis 154, exorditurque ex more Polybiano, de quo supra dictum est (p. 1), novus liber, i.e. liber XXXI. Quocum optime congruit, quod legatio C. Sulpicii (Gali) de qua idem hoc fragmentum n. 92 post agit, teste Excerpto Valesiano 102, Roos p. 185 ex libro XXXI est desumptum (cf. p. 77). Ceterum ne sumamus Excerpta quoque Urs. 90 et 91 anno primo Olympiadis 154 libroque XXXI Polybii attribui debere, hoc obstare videtur, quod legatio Rhodiorum societasque cum eis iuncta, de qua maior pars Exc. Urs. 90 agit, teste periocha Livii XLVI anno 164 a. Chr. n. tribuenda est, cum in ea sequatur mentio lustris hoc anno conditi.

Pol. XXX, 30 B.-W.; XXXI, 6 Hu.

Liv. Periocha XLVI.

αὐτῶν τέ τινα χωρία παραιεῖσθαι quod fines suos popularetur,
τὸν Εὐμένη καὶ τῆς Γαλατίας οὐκ
ἀφίστασθαι τὸ παράπαν οὐδὲ πει-
θαρχεῖν τοῖς τῆς συγκλήτου δόγ-
3 μασι, ἀλλὰ τοὺς τὰ σφέτερα μὲν 5
φρονούοντας σωματοποιεῖν, τοὺς δὲ
τὰ Ῥωμαίων αἰρουμένους καὶ βουλο-
μένους πολιτεύεσθαι τοῖς τῆς συγκλή-
του δόγμασι ἀκολούθως κατὰ πάντα
τρόπον ἐλαττοῦν.

10 dixeruntque eum con-
spirasse cum Antiocho adversus po-
pulum Romanum.

4 ἦσαν δὲ τινες πρεσβευταὶ καὶ παρὰ τῶν τῆς Ἀσίας πόλεων, οἱ κατηγοροῦν
τοῦ βασιλέως, ἔμφρασι ποιούντες τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον κοινοπραγίας.
5 ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν κατηγορούντων οὐτ' ἀπέροριπε τὰς 15
διαβολὰς οὐτ' ἐξέφαινε τὴν ἐαυτῆς γνώμην, ἀλλὰ συνετήρει παρ' ἐαυτῆ,
6 διαπιστοῦσα καθόλου τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίοχον τοῖς γε
μὴν Γαλάταις αἰεὶ τι προσετίθει καὶ συνεπίσχευε περὶ τῆς ἐλευθερίας.

B. Rhodiorum Societas cum Romanis.

Pol. XXX, 31 B.-W.; XXXI, 7 Hu.

31 (XXXI, 7) Μετὰ δὲ ταῦτα προσκαλεσαμένη τοὺς Ῥοδίους διήκουε
2 τοῦτων. ὁ δ' Ἄστυμήδης εἰσελθὼν μετρίως ἔστη καὶ βέλτιον ἢ κατὰ τὴν 20
3 πρὸ ταύτης πρεσβείαν ἀφόμενος γὰρ τοῦ κατηγορεῖν ἄλλων ὄρωμεν

5 μὲν transponit post τοὺς Dindorf.
sed cf. Kuehner-Gerth II, 2³ p. 267.

19 προσκαλεσαμένη Ursinus, προσκαλεσάμενοι.

20 ἔστη cf. XXXIII, 6. 3 B.-W.; XVIII, 33, 4 B.-W.

1 popularetur] Ad crimen exasperandum hac voce Livius verbum παραιεῖσθαι
vertere videtur.

10-12 dixeruntque—Romanum.] Hoc Polybius (§ 4) tradit de Asianis:
ἔμφρασι ποιούντες τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον κοινοπραγίας.

18 De verbis Polybii XXX, 30, 7—8 B.-W. (XXXI, 6, 7—8 Hu.) οἱ δὲ περὶ τὸν
Τεβέριον—φιλικυθρωπικὴ in Excerpto Urs. 91, de Boor p. 336 post ἀκλήρουτων (XXX,
32, 10 B.-W.; XXXI, 8, 10 Hu.) exstantibus, quae huc a Schweighausero per-
peram transposita sunt. vide suo loco, p. 85.

Pol. XXX, 31 B.-W.; XXXI, 7 Hu.

ἐπὶ τὸ παραιεῖσθαι, καθάπερ οἱ μαστιγούμενοι τὰς πληγὰς, φάσκων
 ἱκανοῖς προστίμοις περιπεπωκέναι τὴν πατρίδα καὶ μείζοσι τῆς ἀμαρτίας.
 4 καὶ προσθήμενος ἐξηγεῖτο τὰς ἐλαττώσεις, κεφαλαιωδῶς διεξιὼν, πρῶτον
 μὲν οὖν Λυκίαν καὶ Καρίαν ἀπολωλέκασιν, εἰς ἣν ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐδαπά-
 νησαν χρημάτων ἱκανὸν πλῆθος, τριτοὺς πολέμους ἀναγκασθέντες πολε- 5
 μεῖν αὐτοῖς, νυνὶ δὲ προσόδων ἐστέρηται πολλῶν ὧν ἐλάμβανον παρὰ
 5 τῶν προειρημένων. „ἀλλ' ἴσως" ἔφη „ταῦτα μὲν ἔχει λόγον καὶ γὰρ
 ἐδώκαθ' ὑμεῖς αὐτὰ τῷ δήμῳ, μετὰ χάριτος (διά) τὴν εὐνοίαν, καὶ
 ἀφανίζοντες αὐτὰ κατὰ λόγον ἐδοκεῖτε τοῦτο πράττειν, ἐμπεισοῦσης τινὸς
 6 ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ὑμῖν. ἀλλὰ Καῦνον δήπου διακοσίων τάλαντων 0
 ἐξηγοράσαμεν παρὰ τῶν Πτολεμαίου στρατηγῶν καὶ Στρατονίκειαν ἐλά-
 7 βομεν ἐν μεγάλῃ χάριτι παρ' Ἀντιόχου καὶ Σελεύκου καὶ παρὰ
 τούτων τῶν πόλεων ἀμφοτέρων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα τῷ δήμῳ
 8 πρόσσδος ἔπιπτε καθ' ἕκαστον ἔτος. τούτων ἀπασῶν ἐστερημέθρα τῶν
 9 προσόδων, θέλοντες πειθαρχεῖν τοῖς ὑμετέροις προστάγμασιν. ἐξ ὧν 15
 μείζονα φόρον ἐπιτεθεῖκατε τοῖς Ῥοδίοις τῆς ἀγνοίας ἢ Μακεδόσι τοῖς
 διὰ παντὸς πολεμίοις ὑμῖν ὑπάρξασι. τὸ δὲ μέγιστον σύμπτωμα τῆς πόλεως
 10 καταλέλυται γὰρ ἢ τοῦ λιμένος πρόσσδος, ὑμῶν Δῆλον μὲν ἀτελεῖ
 πεποιηκότων, ἀφηρημένων δὲ τὴν τοῦ δήμου παρρησίαν, δι' ἧς καὶ (τὰ)
 11 12 προστασίας. οὗ δὲ τοῦτ' ἔστιν ἀληθὲς οὐ δυσχερὲς καταμαθεῖν τοῦ γὰρ

6 προσόδων Ursinus, πρόσσδον.

8 (διά) add. Hultsch.

9 ἀφανίζοντες Schweighaeuser (de hiatu cf. Buettner-Wobst *Jahrbücher für clas-*
sische Philologie 1889 p. 689 s.), χαρίζοντες.

12 καὶ] τοῦ Niebuhr. vide infra.

19 (τὰ) add. Ursinus.

12 παρ' Ἀντιόχου καὶ Σελεύκου] Indicari videntur Seleucus Callinicus et Antiochus
 Hierax a fere 242—fere 239 iunctim regnantes Rhodiisque, qui eos in bello cum
 Ptolemaeo Euergete gesto adiuverant, ut verisimile est, beneficio obligati; cf. Beloch
Griechische Geschichte III, 2 p. 455 s. v. Gelder *Geschichte der alten Rhodiër*
 p. 110 s. Antiochus Soter contra et Seleucus filius regnique consors nihil habuerunt,
 quoad scimus, cur urbem demum conditam Rhodiis concederent; (Beloch l.l.). Qui
 autem cum Niebuhr in καὶ in τοῦ mutato Livii libro XXXVIII, 18, 20 nisus haec de
 Antiocho Magno dicta vult, has ob res errat, quod apud Livium de regionibus, quae
 iam diu in Rhodiorum possessione erant, sermo est, nec Antiochus Magnus, Philippi,
 qui tum Stratoniceam in ditione habuit, socius, hanc urbem dono dare poterat; cf.
 Beloch l.l., v. Gelder p. 197 s. Praeterea *Στρατονικεῖν* λαβόμεν παρ' Ἀντιόχου vix
 dici poterat de urbe, in cuius expugnatione Antiochus tantum auxiliatus est.

Pol. XXX, 31 B.-W.; XXXI, 7 Hu.

ἐλλυμνίου κατὰ τοὺς ἀνώτερον χρόνους εὐρίσκοντος ἑκατὸν μυριάδας
 δραχμῶν, νῦν εὗρηκε πεντεκαίδεκα μυριάδας, ὥστε καὶ λίαν, ὧ ἄνδρες
 Ῥωμαῖοι, τὴν ὑμετέραν ὀργὴν ἤφθαι τῶν κυρίων πόρων τῆς πόλεως.
 13 εἰ μὲν (οὖν) συμβεβήκει πάνδημον γεγονέναι τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν
 ἀλλοτριότητα τοῦ δήμου, τάχ' ἴσως ἐδοκεῖτε καὶ ὑμεῖς εὐλόγως ἐπίμονον 5
 14 καὶ δυσπαραίτητον ἔχειν τὴν ὀργὴν εἰ δὲ σαφῶς ἴστε παντάπασιν ὀλίγους
 γεγονότας αἰτίους τῆς τοιαύτης ἀλογίας, καὶ τούτους ἅπαντας ἀπολωλότας
 15 ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου, τί πρὸς τοὺς μηδὲν αἰτίους ἀκαταλλάκτως ἔχετε,
 καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἶναι δοκοῦντες πράτατοι καὶ
 16 μεγαλοφυγχότατοι; διόπερ, ὧ ἄνδρες, ἀπολωλεκῶς ὁ δῆμος τὰς προσό- 10
 δους, τὴν παρρησίαν, τὴν ἰσολογίαν, ὑπὲρ ὧν τὸν πρὸ τοῦ χρόνου πᾶν
 17 ἀναδεχόμενος διατετέλεκεν, ἀξιοὶ καὶ δεῖται πάντων ὑμῶν, ἱκανὰς ἔχων
 πληγὰς, λήξαντας τῆς ὀργῆς διαλυθῆναι καὶ συνθέσθαι τὴν συμμαχίαν,
 εἶνα γένηται τοῦτο συμφανὲς ἅπασιν ὅτι τὴν μὲν ὀργὴν ἀποτεθείσατε τὴν
 πρὸς Ῥοδίου, ἀνακχωρήκατε δ' ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς αἴρεσιν καὶ φιλίαν. 15
 18 τούτου γὰρ χρεῖαν ἔχει νῦν ὁ δῆμος, οὐ τῆς διὰ τῶν ὀπλων καὶ
 στρατιωτῶν συμμαχίας." ταῦτα μὲν οὖν καὶ τοῖσι παραπλήσια διαλεχ-
 19 θεις Ἀστυμήδης ἐδόκει πρεπόντως τοῖς καιροῖς πεποιῆσθαι τοὺς λόγους
 20 πλεῖστά γε μὴν συνήργησαν τοῖς Ῥοδίοις πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς συμμαχίας
 οἱ περὶ τὸν Τεβέριον ἄρτι παραγεγονότες. οὗτοι γὰρ ἀπομαρτυρήσαντες 20
 πρῶτον μὲν πᾶσιν τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασι πεπειδαρχηκέναι τοὺς
 Ῥοδίους, ἔπειτα πάντας τοὺς αἰτίους τῆς ἀλλοτριότητος κατακεκρίσθαι

2 εὗρηκε Boissevain, εὐρίσκει Bekker, εὐρήκατε; vide comment.

3 πόρων Naber, τόπων.

4 μὲν Ursinus, μή. — (οὖν) add. Schweighaeuser.

5 τάχ' Buettner-Wobst, τάχ. — καὶ] καὶ Buettner-Wobst (*Jahrbücher für*
classische Philologie 1889 p. 682 et 689) praeter necessitatem.

12 ἀναδεχόμενος Ursinus, ἀναδεχόμενοι.

14 συμφανὲς Buettner-Wobst, ἀμφανέσ.

20 Τεβέριον vide p. 74, 4.

2 εὗρηκε] v. Gelder *Geschichte der alten Rhodiër* p. 156 portorii fructum tanto
 opere diminutum esse haud credibile ducens Hultschii coniecturam ἀφηρόκατε amplec-
 titur. At ipsa Polybii verba § 16 (ἀπολωλεκῶς ὁ δῆμος τὰς προσόδους) permagnam
 iacturam fecisse Rhodios indicant; nec si paulo tantum plus quam septimam redi-
 tum portorii partem amisissent Rhodii, nescisset ipse Astymedes tam parvum damnum
 ad misericordiam senatus movendam vix quidquam valere; (cf. Beloch *Griechische*
Geschichte III, 1, p. 308).

θανάτου παρ' αὐτοῖς, ἤττησαν τοὺς
ἀντιλέγοντας καὶ ἐποίησαντο τὴν
πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν.

societas cum Rhodiis
deprecantibus iuncta est.

C. Legatio Achaeorum.

Pol. XXX, 32 B.-W.; XXXI, 8 Hu.

Exc. Uts. 91, de Boor p. 336. 32 (XXXI, 8) Ὅτι μετὰ τινα χρόνον εἰσηλθόν οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρόσβεις, ἔχοντες ἐντολὰς ἀκολούθως ταῖς ἀποκρί-
σεσιν, αἷς πρότερον ἔλαβον αὐταὶ δ' ἦσαν διότι θαναμάζουσιν
πῶς, ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ κεκρίκασι, περὶ τούτων αὐτοὺς παρακαλοῦσιν κρίνειν.
διὸ τότε παρήσαν οἱ περὶ τὸν Εὐρέαν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐμφανίζοντες
διότι τὸ μὲν ἔθνος οὔτε δικαιολογουμένων ἀκήκοε τῶν κατηγιαμένων
οὔτε κρίσιν οὐδεμίαν πεποιήται περὶ αὐτῶν, τὴν δὲ σύγκλητον ἀξιοῖ
πρόνοιαν ποιῆσθαι τῶν ἀνθρώπων, ἵνα κρίσεως τύχῃ καὶ μὴ κατα-
φθαρώσιν ἄκριτοι, καὶ μάλιστα μὲν αὐτὴν ἐξετάσασαν διασαφῆσαι τοὺς
ἐνόχους ὄντας τοῖς ἐγκλήμασιν εἰ δὲ διὰ τοὺς περισπασμοὺς αὐτῆ μὴ
δύναται τοῦτο ποιῆσαι, τοῖς Ἀχαιοῖς ἐπιτρέψαι περὶ τοῦ πράγματος, οἱ
πειράσσονται μισοπονήρως χρῆσθαι τοῖς αἰτίοις, ἢ δὲ σύγκλητος δια-
κούσασα τῶν πρεσβευτῶν, ἀκολούθως ταῖς ἐντολαῖς διαλεγόμενων, καὶ
δυσχρηστοῦσα διὰ τὸ πανταχόθεν ἐξελέγχεσθαι τὸ τε γὰρ κρίνειν οὐκ
ἐνόμιζεν αὐτῆ καθήκειν, τὸ τε χωρὶς κρίσεως ἀπολύειν τοὺς ἄνδρας
πρόδηλον ἔχειν ἐδόκει τὸν ὄλεθρον τοῖς φίλοις αὐτῶν — διόπερ ἀναγκαζο-
μένη καὶ βουλομένη παρελέσθαι καθόλου τὴν ἐλπίδα τῶν πολλῶν ὑπὲρ
τῆς τῶν κατεχομένων σωτηρίας, ἵνα συμμόσαντες πειθαρχῶσιν ἐν μὲν
Ἀχαῖα τοῖς περὶ τὸν Καλλικράτην, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πολιτεύμασι τοῖς
δοκοῦσιν εἶναι Ῥωμαίων, ἔγραψαν ἀπόκρισιν τοιαύτην, ὅτι ἡμεῖς οὐχ
ὑπολαμβάνομεν συμφέρειν οὐδὲ τοῖς ὑμετέροις δήμοις τούτους τοὺς

8 ἀρχῆς Casaubonus, αὐτῆς.

9 δικαιοδογουμένων Casaubonus, δικαιοδογόμενον. — κατηγιαμένων Bekker, κατη-
τωμένων.

13 περισπασμοὺς Ursinus, περισπασκόμενος. — ἀπὲρ Ursinus, αὐτῆς.

19 διόπερ] aut ab epitomatore orationem in brevius contractam esse aut post
parenthesin pauca intercidisse putat Hultsch; an forte anacoluthon ipsius Polybii?

21 συμμόσαντες Casaubonus, συμμιζύντες.

23 Ῥωμαίων] φίλοις addit Reiske, οἰκείοις Hultsch, sed comparat XXVIII, 5, 1
Buettner—Wobst.

24 οὐδὲ de Boor, οὔτε. — ὑμετέροις Ursinus, ἡμετέροις.

Pol. XXX, 32 B.-W.; XXXI, 8 Hu.

10 ἄνδρας ἐπανελθεῖν εἰς οἶκον. ταύτης δὲ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπεσοῦσης, οὐ
μόνον περὶ τοὺς ἀνακεκλημένους ἐγένετό τις ὀλοσχερῆς ἀθυμία καὶ
παράλυσις τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς Ἕλληνας ὥσανει κοινόν τι
πένθος, ἅτε δοκούσης τῆς ἀποκρίσεως ὀλοσχερῶς ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐλπίδα
τῆς σωτηρίας τῶν ἀκληροῦντων.

D. Legatio Tiberii.

Pol. XXX, 30, 7—8 B.-W.; XXXI, 6, 7—8 Hu.

7 οἱ δὲ περὶ τὸν Τεβέριον ἦκοντες ἀπὸ τῆς προεσβείας οὐδὲν περιττότερον
ἠδυνήθησαν οὔτ' αὐτοὶ διαλαβεῖν οὔτε τῆ συγκλήτῳ διασαφῆσαι περὶ
τῶν κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίοχον, ἥπερ ἂ καὶ πρότερον ὄντες ἐν
8 τῇ Ῥώμῃ διελάμβανον. οὔτως αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς ἐξετέμοντο τῆ κατὰ
τὴν ἀπάντησιν φιλανθρωπία.

6 Τεβέριον vide p. 74.

8 ἥπερ Ursinus, ἥπερ.

10 φιλανθρωπία Ursinus, φιλικυθρωπία.

6-10 οἱ—φιλικυθρωπία.] Licet horum verborum transpositio, quam proposuit Schweig-
haeuser, post XXX, 30, 6 B.W. (XXXI, 6, 6 Hu.) (vide supra p. 81, 18) per se verisi-
millima videri possit, tamen probanda non est, quamquam probata ab omnibus
editoribus. Primum enim haud facile explices, quo modo hic error in codicibus
nasci potuerit, tum verba, quae transposita hac parte iam uno tenore legerentur, non
coherent. ((10) ταύτης δὲ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπεσοῦσης, οὐ μόνον περὶ τοὺς ἀνακεκλημένους
ἐγένετό τις ὀλοσχερῆς ἀθυμία καὶ παράλυσις τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς Ἕλληνας
ὥσανει κοινόν τι πένθος, ἅτε δοκούσης τῆς ἀποκρίσεως ὀλοσχερῶς ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐλπίδα
τῆς σωτηρίας τῶν ἀκληροῦντων (11) κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα διαγγελεθείσης (τῆς ἀποκρίσεως
τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς δεδομένης ὑπὲρ τῶν κατηγιαμένων, τὰ μὲν πλῆθη συνετρίβη τῆς
δικαιοσύνης, καὶ τῆς οἰον ἀπελπισμῶς ὑπέδραμεν τοὺς ἀνθρώπους, (12) οἱ δὲ περὶ τὸν Χάροπα
καὶ Καλλικράτην καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως προεστώτες μετέωροι πάλιν
ἐγενήθησαν.) Nam cum § 10 (XXX, 32 B.-W.; XXXI, 8 Hu.) iam commotio ani-
morum depingitur senatus responso in vulgus edito exorta, § 11 idem repititur. Quod
si quis contendere vellet § 10 dolorem depingi, quo afficerentur legati Graecorum
ceterique Graeci Romae et in Italia consistentes, § 11 statum animorum in Graecia
ipsa, respondendum est ne Polybium quidem, quamvis prolixo et verboso stilo
utatur, postquam simpliciter scripsisset ταύτης τῆς ἀποκρίσεως ἐκπεσοῦσης et δοκούσης
τῆς ἀποκρίσεως ὀλοσχερῶς ἀφαιρεῖσθαι κ.τ.λ., statim § 11 dicere potuisse διαγγελεθεί-
σης τῆς ἀποκρίσεως τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς δεδομένης ὑπὲρ τῶν κατηγια-
μένων. Igitur statuendum videtur totam hanc pericopen (οἱ δὲ περὶ τὸν

II. RES GRAECIA.

Commotio in Graecia.

Pol. XXX, 32, 11—12 B.-W.; XXXI, 8, 11—12 Hu.

11 κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα διαγγελθείσης <τῆς> ἀποκρίσεως τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς
 δεδομένης ὑπὲρ τῶν κατατιανθέντων, τὰ μὲν πλήθη συνετρίβη ταῖς δια-
 12 νοίαις, καὶ οὖς ὄλον ἀπελπισμὸς ὑπέδραμεν τοὺς ἀνθρώπους, οἱ δὲ περὶ
 τὸν Χάροπα καὶ Καλλικράτην καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποδέσεως
 προεσιῶτες μετέωροι πάλιν ἐγενήθησαν.

5

1 <τῆς> add. Schweighaeuser.

4 Χάροπα Schweighaeuser, χάροπον.

Τεβέριον—πάλιν ἐγενήθησαν novum esse fragmentum, quod, quia, ut saepe factum
 est, omisa vocula ἔτι in archetypo scriptum esset, a librario saec. XVI cum frag-
 mento autecedenti male coniungeretur; nisi credere mavis non semel, sed bis errasse
 librarium, inde a verbis κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα quoque in archetypo novum incepisse
 fragmentum; (Boissevain).

1-5 κατὰ—ἐγενήθησαν.] Vide adnotationem antecedentem.

APPENDICES.

I. Diod. XXXI, 7 Dind. 9—10 Bekker.] Hoc caput duo frag-
 I. menta continet: Exc. Urs.⁵ 20 et 21, de Boor p. 402, ex quibus
 prius tantum (c. 7, 1 Dind; 9 Bekk.) secundum Nissenum huic Polybii
 loco inserendum est (Nissen p. 339), de altero nihil affirmatur. Attamen
 neutrum ex Polybio XXX, 1—3 fluxit, quamquam ét Bekkerus ét Din-
 dorfius utrumque ante sententiam Aemilii Pauli (c. 8, 12 Dind; c. 14
 Bekk.) positum rebus Italiae anni 168/167 attribuunt; sententia enim
 Aemilii Pauli = Pol. XXX, 14 B.-W.; 15 Hu. in rebus Graeciae anni
 168/167 invenitur. Quod ad Urs.⁵ 20 attinet, eius quidem exordii
 vestigia quaedam Livius et XLV, 19, 1 (inter multas regum gentiumque
 et populorum legationes e.q.s.) et c. 20, 4 (Inter multas Asiae Graeciae-
 que legationes e.q.s.) servasse videtur, quae verba tamen cum priore
 loco ante legationem Attali, altero ante legationem Rhodiorum legantur,
 Exc. Urs.⁵ 20 apud Polybium aut c. 1—3 (legatio Attali) aut c. 3—4
 (legatio Rhodiorum) inserendum foret nec post legationem Rhodiorum,
 ut in edendo Diodoro fecerunt Dindorf et Bekker. At revera desumptum
 est ex Polybii libro XXX, 19, 15 B.-W. (20, 15 Hu.); vide p. 63.
 Fragmenti Urs.⁵ 21 verba tam similia sunt Polybii libro XXXI, 9, ut
 inde derivatum esse ipse Dindorfius² p. 632 adnotet.

Dindorfium antea et Bekkerum in errorem induxisse videtur ordo
 excerptorum Ursinianorum ex utroque legationum titulo a primo editore
 mixtim, ut notum est. edita.

In codicibus cum se excipiant tituli Urs.⁵

n. 19 de Boor = Diod. XXXI, 5, 3

n. 20 „ „ = „ XXXI, 7, 1

n. 21 „ „ = „ XXXI, 7, 2

n. 22 „ „ = „ XXXI, 23

exque titulo Urs.⁵ unicum tantum fragmentum supersit = Diod. XXXI,
 15, 2, haec ita edidit Ursinus:

Urs.⁵ 19 [= Diod. XXXI, 5, 3 (ex Pol. XXX, 4, 5)

Urs.⁵ 20 = „ XXXI, 7, 1 („ „ XXX, 20, 15)

- Urs.^s 21 = Diod. XXXI, 7, 2 (ex Pol. XXXI, 9)
 Urs.^r 1 = „ XXXI, 15, 2 („ „ XXX, 19, 1—7)
 Urs.^s 22 = „ XXXI, 23 („ „ XXXII, 1)]

Iam quia et Urs.^s 20 et Urs.^r 1 ex Polybii libro XXX desumpta erant, consentaneum videbatur Urs.^s 21 quoque, quod intermedium erat, eodem libro tribuere, et quia Urs.^s 20, ut vidimus, perperam capiti 3 libri huius tricesimi attribuerant, Urs.^s 21 quoque eodem fere loco collocandum censuerunt.

Liv. XLV, 20, 4—25, 4 Inter—permanerent.] Haec capita II. ex Polybio hausta non sunt, ut apparet ex ordine argumentorum, ex argumentis ipis, ex verbis narrationis. Nam. a. Polybius XXX, 4, 1 duas legationes novit, quarum principes sunt: prioris *Philocrates*, alterius *Philophron* et *Astymedes*, Livius unam tantum, cuius principes sunt *Philocrates* et *Astymedes*. b. Multo gravior, quam apud Polybium (c. 4, 3), angor Rhodiorum apud Livium (c. 20, 5 ss.) describitur fuse exponentem, qua de re primo in veste candida visi sint Rhodii, at postea sordidam sumpserint, quam vestis mutationem postea demum enarrat Polybius (§ 5). c. Multa habet Livius (c. 21) de novo maloque exemplo et a praetore et a tribunis plebis (quorum nomina quoque affert) dato, multo brevior est Polybius (c. 4, 4). d. Orationem apud Livium (c. 22—24) sive *Astymedis* sive alius Rhodii legati (fortasse *Philocratis*) esse putas, neutrius verba a Polybio uberius reddita esse verisimile est; cf. p. 9. e. Polyb. XXX, 4, 2. 7. 8 deest apud Livium, contra Liv. c. 25, 1—3 apud Polybium.

Pol. XXX, 6—9 ‘*Οτι-καιρους*.] Schweighaeuser Polybium (c. 6, 5) III. cum Livio (XLV, 31, 4) comparans hanc eclogam libro XXX Polybii rebusque anni 168 167 in Italia gestis attribuit; sed multo melius Livii locus ad Pol. c. 10, 2 ss. refertur (vide p. 24 s.; Metzung p. 7 ss.). Livius, porro, l.l. de rebus Italiae 168 167 non agit; iam enim caput 26 initium rerum Graeciae eius anni continet. Quia autem omnia, quae capitibus 6—9 de Polyarato narrantur, optime anno 169/168 gesta esse possunt, nec quicquam est, cur non ea, ut ceteras eiusdem anni res, libro XXIX tradita putemus, recte Metzung l.l. et eum secutus v. Gelder *Geschichte der alten Rhodier* p. 153, hanc eclogam libro illi attribuunt. Codex autem Peirescianus tantum abest, ut huic opinioni adversatur, ut eam potius affirmare videatur. Fragmento enim, quod praecedit, n. 97, p. 179 Roos, in codice antepositum est

λόγος κη et recte libro XXVIII attribuitur, fragmenta autem 99, 100, 101 ex libro XXX desumpta sunt, ut hoc fragmentum, quod est n. 98, nostro iure libro XXIX attribuere liceat. Postremo verba *περίστασις* et *μεταβολή* capitis 6, 2 ad rerum statum Persei cladi proximum spectare videntur.

Plut. *Aem. Paul.* c. 28.] Cf. Nissen p. 303, qui satis IV. dubius „c. 28 *scheint aus Polybius zu stammen*.” Sed accurata comparatio cum Schwarzio p. 49 ss. facere cogit. Haec sunt verba Plutarchi (§ 1. 2) cum Livio comparanda:

ἐκ τούτου τὴν μὲν στρατιὰν πρὸς ἀνάπανσιν, αὐτὸν δὲ πρὸς θείαν τῆς Ἑλλάδος ἔτρεψε καὶ διαγωγὴν ἔνδοξον ἅμα καὶ φιλόφρονον. ἐπιὼν γὰρ ἀνελάμβανε τοὺς δήμους καὶ τὰ πολιτεύματα καθίστατο καὶ δωρεὰς εἶδον ταῖς μὲν οἶτον ἐκ τοῦ βασιλικοῦ, ταῖς δ' ἔλαιον. τοσοῦτον γὰρ εὐρεθῆναι φασὶν ἀποκείμενον, ὥστε τοὺς λαμβάνοντας⁵ καὶ δεομένους ἐπιλιπεῖν πρότερον ἢ καταναλωθῆναι τὸ πλῆθος τῶν εὐρεθέντων. ἐν δὲ Δελφοῖς ἰδὼν κίονα μέγαν τετράγωνον ἐκ λίθων λευκῶν σνηηρομομένον, ἐφ' οὗ Περσέως ἔμελλε χρυσοῦς ἀνδριάς τίθεσθαι, προσέταξε τὸν αὐτοῦ τεθῆναι τοὺς γὰρ ἠττημένους τοῖς νικῶσιν ἐξίστασθαι χώρας προσήκειν.¹⁰

E quibus καὶ διαγωγὴν—φιλόφρονον (2) nec apud Livium inveniuntur nec apud alium quemquam. Quod ad 3—7 ἐπιὼν—εὐρεθέντων, loquitur quidem Livius de copia rerum et vilitate annonae et de donis privatis, civitatibus, gentibus datis, verum c. 33, 4 demum post ludos Amphipoli actos; contra Plutarchus agit de frumento oleoque in ipsa Graeciae peragratione civitatibus dato. Nec quod Plutarchus tradit de Delphis a Paulo visitatis cum Polybii ipsius fragmento vel cum Livio congruit. Columnas (plurali numero) non novit Plutarchus, contra unam, quam habet, quadriangulam et e lapide factam perhibet, in qua auream Perseus statuam collocaturus fuisset. Postremo verbis 9—10 τοὺς γὰρ—προσῆκειν Plutarchus Aemilium Paulum arrogantissimum facit, qualem Polybius nusquam eum pingit. Igitur Plutarchea haec ex Polybio manasse non videntur.

Plut. *Aem. Paul.* c. 28.] Urbibus, quas Aemilius Paulus V. deinceps adiit, silentio praetermissis omnibus, hoc tantum habet Plutarchus (§ 2):

ἐν δ' Ὀλυμπία τοῦτο δὴ τὸ πολυθρύλητον ἐκείνον ἀναφθέγγασθαι φασιν, ὡς τὸν Ὀμήρου Δία Φειδίας ἀποπλάσασαυτο.

Quae quamquam cum Polybio magis congruunt, quam Livii verba, tamen Polybium ante oculos habuisse Plutarchum vix credo; cf. τὸ πολυθρύλητον.

- 1 VI. Diod. XXXI, 8, 1—5. Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρό-
νοῖς τῶν μεγίστων βασιλέων Ἀντιόχου καὶ Φιλίππου πολέμῳ
περιγενόμενοι τοσοῦτον ἀπέσχοντο τοῦ τιμωρίαν λαμβάνειν παρ'
αὐτῶν, ὥστε μὴ μόνον συγχωρῆσαι τὰς βασιλείας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ
φίλους αὐτοὺς ποιήσασθαι. ἐν δὲ τούτοις τοῖς χρόνοις, προδιηγωνισ-
μένοι πολλάκις πρὸς Περσέα καὶ κινδύνους μεγάλους ὑπομεμενη-
κότες, ἐπειδὴ τῆς Μακεδόνων βασιλείας ἐκράτησαν, ἐλευθέρως
ἀφῆκαν τὰς ἀλούσας πόλεις παρὰ τὴν ἀπάντων προσδοκίαν. οὐ γὰρ
οἶον τῶν ἄλλων ὑπέλαβεν ἂν τις, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὶ Μακεδόνες
ἠελυζον ἀξιωθῆσεσθαι τηλικαύτης φιλανθρωπίας, συνειδότες αὐτοῖς
πολλὰ καὶ μεγάλα παρανενομηκόσιν εἰς Ῥωμαίους. τετυχηκότες γὰρ
ἐπὶ τοῖς πρότερον ἀγνοήμασι συγγνώμης, εἰκότως ἂν τοῖς ὕστερον
ἀμαρτήμασιν ὑπελάμβανον ἑαυτοῖς μηδένα λόγον δίκαιον εἰς ἔλεον
2 καὶ παραίτησιν ἀπολελεῖσθαι. οὐ μὴν ἢ σύγκλητος ἢ τῶν Ῥωμαίων
ἐμνησικακήσεν, ἀλλὰ μεγαλοψύχως καὶ προσηκόντως ἐκάστοις προση-
νέχθη. Περσέα μὲν γὰρ ἐκ προγόνων ὀφείλοντα χάριτας, ἐπειδὴ
παρὰ τὰς συνθήκας ἄδικον ἐξήνεγκε πόλεμον, λαβόντες αἰχμάλωτον
εἰς ἐλευθέρην ἀπέθεντο φυλακὴν, ἐλάττονα γὰρ τῶν παρανομημάτων
λαμβάνοντες τιμωρίαν τὸ δὲ τῶν Μακεδόνων ἔθνος εἰς δουλείαν
δικαίως ἂν ἄγοντες, ἠλευθέρωσαν, οὕτως εὐγενῶς καὶ ταχέως
3 προέμενοι τὴν εὐεργεσίαν ὥστε μηδὲ παρὰ τῶν ἐπταικότων δέησιν
ἀναμεῖναι. ὁμοίως καὶ τῶν Ἰλλυριῶν πολέμῳ κρατήσαντες αὐτονό-
μους ἀφῆκαν, οὐχ οὕτως ἀξίους ἠγοῦμενοι χάριτος τοὺς βαρβάρους
ὡς ἑαυτοῖς προσήκειν νομίζοντες κατάρχειν εὐεργεσίας καὶ μὴ μεγάλα
φρονεῖν ἐν ταῖς ἐξουσίαις. (Exc. Val. n. 275, Buettner-Wobst p. 280 s.)
4 Ὅτι ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ τοὺς τε Μακεδόνας καὶ τοὺς Ἰλλυριοὺς
ἐλευθέρους ἀφεῖναι τὰ ἡμίση διδόντας ὧν πρότερον ἐτέλουν τοῖς
ἰδίους βασιλεῦσιν. (Exc. Val. n. 276 Buettner-Wobst p. 281)
5 Αἰμίλιος Μάρκος Ῥωμαίων ὕπατος καὶ ἄριστος στρατηγός, Περ-
σέα λαβὼν αἰχμάλωτον, τοῦτον μὲν ἄδικον πρὸς Ῥωμαίους ἐξαγα-
γόντα παρὰ τὰς συνθήκας πόλεμον εἰς ἐλευθέρην ἀπέθεντο φυλακὴν,

τὰς δὲ πόλεις Μακεδόνων καὶ Ἰλλυριῶν ἀλούσας παρ' ἐλπίδα πάσας
ἐλευθέρως ἀφῆκεν, καίτοι μεγάλους κινδύνους ὑπομεινάντων Ῥω-
μαίων πολλάκις ἐν τοῖς πρὸς Περσέα πολέμοις, καὶ πρό γε τούτου
κρατήσαντες πολέμῳ Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ Ἀντιόχου τοῦ
μεγάλου, καὶ τοσοῦτον ἐπ' αὐτοῖς φιλανθρωπευθέντων ὡς μὴ μόνον
τὰς βασιλείας αὐτῶν ἔχειν, ἀλλὰ καὶ φίλους αὐτοὺς εἶναι συγχω-
ρῆσαι ἐφ' οἷς ἑαυτοὺς Μακεδόνες ἀγνωμονήσαντες ἀναξίους ἐδόκουν
ἔσεσθαι παντὸς ἐλέους χειρωθέντες Ῥωμαίοις σὺν τῷ Περσεῖ. ἀλλ'
ἢ σύγκλητος ἀμνησικακῶς καὶ μεγαλοψύχως αὐτοῖς προσηνέχθη,
τὴν ἐλευθερίαν ἀντὶ δουλείας χαρισάμενη, ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς Ἰλ-
λυριοῖς καὶ τούτων γὰρ τὸν βασιλέα Γεντίωνα αἰχμάλωτον ἔλαβον
σὺν τῷ Περσεῖ. εὐγενῶς σὺν αὐτοῖς Ῥωμαῖοι τὴν ἐλευθερίαν χα-
ρισάμενοι τὰ ἡμίση δίδειν τῶν τελευτῶν προσέταξαν ὧν πρότερον
ἐτέλουν τοῖς ἰδίους βασιλεῦσιν. (Georg. Syncell. Chron. p. 267).

Cum senatus consultum paragrapho 3 memoratum verisimillimum sit statim post victoriam Persei nuntiatam factum esse, quia consentaneum est omnium primum sortem Macedoniae senatui curae fuisse et Aemilium Paulum quam primum, quid faceret, certiore facendum fuisse, patet hoc fragmentum ad annum 169/168 pertinere (vide pag. 1), id est ad librum XXIX Polybii. Quocum convenit Polybius in rebus Italiae illius anni statim post victoriam allatam, ut ex initio fragmenti apparet, senatum commemorans (c. 19 B.-W.). Quae si recte disputata sunt, et Diodori verba antecedentia (c. 8, 1—2) et sequentia Syncelli, fere ad verbum cum c. 8, 1—3 congruentia, ex Polybii libro XXIX desumpta esse necesario statuendum.

- VII Plut. Aem. Paul. 28.] τῶν δὲ δέκα πρέσβων ἐκ Ῥώμης
ἀφικόμενων Μακεδόσι μὲν ἀπέδωκε τὴν χώραν καὶ τὰς πόλεις
ἐλευθέρως οἰκεῖν καὶ αὐτονόμους, ἑκατὸν δὲ τάλαντα Ῥωμαίοις ὑπο-
τελεῖν, οὐ πλέον ἢ διπλάσιον τοῖς βασιλεῦσιν εἰσέφερον.

In memoranda tributii summa plus praebet Plutarchus, quam Diodorus et Livius (Schwarze p. 52), minora contra in decretis enumerandis; etiam incertum illud οὐ πλέον ἢ διπλάσιον discrepat. Plutarchus haec ex Polybio hausisse non videtur.

- VIII. Just. XXXIII, 2, 7. Ita cum in dicionem Romanorum ces-
sisset, magistratibus per singulas civitates constitutis libera facta

est legesque, quibus adhuc utitur, a Paulo accepit.] Quamquam ex his tantopere contractis nihil pro certo efficere possumus, tamen, cum etiam sequentia (vide app. X) ex Polybio manasse non videantur, haec quoque Polybio attribuenda non sunt.

IX. Strab. VII fragm. 48. Παῦλος μὲν οὖν ὁ τὸν Περσέα ἐλὼν σνάψας τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τὰ Ἑπειρωτικὰ ἔθνη εἰς τέτταρα μέρη διέταξε τὴν χώραν, καὶ τὸ μὲν προσέειμεν Ἀμφιπόλει, τὸ δὲ Θεσσαλονικεῖα, τὸ δὲ Πέλλῃ, τὸ δὲ Πελαγόσι.

Cum nec Livius (c. 26, 15) in Illyrici nec Diodorus (c. 8, 7) Liviusve (c. 29, 5—9) in Macedoniae divisione Illyricum Macedoniae adiunctum fuisse perhibeant, cumque praeterea apud eos illae quattuor urbes capita regionum nominentur, contra apud Strabonem regiones urbibus attributae sint, Pelagoniaque urbs in gentem Pelagonum abierit, haec ex Polybio hausta esse verisimile non est.

X. Just. XXXIII, 2, 8. Aetolorum universarum urbium senatus cum coniugibus et liberis, quia dubia fide fuerat, Romam missus, ibique, ne in patria aliquid novaret, diu detentus, aegreque post multos annos legationibus civitatum senatu fatigato in patriam quisque suam remissus est.

Haec ex Polybio non fluxerunt; hic enim (XXX, 13, 6—7) et Livius (XLV, 31, 9—11) non Aetolos tantum verum omnes civitates memorant unde cives ad causam Romae dicendam evocati sunt.

XI. Plut. Aem. Paul. 28, 3—7. θέας δὲ παντοδαπῶν ἀγώνων καὶ θυσίας ἐπιτελῶν τοῖς θεοῖς ἐστιάζεις καὶ δεῖπνα προὔθετο, χορηγία μὲν ἐκ τῶν βασιλικῶν ἀφθόνῳ χρώμενος, τάξιν δὲ καὶ κόσμον καὶ κατακλίσεις καὶ δεξιώσεις καὶ τὴν πρὸς ἕκαστον αὐτοῦ τῆς κατ' ἀξίαν τιμῆς καὶ φιλοφροσύνης αἰσθησὶν οὕτως ἀκριβῆ καὶ πεφροτισμένην ἐνδεικνύμενος, ὥστε θανμάζειν τοὺς Ἕλληνας, εἰ μὴδὲ τὴν παιδιὰν ἄμοιρον ἀπολείπει σπουδῆς, ἀλλὰ τηλικαῦτα πράττων ἀνὴρ πράγματα καὶ τοῖς μικροῖς τὸ πρέπον ἀποδίδωσιν. ὁ δὲ καὶ τούτοις ἔχαιρεν, ὅτι πολλῶν παρεσκευασμένων καὶ λαμπρῶν τὸ ἥδιστον αὐτὸς ἦν ἀπόλασμα καὶ θέαμα τοῖς παροῦσι, καὶ πρὸς τοὺς θανμάζοντας τὴν ἐπιμέλειαν ἔλεγε τῆς αὐτῆς εἶναι ψυχῆς παρατάξεώς τε προστῆναι καλῶς καὶ συμποσίον, τῆς μὲν, ὅπως φοβερωτάτη τοῖς πολεμίοις, τοῦ δ', ὡς εὐχαριστότατον ἢ τοῖς συνοῦσιν.

οὐδενὸς δ' ἦτον αὐτοῦ τὴν ἐλευθεριότητα καὶ τὴν μεγαλοφυχίαν ἐπήνον οἱ ἄνθρωποι, πολὺ μὲν ἀργύριον, πολὺ δὲ χρυσίον ἐκ τῶν βασιλικῶν ἠθροισμένον οὐδ' ἰδεῖν ἐθελήσαντος, ἀλλὰ τοῖς ταμίαις εἰς τὸ δημόσιον παραδόντος. μόνα τὰ βιβλία τοῦ βασιλέως φιλογραματοῦσι τοῖς νείσειν ἐπέτρεψεν ἐξελέσθαι, καὶ διανέμων ἀριστεῖα τῆς μάχης Αἰλίου Τουβέρων τῷ γαμβρῷ φιάλην ἔδωκε πέντε λιτρῶν ὀλίγη. οὗτός ἐστι Τουβέρων, ὃν ἔφαμεν μετὰ συγγενῶν οἰκεῖν ἐκκαδέκατον, ἀπὸ γηδίου μικροῦ διατρεφομένων ἀπάντων. καὶ πρῶτον ἄργυρον ἐκείνόν φασιν εἰς τὸν Αἰλίον οἶκον εἰσελθεῖν, ὑπ' ἀρετῆς καὶ τιμῆς εἰσαγόμενον, τὸν δ' ἄλλον χρόνον οὐτ' αὐτοὺς οὔτε ἄσ' γυναικας ἀργυρίου χρῆζειν ἢ χρυσοῦ.

Haec aut aliter aut copiosius, quam apud Livium (XLV, 32, 8—11) et Diodorum (XXXI, 8, 8; 8, 12), enarrata, Nisseno (p. 303) nullo argumento uso ex Polybio hausta videntur. Nam, quod attinet ad 10—12 καὶ—συμποσίον, quibuscum conferenda sunt Polybii c. 14 (15), Livii c. 31, 11, Diodori c. 8, 12 (supra p. 30), haec ex quovis sententiarum corpore aut ex quavis Aemilii vita fluxisse possunt; cf. Schwarze p. 52.

XII. Appiani Illyr. 9. Ἐβδομήκοντα δ' αὐτοῦ πόλεις οὐσας Αἰμίλος Παῦλος ὁ τὸν Περσέα ἐλὼν, τῆς βουλῆς ἐπιστειλῆσης ἐν ἀπορρήτῳ, ἐπανῶν ἐς Ρώμην παρώδευεν ἐπίτηδες, καὶ δεδύσιν αὐτοῖς ὑπέσχετο συγγνώσεσθαι τῶν γεγονότων, ἐὰν ὅσον ἔχουσιν ἀργύριον τε καὶ χρυσίον ἐσενέγκωσιν. ὑποδεξαμένων δ' ἐκείνων συνέπεμπεν αὐτοῖς τοῦ στρατοῦ μέρος ἐς πόλιν ἐκάστην, ὀρίσας ἡμέραν τοῖς στρατηγῶσι τοῦ στρατοῦ πᾶσι τὴν αὐτὴν καὶ ἐντειλᾶμενος ἅμα ἔφ' κηρύσσειν ἕκαστον ἐν ἐκάστη πόλει τρισὶν ὥραις ἐς τὴν ἀγορὰν τὰ χρήματα φέρειν, συνενεγκόντων δὲ τὰ λοιπὰ διαρπάσαι. οὕτω μὲν ὁ Παῦλος ἐβδομήκοντα πόλεις διήρπασεν ὥρα μᾶ.

In hisce verbis Appianum Polybium ipsum ante oculos habuisse verisimile non est. Nusquam enim alibi legimus Paulum illas septuaginta urbes praetergressum esse, nec magis Epirotas veniae adipiscendae causa aurum atque argentum proferre iussos fuisse; contra omissio numeri hominum venditorum a Nisseno p. 277 brevitatis studio attributa explicanda vix videtur in scriptore, cui Polybius ad manum esset.

XIII. Plin. h. n. IV, 39 haec eadem est Macedonia, cuius uno die Paulus Aemilius imperator noster LXXII urbes direptas vendidit.

Cum nec exactus numerus urbium direptarum nec uno die pro una hora alibi usquam inveniatur, ineptumque sit tam Macedonia pro Epiro substituta quam *vendidit* de urbibus dictum, haec ex Polybio non fluxerunt.

Pol. XXIX, 27.] Steigemann *De Polybii Olympiadum ratione*
 XIV. p. 11 s. fragmentum hoc (Exc. Urs.^s, de Boor p. 55), quod ei in fine τέλος τοῦ λ' λόγου subscriptum sit, libro tribuit XXX, inserendum in res orientis anni 168 7. Nissenus (p. 339) contra fragmentum aliquod ex libro XXX desumptum, cui subscriptio illa in archetypo additum esset, excidisse putat. Rectius Buettner-Wobst (ad Polybium IV p. 270) ea subscriptio hoc tantum significare autumat: sextam pentadem desinere; recte enim observasse Hultschium nullam epitomam ex libro XXX ab eclogariis huius tituli desumptam esse. Eadem ratione in fine libri XXVIII in iisdem codicibus additum esse τέλος τῆς πολυβίου ιστορίας, quod ex sequentibus libris nulla ecloga hausta esset.

Steigemannum autem omnino errasse patet ex hisce: Diodori excerptum Maianum 353, Boissevain p. 370, ex hoc, quo de agitur, Polybii fragmento desumptum, praecedit Diodori excerpto Maiano 356, Boissevain p. 372, quod certum suum habet locum in rebus Italiae a. 168/7 (vide supra p. 9), a quibus rebus liber XXX Polybii incipit; cf. p. 1. Sequitur, ut et Polybii fragmentum et Diodori Exc. Mai. 353, libro XXIX tribuendum sit.

Liv. XLV, 37, 2—39, 2 Servius—tradituri.] Haec ornamenta oratoria, quorum ne argumenta quidem ex Polybio hausta sunt, in Polybio restituendo omisi.

Liv. XLV, 40, 1—5 (pars reliqua triumphus Pauli), c. 24, 2—3
 XVI. (Cn. Octavii triumphus kalendis Decembribus), c. 43 (L. Anicii triumphus Quirinalibus); Plut. *Aem. Paul.* c. 32—34 οὕτω—ἔχουσιν.] Si Livium atque Plutarchum cum Syncello e Diodoro (XXXI, 8, 9—12) in hac historiae parte unum Polybium sequenti comparamus, duas ob causas impedimur, ne credamus etiam hos ex Polybio hausisse. Primum, ordo, quo duces Romani triumphaverunt apud Syncellum prorsus alius est, neque *Acta triumphalia Capitolina* C. I. L. I p. 459 (ed.² p. 48), quae scriptoribus deterioribus Valerio Antiate, Licinio Macro, aliis saepe niti notum est (Wachsmuth *Einleitung in das Studium der alten Ge-*

schichte p. 635 s.) satis auctoritatis habent, ut Diodorum evertant. Tum non solum primum triumphum diem cum secundo sed etiam res iis diebus in triumpho productas Livius ac Plutarchus commutant. Quo modo autem Livii Plutarchique discrepantiae inde profectae esse possint, quod Diodorus aut Syncellus librum, quem sibi proposuerat compilandum, brevissime contraxerit (Schwarze p. 66), non video.

Liv. XLV, 42, 4. *Senatus deinde habitus est. patres censuerunt, ut Q. Cassius Persea regem cum Alexandro filio Albam in custodiam duceret; comites, pecuniam, argentum, instrumentum, quod haberet, nihil detrahens habere sineret.*

Haec Polybio non deberi inde patet, quod secundum eum etiam alter filius Persei, Philippus, cum patre Albam ductus est; cf. Pol. XXXVII, 2, 3 Hu.

Plut. *Aem. Paul.* c. 37. Οὕτω μὲν εὐγενεῖς καὶ μεγάλους λόγους τὸν Αἰμίλιον ἐξ ἀπλάστον καὶ ἀληθινοῦ φρονήματος ἐν τῷ δήμῳ διαλεχθῆναι λέγουσι. τῷ δὲ Περσεῖ, καίπερ οἰκτεῖρας τὴν μεταβολὴν καὶ μάλα βοηθήσαι προθυμηθεῖς, οὐδὲν εὖρετο πλὴν μεταστάσεως ἐκ τοῦ καλουμένου κάρκου παρ' αὐτοῖς εἰς 5 τόπον καθαρὸν καὶ φιλανθρωποτέραν διαίταν, ὅπου φρουρούμενος, ὡς μὲν οἱ πλείστοι γεγράφασιν, ἀπεκατέρησεν, ἔνοι δὲ τῆς τελευτῆς ἰδιὸν τινα καὶ παρηλλαγμένον τρόπον ιστοροῦσι. μεμψαμένους γάρ τι καὶ θυμωθέντας αὐτῷ τοὺς περὶ τὸ σῶμα στρατιώτας, ὡς ἕτερον οὐδὲν ἠδύνατο λυπεῖν καὶ κακοῦν αὐτόν, ἐξείργειν τῶν 10 ὕπνων, καὶ προσέχοντας ἀκριβῶς ἐνίστασθαι ταῖς καταφοραῖς καὶ συνέχειν ἐργηγορῶτα πάσῃ μηχανῇ, μέχρι οὗ τοῦτον τὸν τρόπον ἐκπονηθεῖς ἐτελεύτησεν. ἐτελεύτησε δὲ καὶ τῶν παιδίων τὰ δύο. τὸν δὲ τρίτον, Ἀλέξανδρον, εὐφυᾶ μὲν ἐν τῷ τορνεῖν καὶ λεπτοργεῖν γενέσθαι φασίν, ἐκμαθόντα δὲ τὰ Ῥωμαϊκὰ γράμματα καὶ τὴν 15 διάλεκτον ὑπογραμματεύειν τοῖς ἄρχουσιν, ἐπιδέξιον καὶ χαρίεντα περὶ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν ἐξεταζόμενον.

Haec in rebus quidem consentiunt cum Diod. XXXI, 9, 1—7, sed ex Polybio manasse non videntur; primum enim verba ἐκ τοῦ καλουμένου κάρκου παρ' αὐτοῖς verisimile faciunt Plutarchum pendere ex auctore, qui Latina usus erat lingua, verba Latina e carcere, ablativi forma minime

ad linguam Graecam transformata, mutuantem (Schwarze p. 73); tum abest sententia de hominibus plus aequo vitam amantibus, quae Polybium sapit (vide p. 47, 15); deinde ne verbum quidem Plutarcho cum Diodoro commune est; postremo eorum, quae habet Diodorus c. 9, 2—3 nihil est apud Plutarchum, contra Plutarchus multo fusius agit de fine Persei. Quod autem attinet ad extrema Plutarchi (13—17 ἐπι-λευτήσε—ἔξεταζόμενον), nihil habemus, cur haec Polybio attribuiamus.

XIX. Di. XXXI. 10. Ὅτι ἀκμαζούσης τῆς τῶν Μακεδόνων βασιλείας Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῷ περὶ τύχης ὑπομνήματι καθάπερ χρησιμῶν ὑπὲρ τῶν αὐτῇ συμβησομένων εὐστόχως τούτους τοὺς λόγους ἀποπεφοίβακεν „εἰ γὰρ λάβοις πρὸ τῆς ἐννοίας μὴ χρόνον ἀπειρον μηδὲ γενεάς πολλὰς, ἀλλὰ πενήκοντα μόνον ἔτη ταῦτα τὰ πρὸ ἡμῶν, γνοίης ἂν ὡς τὸ τῆς τύχης χαλεπὸν ἐνταῦθα πενήκονσι γὰρ ἔπει πρότερον οἴεσθ' ἂν ἢ Πέρσας ἢ βασιλέα τῶν Περσῶν ἢ Μακεδόνας ἢ βασιλέα τῶν Μακεδόνων, εἴ τις θεῶν αὐτοῖς προύλεγε τὸ μέλλον, πιστεῦσαι ποῦ ἂν ὡς εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν Περσῶν μὲν οὐδ' ὄνομα λειφθήσεται τὸ παράπαν, οἱ πάσης σχεδὸν τῆς οἰκουμένης ἐδέσποζον, Μακεδόνες δὲ καὶ πάσης κρατήσουσιν, ὧν οὐδ' ὄνομα πρότερον ἦν γνώριμον; ἀλλ' ὁμως ἢ πρὸς τὸν βίον ἡμῶν ἀλογία τῆς τύχης καὶ πάντα παρὰ τὸν λογισμὸν τὸν ἡμέτερον καινοποιοῦσα καὶ τὴν αὐτῆς δύναμιν ἐν τοῖς ἐνδόξοις ἐνδεικνυμένη καὶ νῦν, ὡς ὁμοίως ἐνδεικνύται, Μακεδόνας εἰς τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν ἐνοκίσασα διότι καὶ τούτοις ἢ τύχη τὰγαθὰ κέχρηκεν, ἕως ἂν ἄλλο τι βουλευθήσεται περὶ αὐτῶν.” ὁ συνέβη κατὰ τοὺς νῦν χρόνους συντελεσθῆναι. διόπερ καὶ ἡμεῖς ἐκρίναμεν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸν ἀρμόζοντα λόγον ἐπιφθέγγασθαι καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Δημητρίου μνησθῆναι, μείζονος οὐσης ἢ κατ' ἀνθρώπον προεῖπε γὰρ ἑκατὸν καὶ πενήκοντα ἔτεσι περὶ τῶν ὕστερον συμβησομένων. (Exc. Mai. 360. Boissevain p. 373).

Hoc fragmentum, quod, seriem excerptorum Maianorum Diodori si spectas, ex Polybii libro XXX desumptum videri possit, cum in ea serie inveniatur post n. 359, Boissevain p. 372 agens de fato Persei Albam in captivitatem abducti (vide p. 47 ss.), tamen ex illo libro manasse nequit. Idem enim fere est ac Polybii Excerptum Maianum 125, Boissevain p. 194, quod, quoniam antecedit Excerpta 126, 127, 128, quorum

ultimum demum ad res Italiae anni Olympiadis 153, 1, id est ad initium libri XXX pertinet (vide p. 10), ex eodem libro XXIX desumptum esse patet, unde etiam fragmenta 126 et 127 excerpta sunt.

Polybius fortasse in describendo Persei fato ad verba sua libri XXIX, 21 hic respexit, quod advertens Diodorus verba a se suo loco praeterita huc inseruit.

XX. App. Maced. 19. Ὅτι Παῦλος, ἐπ' εὐτυχίας τοσσηδε γενομένη τὸ δαιμόνιον ἐφθόνησε τῆς εὐτυχίας. καὶ οἱ τεσσάρων παίδων ὄντων, τοὺς μὲν πρεσβυτέρους αὐτῶν ἐς θέσιν ἄλλοις ἐδεδώκει, Μάξιμόν τε καὶ Σκιπίωνα τοὺς δὲ νεωτέρους ἄμφω (συνέβη) τὸν μὲν πρὸ τριῶν ἡμερῶν τοῦ θριάμβου, τὸν δὲ μετὰ πέντε, ἀποθανεῖν. καὶ τοῦτ' οὐδενὸς ἦτιον ὁ Παῦλος καταλογίσαιτο τῷ δήμῳ. ἔθους γὰρ ὄντος τοῖς στρατηγοῖς καταλέγειν τὰ πεπραγμένα, παρελθὼν ἐς τὴν ἀγορὰν εἶπεν ἐς μὲν Κέρκυραν ἐκ Βρεντεσίου διαπλευῖσαι μᾶς ἡμέρας, ἐκ δὲ Κερκύρας πέντε μὲν ἐς Δελφούς ὁδεῦσαι καὶ θῦσαι τῷ θεῷ, πέντε δὲ ἄλλαις ἐς Θεσσαλίαν παραγενέσθαι καὶ παραλαβεῖν τὸν στρατὸν ἀπὸ δὲ ταύτης πεντεκαίδεκα ἄλλαις ἐλεῖν Περσέα, καὶ Μακεδόνας παραλαβεῖν. οὕτω δὲ ὀξέως ἀπάντων ἐπιτυχῶν δεῖσαι, μὴ τι τῷ στρατῷ συμπίεσοι, πρὸς ὑμᾶς ἐπανόνη. διασωθέντος δὲ τοῦ στρατοῦ, περὶ ὑμῶν ἐδεδόκειν, ἔφη. φθονερός γὰρ ὁ δαίμων. εἰς ἐμὲ δὲ ἀποσκήψαντος τοῦ κακοῦ, καὶ ἀθρόως μοι τῶν δύο παίδων ἀποθανόντων, ἐπ' ἐμαντῷ μὲν εἰμι βαρυσυμφωρότατος, ἐπὶ δὲ ὑμῖν ἀμέριμος. ταῦτ' εἰπὼν, καὶ καταθανμαζόμενος ἐπὶ πᾶσιν, οἰκτιζόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις, μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν. (Exc. Val. 36, Roos p. 233).

Haec ex Polybio ipso manasse non videntur; nam, ut omittam diem supremum filii ante triumphum mortui cum alterius die supremo commutatum, quae neglegentia Appiani esse potest (Nissen p. 278), alium auctorem intermedium arguit illud φθονερός γὰρ ὁ δαίμων (15), nomen Maximi pro Fabio usurpatum (4) duxque exercitus non in Macedonia verum in Thessalia acceptus (10—11). Absurde quoque cum hac narratione mors Aemilii Pauli coniuncta est, quem anno demum 160 a. Ch. n. diem supremum obiisse notum est.

XLI. Liv. XLV, 42, 5—12 (Bithys, filius Cotyis,) regis Thracum, (cum) obsidibus in custodiam Carseolos est missus. ceteros captivos, qui in triumpho ducti erant, in carcerem condi placuit. paucos

post dies, quam haec (sunt) acta, legati ab Cotye, rege Thracum, venerunt pecuniam ad redimendum filium aliosque obsides adportantes.⁵
⁷ eis in senatum introductis et id ipsum argumenti praetendentibus orationi, non sua voluntate Cotyn bello iuisse Persea, quod obsides dare coactus esset, orantibusque, ut eos pretio, quantum ipsi statuissent
⁸ patres, redimi paterentur, responsum ex auctoritate senatus est, populum Romanum meminisse amicitiae, quae cum Cotye maioribusque eius et
⁹ gente Thracum fuisset. obsides datos crimen, non criminis defensionem esse, cum Thracum genti ne quietus quidem Perseus, nedum bello
¹⁰ Romano occupatus timendus fuerit. ceterum, etsi Cotys Persei gratiam praetulisset amicitiae populi Romani, magis, quid se dignum esset, quam quid merito eius fieri posset, aestimaturum, filium atque obsides ei
¹¹ remissurum. beneficia gratuita esse populi Romani; pretium eorum malle relinquere in accipientium animis quam praesens exigere. legati tres nominati, T. Quinctius Flamininus, C. Licinius Nerva, M. Caninius Rebilus, qui obsides in Thraciam reducerent; et Thracibus munera data
¹² in singulos binum milium aeris. Bithys cum ceteris obsidibus a Carseolis²⁰ accersitus ad patrem cum legatis missus. naves regiae captae de Macedonia inuisitatae ante magnitudinis in campo Martio subductae sunt.
 Haec ex Polybio non fluxerunt, cum alia et multo plura, quam Pol. XXX, 17 B.-W.; 18 Hu., tradant: nomen filii Cotyis eiusque missionem in custodiam cum nomine loci, numerum et nomina legatorum Romanorum, obsides cum filio regis reductos.

XXII. Verba Livii, qui XLV, 44, 1—3 magistratus sacerdotesque Romae creatos enumerat, Annalium scriptorem indicant fontem, cf. Nissen p. 86 ss., 279.

XXIII. Liv. XLV, 44, 4—19. Eo anno rex Prusia Romam venit—haec de Prusia nostri scriptores.

Ut ex verbis extremis apparet, haec omnia ex Polybio non fluxerunt.

XXIV. App. Mithr. 2. Περσέως δ' αλόντος, ἀπήνησε τοῖς Ρωμαίων στρατηγοῖς (Prusias), εἰμὰ τε Ρωμαϊκὸν ἀμπεχόμενος, ὁ καλοῦσι τήβεννον, καὶ ὑποδήματα ἔχων Ἰταλικά, τὴν κεφαλὴν ἐξυρημένος, καὶ πῖλον ἐπικείμενος (ᾧ τρόπῳ τινὲς προῖασι τῶν ἐν διαθήκαις ἐλευθερωθέντων), αἰσχρὸς ὢν καὶ τᾶλλα ὀφθῆναι καὶ⁵ βραχὺς. ἐντυχῶν δ' αὐτοῖς ἔφη Ρωμαῖσιν τῷ ῥήματι Ρωμαίων εἰμὶ

λίβερος· ὅπερ ἐστὶν ἀπελεύθερος. γέλωτα δὲ παρασχὼν ἐς Ρώμην ἐπέμφθη καὶ φανείς κἀνταῦθα γελοῖος ἔτυχε συγγνώμης.

Haec per intermedium scriptorem ad Appianum venisse apparet ex erroribus (ut Prusias non legatis Romanis, sed ducibus obviam iens, idem Romam missus), explicationibus verborum Latinorum, additamentis (ut 5—6 αἰσχρὸς—βραχὺς, 6 ἔφη—ῥήματι, 7 γέλωτα δὲ παρασχὼν); abest denique ignaviae documentum in senatu datum, summa totius narrationis.

XXV. Excerpta Urs.⁶ 86—89 cui anno cuique libro Polybiano attribuenta sint, dubitatur. N. 89 enim manifeste cohaeret cum Exc. Val. 101, Roos p. 185, quae ecloga praecedat n. 102, cui in margine codicis Peiresciani adscriptum est λόγος λα'. Sequitur, ut excerpta n. 86—89 libro XXX danda sint. At contra n. 87 agit de rebus post Antiochi ludos magnificos factis, qui ludi teste Athenaeo X p. 439^b in libro XXXI a Polybio enarrata sunt. Igitur Schweighaeuser et Hultsch in editionibus suis ordinem ita mutant, ut in libro XXX ponant n. 89, in libro autem XXXI n. 86, 88, 87, quae mutatio nullo modo probari potest. Nec melius in adnotationibus Schweighaeuser suadet, ut libri XXX capita 19—24 Hu. omnesque res a. 588 a. u. c. (168 a. Chr. n.) gestae ad librum XXXI trahantur, cum non solum testimonium codicis spernatur, sed etiam res anni 168/167 tanti ambitus non videantur, ut eis enarrandis integro libro opus esset; (vide p. 36). Praestare igitur videtur, ut Athenaeum errasse statuamus, cf. Metzger p. 29.

XXVI. App. Syr. 45. ἐστράτευσε δὲ καὶ ἐπὶ Ἀρταξίαν, τὸν Ἀρμενίων βασιλέα.
 ibidem 66. Ἀρταξίαν τὸν Ἀρμένιον εἶλε.

Haec tantopere contracta ex Polybio ipso non fluxerunt, praesertim, cum loco altero expeditio Aegyptiaca anni 169/168 sequatur.

ABBREVIATA.

Excerpta historica iussu Imp. Constantini Porphyrogeniti confecta :

1. U. Ph. Boissevain *Excerpta Maiana sive de sententiis.*
 2. C. de Boor a. *Excerpta Ursiniana sive de legationibus Romanorum et gentium.* b. *Excerpta de Insidiis.*
 3. Th. Buettner-Wobst *Excerpta Valesiana sive de virtutibus et vitiis pars I.*
 4. A. G. Roos *Excerpta Valesiana sive de virtutibus et vitiis pars II.*
 - A. Metzger *De Polybii librorum XXX—XXXIII fragmentis ordine collocandis.*
 - B. Niese *Geschichte der griechischen und makedonischen Staaten seit der Schlacht bei Chaeronea.*
 - H. Nissen *Untersuchungen über die Quellen der vierten und fünften Dekade des Livius.*
 - W. Schwarz *Quibus fontibus Plutarchus in vita L. Aemilii Paulli usus sit.*
- Weissenborn-Heraeus *Titi Livi ab urbe condita libri, editio altera.*

Pericopen a compilatore detortam aut additam inter [] posui, incertam an ex Polybio haustam inter (), inclusis litteris obliquis.

www.libtool.com.cn

COLUMBIA UNIVERSITY

0032188382

DEC 10 1971

www.libtool.com.cn